

Burmistrz Miasta Sanoka
Tomasz Matuszewski

RAPORT

o stanie
Gminy Miasta Sanoka

ZA ROK **2021**

Sanok, 31 maja 2022

Szanowni Państwo,

oddaję w Państwa ręce Raport o stanie Miasta podsumowujący rok 2021. Był to rok przygotowań do nowej perspektywy finansowej UE. Wspólnie z sąsiednimi samorządami opracowaliśmy dokumenty strategiczne, które w niedalekiej przyszłości pozwolą nam sięgnąć po znaczne środki zewnętrzne. Przykładem jest porozumienie Gminy Miasta Sanoka zawarte z Powiatem Sanockim, Powiatem Leskim oraz siedmioma gminami, które przewiduje opracowanie wspólnego Planu Zrównoważonej Mobilności 2030+.

Gmina Miasta Sanoka zawarła porozumienie z Uczelnią Państwową w Sanoku, Gminą Tyrawa Wołoska i Gminą Zarszyn w sprawie utworzenia Klastra Energii Sanocka Dolina Wodorowa. Decyzja ta w świetle obecnego kryzysu energetycznego wywołanego wojną w Ukrainie wydaje się zasadna i potrzebna.

Rok 2021 był także rokiem prac nad ostatecznym kształtem Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta. W lutym 2022 r. Rada Miasta przyjęła ten ważny dokument w formie uchwały. Wierzę głęboko, że nowe Studium i zgodne z nim miejscowe plany umocnią aktywność gospodarczą mieszkańców Sanoka. Aktywność prywatnego sektora jest pożądana dla zrównoważonego rozwoju miasta.

Wspólnie z Radą Miasta pracowaliśmy nad nową ofertą inwestycyjną. Żmudne prace nad opracowaniem decyzji o warunkach zabudowy, wyodrębnianie nowych nieruchomości i przeznaczanie ich do sprzedaży przynoszą pierwsze efekty. Dochody majątkowe zaplanowane na 2022 r. osiągnęliśmy już w pierwszej połowie roku, a w ofercie posiadamy jeszcze wiele atrakcyjnych nieruchomości.

Dzięki rekordowym środkom pozyskanym m.in. z Funduszu Dróg Samorządowych i Funduszu Inicjatyw Lokalnych, oddaliśmy do użytku łącznik obwodnicy z ulicą Łany, dzięki czemu Posada wzbogaciła się o ważny dla rozwoju dzielnicy element infrastruktury drogowej, ponadto mogliśmy i możemy realizować remonty dróg na terenie miasta, a także przystąpić do prac nad wykonaniem sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Realizuje się I etap budowy nowej przeprawy mostowej na Sanie - dzięki pozyskaniu środków z rządowego programu „Mosty dla Regionów” przystąpiono do prac nad projektem.

Rok 2021 to kontynuacja wytyczonych na początku kadencji celów dotyczących gospodarki mieszkaniowej. Wiele wskazuje na to, że w bieżącym roku ruszy budowa tak potrzebnych w mieście tanich mieszkań. To także czas konsekwentnych starań o poszerzenie granic Sanoka.

Poza codziennymi wyzwaniami i planowaniem strategicznych działań, mierzyliśmy się ze skutkami pandemii, które stawały się odczuwalne zarówno w sferze gospodarczej, jak też w obszarze społecznym. W 2021 rok startowaliśmy z założonym deficytem bieżącym i ogólnym budżetu, z wielką niepewnością, jak ograniczenia covidowe będą oddziaływać na wpływy z dochodów własnych, w tym z PIT i CIT. Tymczasem rzeczywiste dochody z tych podatków były o ponad 6 mln zł wyższe niż zaplanowane na początku roku, a otrzymana subwencja wyrównawcza spowodowała, że budżet zamknął się nadwyżką dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi o ponad 10 mln zł, co było najlepszym wynikiem od 2008 r.

Zdjęcie obostrzeń pandemicznych w drugiej połowie roku 2021 pozwoliło w końcu na organizację spotkań w poszczególnych dzielnicach i bezpośrednie kontakty z mieszkańcami, które są dla mnie – a mniemam, że również dla Państwa Radnych – niezwykle ważne.

Oddając raport, składam serdeczne podziękowania Radnym Rady Miasta, moim współpracownikom, pracownikom urzędu i podległym jednostek – za merytoryczne wsparcie, które daje mi poczucie zespołowej pracy dla wspólnego dobra.

Burmistrz Miasta Sanoka

Tomasz Matuszewski

SPIS TREŚCI

1.	WSTĘP	7
2.	Ogólna charakterystyka Gminy Miasta Sanoka	7
3.	Położenie geograficzne i środowisko naturalne	9
4.	Władze Miasta Sanoka	10
4.1.	Urząd Miasta Sanoka	10
4.2.	Skład osobowy Rady Miasta VIII Kadencji (2018-2023).....	10
4.3.	Komisje Rady Miasta.....	11
4.4.	Działalność uchwałodawcza Rady Miasta Sanoka	13
4.5.	Rady dzielnic Miasta Sanoka	14
4.6.	Młodzieżowa Rada Miasta Sanoka	15
4.7.	Działalność Burmistrza Miasta Sanoka.....	15
4.7.1.	Udział w konferencjach i forach	27
4.7.2.	Ważniejsze spotkania	28
4.7.3.	Spotkania z mieszkańcami i dyżury	31
4.7.4.	Konferencje prasowe.....	32
4.7.5.	Uroczystości patriotyczne i wydarzenia kulturalne.....	32
4.8.	Pozostałe jednostki organizacyjne i spółki Gminy Miasta Sanoka	35
5.	WYKONANIE BUDŻETU I MAJĄTEK GMINY MIASTA SANOKA	36
5.1.	Analiza finansów Miasta w Latach 2019 - 2022.....	37
5.1.1.	Dochody.....	37
5.1.2.	Wydatki.....	39
5.2.	Równowaga budżetowa	42
5.3.	Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczki i obligacji.....	44
5.4.	Obsługa długu wg art. 243 ufp.....	45
5.5.	Majątek Gminy Miasta Sanoka.....	46
6.	DEMOGRAFIA SANOKA	47
6.1.	Ludność Sanoka na podstawie danych rejestru mieszkańców	47
6.2.	Baza Usług Stanu Cywilnego – Aplikacja „Źródło”.....	48
6.3.	Informacje uzupełniające o działaniach prowadzonych przez samorząd Sanoka z zakresu spraw społeczno-obywatelskich	50
6.4.	Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań NSP 2021	51
7.	ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE SANOKA	52
7.1.	Aktualna sytuacja planistyczna	52
7.2.	Prace planistyczne i analityczne w obszarze planowania miejscowego podjęte w 2021 r.....	55

7.3.	Decyzje administracyjne związane z procesem inwestycyjnym.	56
7.4.	Informacje uzupełniające z zakresu gospodarki przestrzennej.	57
7.5.	Informacje uzupełniające z zakresu gospodarki mieniem.	58
8.	DZIAŁANIA INWESTYCYJNE I PROJEKTY REALIZOWANE W GMINIE MIASTA SANOKA	60
8.1.	Inwestycje drogowe	60
8.2.	Wydane w 2021 r. - decyzje administracyjne w zakresie dróg	61
8.3.	Budowa Oświetlenia Drogowego	62
8.4.	Inwestycje zrealizowane w ramach budżetów dzielnic	63
8.5.	Inwestycje infrastrukturalne	66
8.6.	Projekty zakończone w 2021 r.	69
8.7.	Obowiązujące Dokumenty Planistyczne	70
9.	OCHRONA ŚRODOWISKA I ROLNICTWO SANOKA	72
9.1.	Jakość powietrza atmosferycznego	72
9.2.	Zieleń miejska	75
9.3.	Wielkopowierzchniowe tereny zieleni Sanoka	76
10.	Komunikacja miejska	81
11.	Strefa płatnego parkowania	82
12.	GOSPODARKA KOMUNALNA I LOKALOWA SANOKA	83
12.1.	System zaopatrzenia mieszkańców Sanoka w wodę	83
12.2.	Jakość wody pitnej	84
12.3.	System kanalizacyjny	85
12.4.	Ciepłownictwo	85
12.5.	Gospodarka odpadami komunalnymi	87
12.6.	Gospodarka mieszkaniowa	89
12.7.	Sanockie nekropolie	92
12.8.	Informacje uzupełniające działań prowadzonych z zakresu ochrony środowiska i gospodarki mieszkaniowej w 2021 r.	92
13.	EDUKACJA I WYCHOWANIE W GMINIE MIASTA SANOKA	93
13.1.	Struktura organizacyjna oświaty i wychowania w Sanoku	93
13.1.1.	Żłobki	95
13.1.2.	Przedszkola	95
13.1.3.	Szkoły	98
13.2.	Zatrudnienie w oświatowo-wychowawczych placówkach Sanoka	100
13.3.	Osiągnięcia edukacyjne uczniów	101
13.4.	Uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych	102
13.5.	Szkolna baza sportowa	102

13.6.	Pomoc socjalno–materialna uczniom.....	103
13.7.	Wydatki z budżetu miasta Sanoka na oświatę i wychowanie	104
14.	ZDROWIE I POMOC SPOŁECZNA.....	106
14.1.	Ochrona zdrowia.....	106
14.2.	Działania realizowane przez MOPS w ramach ustawy o pomocy społecznej.	107
14.2.1.	Działania realizowane przez MOPS z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.....	115
14.2.2.	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.....	115
14.2.3.	Karta Dużej Rodziny.....	116
14.2.4.	Działania realizowane przez MOPS w ramach: ustawy o dodatkach mieszkaniowych, Programu „Dopłaty do czynszu”, ustawy <i>Prawo energetyczne</i>	117
14.2.5.	Działania realizowane przez MOPS w ramach: ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „za życiem”, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.	118
14.2.6.	Działania realizowane przez MOPS w ramach ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. .	121
14.2.7.	Działania realizowane przez MOPS w ramach programu „Czyste powietrze”	121
14.2.8.	Program „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej”	121
14.3.	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	122
14.4.	Punkt Informacyjno–Konsultacyjny ds. Problemów Alkoholowych.....	123
14.5.	Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	124
14.6.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi i podmiotami uprawnionymi do działalności pożytku publicznego oraz klubami sportowymi	125
14.7.	Koncesje wydawane przez Burmistrza Miasta Sanoka.....	125
15.1.	Sanocka Rada Seniorów.....	127
16.	MIEJSKIE INSTYTUCJE KULTURY W SANOKU	128
16.1.	Działalność Sanockiego Domu Kultury w 2021 roku.....	128
16.2.	Działalność Miejskiej Biblioteki Publicznej w Sanoku	132
16.2.1.	Czytelnictwo	132
16.3.	Imprezy i wydarzenia.....	133
16.4.	Sprawozdanie finansowe Miejskiej Biblioteki Publicznej	138
16.5.	Działalność BWA	138
16.6.	Działalność Sanockiej Młodzieżowej Orkiestry Dętej Avanti	139
16.7.	Prace modernizacyjne	140
16.8.	Współpraca z instytucjami i organizacjami społecznymi	140
17.	Imprezy współorganizowane przez Urząd Miasta Sanoka.....	141
18.	Działalność Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w 2020 r.	144
18.1.	Hala Widowiskowo-Sportowa „Arena Sanok”	145
18.2.	Dom Sportowca „Błonie”	146

18.3.	Tor Lodowy	146
18.4.	Stadion Sportowy Wierchy	147
18.5.	Centrum Rehabilitacji i Sportu w Sanoku.....	149
18.6.	Kort Tenisowy w Hali Pneumatycznej	151
18.7.	Realizacja zadań inwestycyjnych MOSiR w 2021 r.	152
19.	BEZPIECZEŃSTWO, ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE I OBRONNOŚĆ SANOKA - W 2020 r.....	153
19.1.	Zarządzanie kryzysowe.....	153
19.2.	Obrona cywilna.....	154
19.3.	Działania w zakresie przygotowań obronnych Miasta Sanoka w 2021r.	155
19.4.	Ochotnicza Straż Pożarna Gminy Miasta Sanoka	156
20.	Działalność Straży Miejskiej Gminy Miasta Sanoka	157
21.	ZAKOŃCZENIE	161

1. WSTĘP

W myśl rozwiązań ustawowych samorząd gminny w Polsce jest samodzielnym podmiotem gospodarującym, dysponującym określonym zakresem swobody w decydowaniu o sobie, drodze swojego rozwoju, wspólnym majątku oraz realizacji zadań publicznych. Fundamentem ich wykonywania są władze i administracja samorządowa oraz własne mienie i finanse.

Podstawowym zadaniem własnym gminy jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty. Innymi słowy, celem jest tworzenie jak najlepszego środowiska życia mieszkańców. Rozwój gminy ma charakter wieloaspektowy. Składa się on bowiem z wielu zdarzeń, zjawisk i procesów zaliczanych do różnych sfer życia społeczności lokalnej. Oznacza to, że nie powinny być one rozpatrywane oddzielnie, samoistnie, lecz przeciwnie -właśnie w ścisłych współzależnościach, jakie między nimi zachodzą, mających charakter przyczynowo skutkowy, przestrzenny bądź strukturalno-funkcjonalny. Stąd też rozwój gminy winien dokonywać się równocześnie w sferze: przyrodniczej, społecznej, przestrzennej, gospodarczej i kulturowej. Jest on niezbędnym warunkiem wzrostu: atrakcyjności lokalizacyjnej (inwestycyjnej) oraz rangi miasta w otoczeniu, a w konsekwencji wzrostu liczby mieszkańców, podmiotów gospodarczych i turystów, zatrudnienia, dochodów indywidualnych mieszkańców i dochodów budżetu gminy, a w konsekwencji wzrostu jakości życia mieszkańców wskutek coraz lepszego zaspokajania potrzeb lokalnej społeczności.

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY MIASTA SANOKA

Miasto Sanok to subregionalne centrum technologiczno-przemysłowe, bezpieczne dla inwestycji, przyjazne dla mieszkańców i gości, o unikalnych walorach turystycznych, zapewniające każdemu możliwość wszechstronnego rozwoju. Główną atrakcją turystyczną, wyróżnioną w 2019 roku Certyfikatem Polskiej Organizacji Turystycznej jest Muzeum Budownictwa Ludowego (Skansen), które w roku 2019 odwiedziło ponad 155 tys. turystów oraz zamek z kolekcją ikon i galerią obrazów Zdzisława Beksińskiego (liczba odwiedzających w roku 2019 wyniosła ok 70 tys. osób). Miasto posiada wysokie walory krajobrazowe (ciekawe i różnorodne ukształtowanie terenu, piękny krajobraz, ciekawy układ urbanistyczny, ład przestrzenny i estetykę).

Sanok - miasto powiatowe w województwie podkarpackim wchodzi w skład Euroregionu „Karpaty”. Jest nazywany bramą Bieszczad, a przez miasto przebiegają ważne szlaki komunikacyjne. Obwodnica Sanoka, to nie tylko znaczące ułatwienie komunikacyjne w regionie, ma też strategiczne znaczenie z punktu widzenia jego rozwoju gospodarczo-społecznego. Sanok jest dobrze skomunikowany z większymi miastami w Polsce i stanowi ośrodek lokalnego życia społecznego i gospodarczego. Znajduje się tu siedziba władz gminy i powiatu. W mieście funkcjonuje szpital, oddział Bieszczadzkiego Pogotowia Ratunkowego, jednostka powiatowa policji i straży pożarnej. Swą siedzibę ma Uczelnia Państwowa im. Jana

Grodka. Kształcenie ponadpodstawowe oferuje sześć placówek. Edukację muzyczną realizuje Państwowa Szkoła Muzyczna I i II st. W Sanoku funkcjonują większe zakłady przemysłowe, produkcyjne i usługowe. Na terenie miasta działają różnorodne organizacje pozarządowe, fundacje i stowarzyszenia udzielające się w niemal wszystkich dziedzinach życia społecznego. Jako miasto turystyczne posiada też bazę noclegową w postaci hoteli, schronisk i kempingów. Rozbudowana jest infrastruktura sportowo-rekreacyjna, jak chociażby Centrum Rehabilitacji i Sportu, tor lodowy, stadiony. Zapleczem kulturalnym są domy kultury, galerie, biblioteki wychodzące z szeroką ofertą kulturową do mieszkańców i turystów (Festiwal im. A. Dydura, Jarmark Ikon, Jarmark Adwentowy, Karpaty – Góry Kultury, Międzynarodowe Forum Pianistyczne "Bieszczady bez granic", spotkania gitarowe, plener malarski, warsztaty teatralne, działalność zespołów tanecznych). Sanok zamieszkuje ludność wielowyznaniowa: grekokatolicy, katolicy, prawosławni, wspólnota zielonoświątkowa, adwentyści dnia siódmego, Żydzi oraz świadkowie Jehowy. Miasto Sanok w ramach współpracy międzynarodowej realizuje umowy partnerskie z miastami: Reinheim w Niemczech od 1994 r., Humennem na Słowacji od 1996 r. Ostersund w Szwecji od 1997 r. Kamieniec Podolski na Ukrainie od 2002 r., Gynogyosna Węgrzech od 2003 r., Drohobycz na Ukrainie od 2007 r. i Cestas we Francji od 2003 r.

fot. Archiwum UM

3. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE I ŚRODOWISKO NATURALNE

Sanok leży w południowo-wschodniej Polsce, na terenie Kotliny Sanockiej stanowiącej wschodnią część Dołów Jasielsko - Sanockich oraz częściowo w Górach Słonnych, stanowiących północny fragment Gór Sanocko -Turczyńskich. Zajmuje powierzchnię 38,08 km². Przez miasto przebiega granica pomiędzy Karpatami Wschodnimi i Zachodnimi.

Dolina Sanu ma liczne naturalne odsłonięcia ułatwiające identyfikację geologiczną. W rejonie Sanoka pojawiają się na powierzchni trzy jednostki tektoniczne fliszu karpackiego: śląska, podśląska i skolska. Południową część terenu miasta tworzą utwory jednostki śląskiej, natomiast północną utwory jednostki podśląskiej i skolskiej. Powierzchnię terenu Sanoka pokrywają też gliny zwietrzelinowe, koluwia osuwiskowe, piaski i żwiry rzeczne. U podnóża stoków występują utwory deluwialne, a w obniżeniach namuły, także organiczne.

Bliski kontakt trzech jednostek tektonicznych, duża różnorodność litostratygraficzna i tektoniczna miała m. in. wpływ na atrakcyjność krajobrazową. Teren Sanoka położony jest od 278 do 668 m n.p.m. Różnica wysokości pomiędzy korytem Sanu a centralnie położoną w mieście górą Parkową (364 m n.p.m.) wynosi 86

m. Sieć wodną Sanoka tworzą: rzeka San i potoki: Płowiecki, Dworzyska, Kiczury oraz Olchowicki, a także kilka mniejszych cieków spływających z otaczających miasto wzniesień Pogórza Bukowskiego i Gór Słonnych lub mających swe źródła w granicach miasta. Średni roczny przepływ wód Sanu wynosi ok. 40 m³/s.

Sanok leży w strefie klimatu górskiego. Rzeźba terenu miasta powoduje występowanie lokalnego zróżnicowania mikroklimatu. Średnia roczna temperatura wynosi +8 °C. Średnia stycznia -3 °C, średnia lipca +18 °C. Średnia roczna ilość opadów wynosi 718 mm. Dominują tu ciepłe wiatry południowe wiejące od przełęczycy karpackich. Najdłuższe okresy ciszy występują w sierpniu i we wrześniu. Okres zimowy trwa w Sanoku przeciętnie 89 dni. Długość okresu wegetacyjnego to 222 dni.

Oprócz stref zurbanizowanych, część gruntów miejskich obejmują użytki rolne oraz lasy, które oprócz funkcji gospodarczej wraz z parkiem miejskim pełnią funkcję rekreacyjną

dla mieszkańców i odwiedzających miasto turystów. Sanok jest jedną z najważniejszych i najatrakcyjniejszych części bieszczadzkiego regionu turystycznego.

4. WŁADZE MIASTA SANOKA

4.1. Urząd Miasta Sanoka

- Burmistrz Miasta Sanoka **Tomasz Matuszewski**
- Zastępca Burmistrza ds. Rozwoju **Artur Kondrat**
- Zastępca Burmistrza ds. Społecznych **Grzegorz Kornecki**
- Sekretarz Miasta **Bogdan Struś**
- Skarbnik Miasta **Bogdan Florek**

4.2. Skład osobowy Rady Miasta VIII Kadencji (2018-2023)

1. Romaniak Andrzej – Przewodniczący Rady Miasta
2. Kordela-Borczyk Zofia – Wiceprzewodnicząca Rady Miasta
3. Kozak Grzegorz – Wiceprzewodniczący Rady Miasta
4. Babiak Roman
5. Drwięga Maciej
6. Karaczkowski Ryszard
7. Kot Piotr
8. Kot Wanda
9. Kornecka – Mitadis Agnieszka
10. Kornecki Adam
11. Lisowska Teresa
12. Małek Bogusława
13. Miklicz Sławomir
14. Osękowski Marian
15. Osika Jakub
16. Radożycki Łukasz
17. Rogowska- Chęć Grażyna
18. Sieradzka Katarzyna
19. Tymoczko Henryka
20. Wituszyński Radosław
21. Wróbel Beata

4.3. Komisje Rady Miasta

➤ **Komisja Finansowo – Gospodarcza**

Komisja w 2021 r. odbyła 15 posiedzeń, na których zajmowała się opiniowaniem projektów uchwał, pracami nad projektem budżetu, rozpatrywaniem wniosków w sprawie nabycia do zasobu gminnego nieruchomości a także wnioskami dot. zamiany nieruchomości oraz sprawami bieżącymi.

➤ **Komisja Ochrony Środowiska i Porządku Publicznego**

Komisja w roku 2021 odbyła 11 posiedzeń, na których zajmowała się opiniowaniem projektów uchwał, przyjęciem sprawozdania z działalności Straży Miejskiej, pracami nad projektem budżetu oraz sprawami bieżącymi jakie wpływały do Komisji m.in. wnioskami od mieszkańców miasta i Rad Dzielnic miasta Sanoka.

➤ **Komisja Skarg Wniosków i Petycji**

Komisja w roku 2021 odbyła 11 posiedzeń, na których zajmowała się rozpatrywaniem skarg oraz petycji.

Komisja rozpatrywała następujące skargi;

- skarga Pana B.Ż. na pracę Dyrektora Szkoły Podstawowej Nr 1 w Sanoku – skarga uznana za bezzasadną;
- skargi sołtysów wsi Bykowce, wsi Zabłotce, wsi Trepcza na uchwałę Rady Miasta Sanoka nr XLI/335/21 z dnia 25.03.2021 r. w sprawie wyrażenia opinii w przedmiocie zmiany granic Gminy Miasta Sanoka, a także wystąpienia z wnioskiem dotyczącym opiniowania zmian terytorialnych – zostały podjęte uchwały przekazujące skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie;
- skarga Pani Z.B. dot. nienależytego wykonywania zadań przez Burmistrza Miasta Sanoka w zakresie odbierania bezpośrednio z nieruchomości bioodpadów stanowiących odpady komunalne – skarga uznana za bezzasadną;
- skarga Pana K.N. na działalność Urzędu Miasta oraz podległe jednostki organizacyjne – skarga uznana za bezzasadną;

Komisja rozpatrywała następujące petycje:

- petycja Fundacji Tradycyjne Podkarpacie dot. sprzeciwu szczepień przeciwko COVID-19 – w związku z tym, że w polskim prawie nie ma obowiązku szczepień i petycja obarczona była błędnym założeniem komisja pozostawiała petycję bez dalszego procedowania ;
- petycja mieszkańców Międzybrodzie dot. sprzeciwu włączenia wsi Międzybrodzie w granice administracyjne miasta Sanoka - została podjęta uchwała uznająca petycję za bezzasadną.
- petycja Stowarzyszenia „Jesteśmy u siebie” dot. szczepień przeciwko COVID – 19 – została podjęta uchwała przekazująca petycję do rozpatrzenia do organu właściwego tj. Ministra Zdrowia.

- petycja mieszkańców dzielnicy Zatorze w sprawie przywrócenia kursowania linii autobusowej nr 7 – została podjęta uchwała uznająca petycję za zasadną.
- petycje mieszkańców wsi Sanoczek, Stróże Małe, Stróże Wielkie, Zabłotce, Bykowce, Czerteż, Międzybrodzie, Trepcza w sprawie wstrzymania procedury zmiany granic administracyjnych miasta Sanoka – zostały podjęte uchwały uznające petycje za bezzasadne.
- petycja kibiców, zawodników i zarządu Klubu Sportowego STS Sanok sp. z o.o. dot. zabezpieczenia środków w budżecie miasta na rok 2022 na wsparcie drużyny seniorów w hokeju na lodzie – została podjęta uchwała przekazująca petycję zgodnie z właściwością do Burmistrza Miasta Sanoka.

➤ **Komisja Statutowa**

W 2021r. Komisja Statutowa odbyła 8 posiedzeń zwieńczeniem prac Komisji było opracowanie projektu uchwał w sprawie zmian Statutu Miasta Sanoka oraz projektu uchwały w sprawie zmian w Statutach Dzielnic Miasta Sanoka, które zostały przedłożone Radzie Miasta celem podjęcia stosownych uchwał.

➤ **Komisja Rewizyjna**

Komisja Rewizyjna w 2021 roku odbyła 10 posiedzeń, na których zajmowała się kontrolami zgodnie z punktami planu pracy komisji na rok 2021. Ponadto Komisji Rewizyjnej Uchwałą Nr XLII/363/21 z dnia 27.04.2021r. Rada Miasta Sanoka zleciła przeprowadzenie kontroli w Samodzielnym Publicznym Zespole Opieki Zdrowotnej w Sanoku. Kontrola ta została wykonana i zakończona zgodnie z wyznaczonym w Uchwale terminem.

➤ **Komisja Infrastruktury Miejskiej**

Komisja Infrastruktury Miejskiej zajmowała się:

1. opiniowaniem projektów uchwał dotyczących gospodarki nieruchomościami; sprzedaży, zamiany, nabycia mienia do zasobów gminy,
2. opiniowaniem projektów uchwał dotyczących gospodarki przestrzennej m.in. uchwalenie „Studium uwarunkowań i kierunków rozwoju miasta” przystąpienie do opracowania MPZP Okulickiego IV, MPZP Rondo Konopnickiej, scalenia i podały gruntów,
3. opiniowała wieloletnie strategiczne plany takie jak;
  - zrównoważona Strategia Rozwoju Miasta na lata 2013 – 2024,
  - założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe,
  - utworzenie Klastra Energetyczna Sanocka Dolina Wodorowa,
4. opiniowała ważne dla rozwoju mieszkalnictwa wielorodzinnego projekty uchwał, a to;
  - Wieloletni Plan Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Miasta Sanoka na lata 2021-2025,
  - przystąpienie do Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej Południe wraz z wniesieniem wkładu niepieniężnego w postaci prawa własności nieruchomości.

➤ **Komisja Oświaty, Kultury, Sportu i Turystyki**

Komisja Oświaty, Kultury, Sportu i Turystyki w roku 2021 odbyła 15 posiedzeń w trakcie których zajmowała się przede wszystkim opiniowaniem projektów uchwał odnoszących się do obszarów, wchodzących w zakres jej kompetencji merytorycznych. Do kluczowych zagadnień o charakterze bardziej uniwersalnym stanowiących przedmiot zainteresowań komisji należało zmodyfikowanie zapisów dotyczących przyznawania Nagród Miasta Sanoka w dziedzinie kultura i sztuka, odniesienie się do wniosków wynikających z przeprowadzonego audytu miejskich placówek oświatowych oraz propozycji zmian i reform w lokalnym systemie oświaty przedstawionych przez Burmistrza Miasta, a także stałe zabieganie o zmianę warunków zatrudnienia psychologów w szkołach podstawowych w Sanoku.

➤ **Komisja Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej**

Komisja Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej w 2021 roku odbyła 13 posiedzeń, podczas których zajmowała się:

- opiniowaniem projektów uchwał przedłożonych przez Wydział Spraw Społecznych i Obywatelskich oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej;
- omawianiem Oceny Zasobów Pomocy Społecznej za 2020 rok (MOPS);
- przyjęciem sprawozdań z pracy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sanoku za I i II półrocze za 2020 rok;
- przyjęciem sprawozdania finansowego od Samodzielnego Publicznego Miejskiego Zespołu Podstawowej Opieki Zdrowotnej za 2020 rok;
- przyjęciem sprawozdania z realizacji "Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami uprawnionymi do prowadzenia działalności pożytku publicznego za 2020 rok;
- rozpatrzeniem pism jakie wpłynęły do Komisji w sprawie udzielenia pomocy finansowej od Dyrektora Szpitala Specjalistycznego SPZOZ w Sanoku, jak również od Kierownika Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej im. św. Brata Alberta w Sanoku;
- wypracowywaniem wniosków do Projektu Budżetu Miasta na 2022 rok;
- sprawami bieżącymi.

Ponadto, członkowie Komisji brali udział z głosem doradczym w rozstrzygnięciach konkursów ofert jakie organizował Urząd Miasta w Sanoku.

4.4. Działalność uchwałodawcza Rady Miasta Sanoka

Radni w 2021r. obradowali na 16 sesjach z czego 4 miały charakter nadzwyczajny a 1 sesja miała charakter uroczysty na której wręczono Akt Honorowego Obywatelstwa Miasta Sanoka dla Jerzego Ginalskiego.

Rada Miasta w 2021r. podjęła 135 uchwał.

W 2021 roku Radni złożyli 13 interpelacji.

Uchylone uchwały przez Wojewodę Podkarpackiego w całości:

1. Uchwała Nr XLI/329/21 Rady Miasta Sanoka z dnia 25.03.2021r. w sprawie zmiany nazwy placu na terenie miasta Sanoka.
2. Uchwała Nr XLV/399/21 Rady Miasta Sanoka z dnia 29.07.2021r. w sprawie uchwalenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Sanoka”.
3. Uchwała Nr XLVI/424/21 Rady Miasta Sanoka z dnia 30.09.2021r. w sprawie utworzenia Klastra Energii Sanocka Dolina Wodorowa.
4. Uchwała Nr XLVI/431/21 Rady Miasta Sanoka z dnia 30.09.2021r w sprawie zmian w Statutach Dzielnic Miasta Sanoka

Uchylone uchwały przez Wojewodę Podkarpackiego w części:

1. Uchwała Nr XXXX/305/21 Rady Miasta Sanoka z dnia 28.01.2021r. zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej miasta Sanoka.
2. Uchwała Nr XLII/349/21 Rady Miasta Sanoka z dnia 27.04.2021r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Sanoka.
3. Uchwała Nr LII/460/21 Rady Miasta Sanoka z dnia 16.12.2021r. w sprawie przyjęcia od Powiatu Sanockiego zadania z zakresu zarządzania częścią drogi powiatowej.
4. Uchwała Nr LII/463/21 Rady Miasta Sanoka z dnia 16.12.2021r w sprawie ustanowienia zasad przyznawania stypendiów oraz nagród i wyróżnień za wyniki sportowe.

4.5. Rady dzielnic Miasta Sanoka

Jednostkami pomocniczymi samorządu w Sanoku jest 7 dzielnic. Na czele Rad Dzielnic stoją Przewodniczący Rad oraz Przewodniczący Zarządów, którzy czynnie uczestniczą w sesjach Rady Miasta.

W 2021 r. Przewodniczącymi Rad Dzielnic i Przewodniczącymi Zarządów Rad Dzielnic byli:

Dzielnica	Imię i nazwisko Przewodniczącego Rady	Imię i nazwisko Przewodniczącego Zarządu	Adres siedziby Rady Dzielnic
Śródmieście	Anna Demkowska	Krzysztof Szul	ul. Jagiellońska 20
Wójtostwo	Aleksander Ciećkiewicz	Marian Osękowski	ul. Staszica 18
Błonie	Grzegorz Pasztyła	Tomasz Wachel	ul. Kochanowskiego 25
Dąbrówka	Anna Szpiech	Józef Kornecki	ul. Krakowska 36
Posada	Lech Milewski	Bogusława Małek	ul. Lipińskiego 51

Olchowce	Maria Hassinger	Grzegorz Kozak	ul. Przemyska 58
Zatorze	Janusz Florek	Jolanta Hipner	ul. Konarskiego 22

4.6. Młodzieżowa Rada Miasta Sanoka

Młodzieżowa Rada Miasta Sanoka działa na podstawie Uchwały Nr XIV/98/19 Rady Miasta Sanoka w sprawie powołania Młodzieżowej Rady Miasta Sanoka i nadania jej Statutu z dnia 29 lipca 2019r.

W 2021 r. zakończyła swoją pracę Młodzieżowa Rada Miasta Sanoka I kadencji, w związku z tym przeprowadzono wybory do Młodzieżowej Rady Miasta Sanoka II kadencji w skład której weszli;

1. Marciniak Julia
2. Przyboś Aleksandra
3. Rachwalska Alicja
4. Bednarczyk Milena
5. Spędzia Nikola
6. Dudek Iga
7. Iwańczyk Konstancja
8. Balzano Bernardo
9. Wdowiak Martyna
10. Huczko Natalia
11. Pilch Jakub

Podczas pierwszej sesji Młodzieżowej Rady Miasta Sanoka II kadencji radni elekcji złożyli ślubowanie, natomiast na drugim posiedzeniu dokonano wyboru Prezydium Rady gdzie Przewodniczącym Rady Miasta został Jakub Pilch a Wiceprzewodniczącymi zostali Balzano Bernardo i Martyna Wdowiak.

Młodzieżowa Rada Miasta Sanoka 2021r. wykonywała wszystkie swoje statutowe zadania.

4.7. Działalność Burmistrza Miasta Sanoka

Najważniejsze kwestie związane z działalnością burmistrza w 2021 r. dotyczyły szczególnej aktywności w pozyskiwaniu środków finansowych z programów rządowych. Sanok został włączony w Podkarpacką Dolinę Wodorrówą, podpisano umowę na pierwszy etap budowy mostu na Sanie w ramach realizacji programu „Mosty dla Regionów”. Samorząd Sa-

noka nawiązał współpracę, by z większą skutecznością starać się o przyłączenie Sanoka do S19. Rok 2021 to też dalsza walka z pandemią COVID-19.

W 2021 r. odbył się Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań, w którym wzięło udział 93% sanoczan. W związku z tym działaniem odbywały się pikniki rodzinne, organizowano mobilne punkty spisowe we wszystkich dzielnicach podczas różnych wydarzeń miejskich.

Samorząd miejski koordynował proces szczepienia przeciw COVID-19 najpierw seniorów i osób chorych, następnie pozostałych grup społecznych. Obowiązkiem samorządu było informowanie, koordynacja oraz pomoc w transporcie do punktów szczepień. Zainteresowanie szczepieniami wśród osób powyżej 80 roku życia jest w naszym mieście bardzo duże.

➤ **Sprawy SIM-u i budowy mieszkań przy ul. Konarskiego**

10 lutego 2021 r. radni Rady Miejskiej podjęli uchwałę ws. wyrażenia zgody na utworzenie Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej „Południe” Sp. z o.o. z siedzibą w Przemyślu i złożenie wniosku o wsparcie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa na sfinansowanie objęcia udziałów w spółce. W marcu samorząd otrzymał decyzję o przyznaniu 3 000 000 zł na budowę nowych mieszkań przy ul. Konarskiego.

28 kwietnia w Krakowie wspólnie z prezesem Krajowego Zasobu Nieruchomości z siedzibą w Warszawie Michałem Sroką i samorządowcami Przemyśla, Mielca, Ustrzyk Dolnych oraz Medyki, burmistrz Sanoka podpisał umowę o zawiązaniu Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej „Południe” w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Przemyślu. Radni miejscy podjęli uchwałę ws. wniesienia przez Miasto Sanok wkładu w postaci prawa własności nieruchomości do Spółki.

Kolejnym krokiem jest opracowanie projektu budowlanego. Sanok na wyznaczonym terenie pod budownictwo wielomieszkaniowe ma wydaną decyzję ustalającą warunki zabudowy i przeprowadzone są ekspertyzy geologiczne.

28 grudnia 2021 r. w Przemyślu odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej „Południe”. Wzięli w nim udział prezydenci Przemyśla Wojciech Bakun i zastępca prezydenta Mielca Paweł Pazdan, zastępca burmistrza Ustrzyk Dolnych Michał Wnuk, wójt Medyki Marek Iwasieczko oraz zarząd Spółki. Podczas spotkania, wspólnicy wnieśli aportem nieruchomości do Spółki, zgodnie z umową, która została podpisana 28 kwietnia. Gmina Miasta Sanoka wniosła aportem działkę przy ul. Konarskiego do wkładu w postaci prawa własności nieruchomości, gdzie planuje się wybudowanie 4 bloków mieszkalnych z ok. 70 mieszkaniami.

30 grudnia burmistrz podpisał decyzję o przeniesieniu praw ustalających warunki zabudowy dotyczącej budowy czterech budynków wielorodzinnych przy ul. Konarskiego w Sanoku na

SIM Południe Sp. z o.o. Decyzja umożliwiła prezesowi spółki Adamowi Drozdowi na przystąpienie do zaprojektowania obiektów.

Uzupełnieniem działań podjętych w celu zwiększenia zasobu mieszkaniowego komunalnego był remont 9 lokali mieszkalnych – pustostanów położonych przy ulicach: Jagiellońskiej 3 Maja, Kościuszki, Rynku, Kazimierza Wielkiego, Jagiellońskiej, Wałowej oraz Kolejowej. Przedsięwzięcie finansowane jest przez Bank Gospodarstwa Krajowego przy wsparciu ze środków Dopłat Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa. Dofinansowanie wynosi prawie 433 000 zł, a całkowita wartość zadania to 540 000 zł.

➤ **Procedura poszerzenia granic Sanoka**

17 grudnia 2020 r. Rada Miasta przyjęła uchwałę o przeprowadzeniu konsultacji społecznych na temat poszerzenia granic Sanoka. W uchwale wskazano 10 sołectw: Zahutyń położony w obrębie gminy Zagórz oraz Bykowce, Czerteż, Międzybrodzie, Płowce, Sanoczek, Stróże Małe, Stróże Wielkie, Trepcza, Zabłotce z terenu gminy wiejskiej Sanok. Uchwała ta uruchomiła przeprowadzone w 2021 r. procedury dotyczące planów poszerzenia granic Sanoka.

22 grudnia 2020 r. przekazano pismo do Przewodniczącego Rady Gminy Sanok Tadeusza Wojtasa z informacją, że Rada Miasta Sanoka podjęła 17 grudnia uchwałę w sprawie przystąpienia do procedury poszerzenia granic i przeprowadzenia konsultacji z mieszkańcami, oraz z prośbą o wyrażenie przez Radę Gminy Sanok opinii w przedmiocie wyłączenia z Gminy Sanok obszaru sołectw i włączenia ich do Miasta Sanoka. Podobne w treści pismo otrzymał Przewodniczący Rady Miejskiej w Zagórz Czesław Łuc – z informacją o przystąpieniu do procedury przyłączenia obszaru sołectwa Zahutyń i z prośbą o przeprowadzenie konsultacji z mieszkańcami wskazanej miejscowości.

22 grudnia 2020 r. zarządzeniem został powołany Zespół ds. przygotowania konsultacji dotyczących poszerzenia granic administracyjnych Sanoka. Właściwe wydziały Urzędu Miasta Sanoka, jednostki podległe i miejskie spółki komunalne do 31 stycznia 2021 r. przygotowały informacje dotyczące propozycji Miasta Sanoka niezbędne dla przeprowadzenia konsultacji, w odniesieniu do rozwoju planowanych do przyłączenia obszarów.

Propozycje Miasta Sanoka w odniesieniu do rozwoju przyłączanych terenów i sołectw dotyczyły następujących obszarów tematycznych, wskazanych w Zarządzeniu:

1. Współpracy ze społecznościami lokalnymi i wspierania aktywności samorządowej, w tym: tworzenie warunków do działania i rozwoju jednostek pomocniczych;
2. Ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami oraz ochrony środowiska i przyrody;
3. Gminnych dróg, ulic, ścieżek rowerowych, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego;
4. Zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz;
5. Lokalnego transportu zbiorowego - wzmocnienia komunikacji publicznej;
6. Edukacji publicznej, opieki przedszkolnej i żłobkowej;
7. Ochrony zdrowia i pomocy społecznej;
8. Gminnego budownictwa mieszkaniowego;
9. Kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz opieki nad zabytkami;
10. Kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych;
11. Cmentarzy gminnych;
12. Porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej;
13. Utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych;
14. Współpracy i działalności na rzecz organizacji pozarządowych.

Na podstawie zgromadzonych przez Zespół materiałów zostały opracowane propozycje rozwojowe dla poszczególnych sołectw – dla każdego odrębnie. Propozycje te w formie ulotek rozpowszechniono wśród mieszkańców wskazanych w uchwale Rady Miasta miejscowości.

Procedura poszerzenia granic jest od lat wdrażana w Polsce. Jej poszczególne etapy określa ustawa. Ostateczna decyzja zapada na szczeblu Rady Ministrów, która w drodze rozporządzenia tworzy, łączy, dzieli gminy oraz ustala ich granice. Zanim jednak taka decyzja zapadnie, ustawa wymaga zasięgnięcia przez ministra właściwego do spraw administracji publicznej opinii zainteresowanych rad gmin, poprzedzonych przeprowadzeniem przez te rady konsulta-

cji z mieszkańcami. Organy Gminy Miasta Sanoka w zgodzie z przepisami prawa, wykonały wszystkie określone przepisami zadania w tej sprawie.

W trakcie przygotowania konsultacji społecznych na terenie Sanoka, przekaz gminy wiejskiej Sanok oraz gminy Zagórz koncentrował się na zdyskredytowaniu funkcji rozwojowych miasta oraz na wzniesieniu negatywnych emocji poprzez rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji m.in. o zamknięciu szkoły w Trepczy czy wyższych podatkach, jakie rzekomo mieszkańcy sołectw będą płacić po przyłączeniu ich miejscowości do Sanoka.

14 stycznia 2021 roku wójt gminy Anna Hałas przesłała do urzędu miasta informację o uchwale Rady Gminy podjętej 11 stycznia o zmianie granic poprzez włączenie do terytorium Gminy Sanok dzielnicy miasta - Olchowce i zwróciła się z prośbą o opinię Rady Miasta.

W sprawie poszerzenia gminy wiejskiej o dzielnicę Sanoka wypowiedziała się Rada Dzielnicy Olchowce: w podjętej 1 lutego uchwale „Rada Dzielnicy Olchowce nie wyraziła zgody na przystąpienie do procedury zmiany granic Gminy Sanok polegającej na włączeniu do terytorium Gminy Sanok terytorium położonego w Gminie Miasta Sanoka obręb ewidencyjny Olchowce”.

o **Konsultacje społeczne ws. zmiany granic miasta Sanoka**

Konsultacje w Zahutyńiu trwały od 3 do 17 lutego. Były one przeprowadzane w formie ankiety, polegającej na udzieleniu odpowiedzi na pytanie „Czy jesteś za zmianą granic administracyjnych przez wyłączenie sołectwa Zahutyń z Gminy Zagórz oraz włączenia go do Miasta Sanoka?”. Przewodniczącym Komisji Konsultacyjnej był Jakub Osika – Radny Miasta Sanoka.

W sumie oddano 658 głosów, w tym „nieważnych” 35, „za”: 10, „przeciw”: 608 i „wstrzymujących się”: 5

Konsultacje w gminie Sanok trwały od 15 lutego do 7 marca. Łącznie w głosowaniu wzięło udział 2851 mieszkańców z 3955 uprawnionych. Ponad 98 proc. głosujących opowiedziało się za pozostaniem w gminie wiejskiej, frekwencja, wg źródeł urzędu gminy, wyniosła 72%.

W poszczególnych miejscowościach wyniki przedstawiały się następująco:

Międzybrodzie – frekwencja 86,62%, za pozostaniem w Gminie wiejskiej Sanok 100%

Trepcza – frekwencja 79,17%, za pozostaniem w Gminie wiejskiej Sanok 99%

Bykowce – frekwencja 72,24%, za pozostaniem w Gminie wiejskiej Sanok 98,88%

Czerzeż – frekwencja 61,77%, za pozostaniem w Gminie wiejskiej Sanok 97,26%

Płowce – frekwencja 63,32%, za pozostaniem w Gminie wiejskiej Sanok 99,39%

Sanoczek – frekwencja 77,96%, za pozostaniem w Gminie wiejskiej Sanok 97,55%

Stróże Małe – frekwencja 70,76%, za pozostaniem w Gminie wiejskiej Sanok 97,45%

Stróże Wielkie – frekwencja 50%, za pozostaniem w Gminie wiejskiej Sanok 96,67%

Zabłotce – frekwencja 69,19% za pozostaniem w Gminie wiejskiej Sanok 97,06%

Konsultacje w Sanoku odbywały się od 15 do 26 lutego.

Mieszkańcy wypowiedzieli się w kwestii planów poszerzenia granic administracyjnych Sanoka o sołectwa: Bykowce, Czerzeż, Międzybrodzie, Płowce, Sanoczek, Stróże Małe, Stróże Wielkie, Trepcza, Zabłotce oraz Zahutyń.

Projekt graficzny proponowanych zmian granic Miasta Sanoka był dostępny w punktach udostępniania ankiet konsultacyjnych oraz do pobrania na stronie internetowej urzędu. Zorganizowanych zostało 19 punktów konsultacyjnych. Tam dostarczono ankiety oraz niezbędne informacje, jak należy głosować, aby oddany głos był ważny. Ankietę można było pobrać także ze strony internetowej miasta.

Ankiety konsultacyjne były udostępnione w:

- Urząd Miasta w Sanoku, ul. Rynek 1
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sanoku, ul. Zaulek Dobrego Wojaka Szwejka 4
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sanoku, ul. Królowej Bony 4
- Miejska Biblioteka Publiczna w Sanoku, ul. Lenartowicza 2
- Sanocki Dom Kultury w Sanoku, ul. Mickiewicza 24
- Szkoła Podstawowa Nr 1, Aleja Szwajcarii 5

- Szkoła Podstawowa Nr 2, ul. Rymanowska 17
- Szkoła Podstawowa Nr 3, ul. Stróżowska 4
- Szkoła Podstawowa Nr 4, ul. Sadowa 12
- Szkoła Podstawowa Nr 6, ul. Przemyska 80
- Szkoła Podstawowa Nr 7, ul. Piastowska 73
- Szkoła Podstawowa Nr 8, ul. Jana III Sobieskiego 5
- Szkoła Podstawowa Nr 9, ul. Jana Pawła II 25
- Samorządowe Przedszkole Publiczne Nr 1, ul. Rymanowska 15
- Samorządowe Przedszkole Publiczne Nr 2, ul. Sadowa 11
- Samorządowe Przedszkole Publiczne Nr 3, ul. Podgórze 26, ul. Kochanowskiego 3
- Samorządowe Przedszkole Publiczne Nr 4, ul. Robotnicza 13 A
- Żłobek Samorządowy Nr 1, ul. Podgórze 24
- Żłobek Samorządowy Nr 2, ul. Traugutta 23

Pytanie w ankiecie zostało sformułowane następująco: „Czy jesteś za zmianą granic Miasta Sanoka polegającą na włączeniu do Miasta Sanoka obszaru sołectwa Bykowce, sołectwa Czerteż, sołectwa Międzybrodzie, sołectwa Płowce, sołectwa Sanoczek, sołectwa Stróże Małe, sołectwa Stróże Wielkie, sołectwa Trepcza, sołectwa Zabłotce – z Gminy Sanok, oraz obszaru sołectwa Zahutyń z Gminy Zagórz?”.

Ważna odpowiedź w ankiecie miała na celu wskazanie tych sołectw, co do których ankietowany miał przekonanie, że powinny zostać przyłączone do Sanoka. Mogły być wskazane wszystkie, czyli 10, ale można było też wskazać na mniejszą ich liczbę. Ankietowani wypowiadali swoją opinię oddzielnie dla każdego sołectwa. Wyrażenie opinii polegało na umieszczeniu w odpowiedniej rubryce: „Jestem za”, „Jestem przeciw”, „Wstrzymuję się”, znaku X i złożeniu podpisu na ankiecie konsultacyjnej.

W okresie poprzedzającym konsultacje społeczne na terenie Sanoka wydrukowano i rozpowszechniano plakaty zachęcające do udziału w konsultacjach oraz obwieszczenia wyjaśniające przebieg procedury, jej założenia i cele.

Prowadzona była kampania informacyjna w prasie i mediach społecznościowych na profilach miejskich i stworzonym w związku z koncepcją poszerzenia granic profilu Większy Sanok – większy potencjał. Publikowano na bieżąco odpowiedzi na pytania mieszkańców, którzy pytali przede wszystkim o księgi wieczyste, dowody rejestracyjne i dowody osobiste i ich zmianę po ewentualnym przyłączeniu do Sanoka nowych miejscowości.

Biorąc pod uwagę sytuację budżetu, ograniczone zostały wydatki na reklamę przedsięwzięcia do minimum. Sytuacja epidemiologiczna spowodowała, że skupiono się na przekazie internetowym.

Podczas konsultacji w Sanoku 61% respondentów opowiedziało się za poszerzeniem granic miasta. Zaktywizowali się mieszkańcy wszystkich dzielnic: ankiety były wypełniane propor-

cjonalnie do liczby mieszkańców, najwyższą frekwencję zanotowano na Wójtostwie, najniższą – na Zatorzu. Ogółem wypełniono 1550 ankiet, w tym ważnych głosów oddano 1375.

Od wyrażenia opinii wstrzymało się niecałe 4% głosujących, przeciw wypowiedziało się 35%.

Mieszkańcy, którzy wypowiedzieli się w sprawie poszerzenia granic miasta, w przeważającej większości wyrazili pozytywną opinię w sprawie koncepcji poszerzenia granic. Frekwencja procentowo nie odbiegała od frekwencji w miastach, które w województwie podkarpackim przystępowały do procedury poszerzenia granic, takich jak Rzeszów czy Krosno. Zważywszy na okres pandemii, możemy mówić w Sanoku o sporej mobilizacji mieszkańców.

27 kwietnia 2021 r. w Podkarpackim Urzędzie Wojewódzkim odbyło się spotkanie wiceministra Spraw Wewnętrznych i Administracji Pawła Szefernakera, wojewody podkarpackiego Ewy Leniart, pełniącego funkcję Prezydenta Miasta Rzeszowa Marka Bajdaka i burmistrza miasta Sanoka Tomasza Matuszewskiego. Podczas zwołanej konferencji prasowej wojewoda podkarpacki poinformowała o rozpatrzeniu i zaopiniowaniu wniosku o poszerzenie granic Rzeszowa oraz Sanoka. Pozytywne opinie wraz z uzasadnieniem zostały przekazane na ręce Pawła Szefernakera. W uzasadnieniu wojewoda podkreśliła, że widoczna jest tendencja

do rozprzestrzeniania się funkcji miejskich poza terytorium Sanoka. Proces poszerzenia granic Sanoka w opinii wojewody był działaniem przemyślanym i dobrze zorganizowanym. Włączenie nowych terenów w granice administracyjne miało wzmocnić potencjał rozwojowy miasta, zwiększyć konkurencyjność inwestycyjną i umożliwić powstanie nowych miejsc pracy oraz mieszkań.

30 kwietnia 2021 r. wojewoda podkarpacki wydała opinię w sprawie zmiany granic miasta Sanoka: *Po rozważeniu wszystkich aspektów przedmiotowej sprawy, uwzględniając argumenty przedstawione przez Radę Miasta Sanoka (zapewnienie rozwoju miasta, które od wielu lat nie zwiększało swojego obszaru, uwarunkowania komunikacyjne i funkcjonalno-przestrzenne, sytuację finansową gminy Sanok), pozytywnie opiniuję wniosek w zakresie przyłączenia do miasta Sanoka obszaru sołectwa Bykowce oraz sołectwa Zabłotce z gminy Sanok. Natomiast negatywnie opiniuję wniosek w zakresie przyłączenia do miasta Sanoka obszaru sołectwa Trepcza z gminy Sanok.*

Włączenie obszaru sołectw z gminy Sanok pozostających w bezpośredniej styczności administracyjnej zapewni terytorium możliwie jednorodne ze względu na układ osadniczy i przestrzenny, uwzględniający więzi społeczne, gospodarcze i kulturowe oraz podniesie zdolność realizacji zadań publicznych. Obszar sołectw objętych uchwałą przyłączenia do Sanoka – Bykowce, Czerteż i Trepcza powiązany jest z miastem uporządkowaną siecią infrastrukturalną zarządzaną przez SPGK. Kanalizacja sanitarna i wodociągowa jest włączona do miejskiej sieci. Miasto podjęło wysiłek inwestycyjny służący mieszkańcom nie tylko Sanoka, ale całego regionu.

Uchwała Nr XXXI/236/2021 podjętej przez Radę Gminy wiejskiej Sanok z dnia 28 stycznia br. zobligowała gminę miasta Sanoka do przeprowadzenia konsultacji.

Od 14 do 21 maja 2021 r. trwały konsultacje społeczne ws. włączenia do terytorium gminy wiejskiej Sanok dzielnicy Olchowce i części dzielnicy Wójtostwo. W konsultacjach udział wzięło 270 osób, oddano 255 głosów ważnych, „przeciw” było 226 osób, za 26 osób, wstrzymały się 3 osoby.

W projekcie z **13 lipca 2021 r.** Rozporządzenia Rady Ministrów znalazł się zapis w pkt. 3 b. o ustaleniu granic gminy o statusie miasta Sanok i gminy Sanok przez włączenie do dotychczasowego obszaru gminy o statusie miasta Sanok obszaru obrębu ewidencyjnego Bykowce, o powierzchni 553,64 ha oraz obszaru obrębu ewidencyjnego Zabłotce, o powierzchni 211,58 ha, z gminy Sanok.

21 lipca 2021 r. obradowała Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego, która odstąpiła od zaopiniowania zmiany granic pomiędzy miastem Sanok i gminą Sanok ze względu na rozbieżne stanowiska organizacji samorządowych. Związek Miast Polskich poparł wniosek Rady Miasta Sanok zarówno w części proponowanej do pozytywnego rozpatrzenia, jak i w zakresie negatywnie zaopiniowanej przez Wojewodę Podkarpackiego zmiany doty-

czącej sołectwa Trecza. Związek Gmin Wiejskich RP negatywnie odniósł się do wniosku Rady Miasta Sanok w sprawie zmiany granic pomiędzy miastem Sanok i gminą Sanok, proponując jednocześnie przesunięcie rozpatrzenia sprawy o rok z uwzględnieniem przeprowadzenia ponownych konsultacji.

30 lipca 2021 r. w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 lipca 2021 r. w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast oraz nadania niektórym miejscowościom statusu miasta nie pojawiła się informacja o zmianie granic Sanoka. W uzasadnieniu minister właściwy do spraw administracji publicznej podał, że z uwagi na społeczne uwarunkowania oraz cele rozwojowe miasta, w szczególności w kontekście planowanych inwestycji o charakterze strategicznym dla subregionu, tj. koncepcji produkcji wodoru, podejmie działania z urzędu celem przygotowania w 2021 r. optymalnych rozwiązań dot. zmiany granic miasta Sanoka.

18 sierpnia 2021 r. burmistrz miasta Sanoka skierował pismo do wojewody podkarpackiego ws. ponownego rozpatrzenia wniosku Rady Miasta o zmianę granic administracyjnych miasta o sołectwa Bykowce, Zabłotce i część Treczy.

W piśmie z dn. **23 sierpnia 2021 r.** minister spraw wewnętrznych zwrócił się z prośbą o przedstawienie opinii Rady Miasta ws. zmiany granic zgodnie z pismem wojewody. Powołując się na art. 4 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym poinformował, że jeżeli w ciągu 3 miesięcy od daty otrzymania pisma nie otrzyma opinii, wymóg zasięgnięcia opinii zostanie uznany za spełniony.

W myśl art. 4b ust. 1 pkt 2 ustawy o samorządzie gminnym przeprowadzenie konsultacji z mieszkańcami było koniecznym, ustawowym wymogiem do wydania opinii przez Radę Gminy objętej wnioskiem o wydanie rozporządzenia w sprawie zmiany granic gmin. Brak konsultacji, przeprowadzenie ich z naruszeniem obowiązującej procedury formalnoprawnej lub z innym niż określony w ustawie kręgiem podmiotów należy ocenić jako istotne naruszenie przepisów prawa.

26 sierpnia 2021 r. z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji dotarł do Urzędu Miasta wniosek o zaopiniowanie decyzji w sprawie poszerzenia granic Sanoka. Przy okazji konferencji dotyczącej włączenia Sanoka w Podkarpacką Dolinę Wodorową, wojewoda podkarpacki poinformowała obydwie samorządy o dalszej procedurze poszerzenia granic.

Z inicjatywy wojewody podkarpackiego Ewy Leniart **2 września 2021 r.** odbyło się spotkanie z przedstawicielami Gminy Sanok oraz Miasta Sanoka. Celem spotkania było zobowiązanie władz samorządów do wypracowania form dialogu i komunikacji z mieszkańcami obu gmin.

Konsultacje ws. przyłączenia do Sanoka Bykowiec, Zabłotcie i cz. Treczy w mieście Sanok odbyły się w dniach od **5 listopada do 14 listopada 2021 r.** Liczba mieszkańców Sanoka, którzy wzięli udział w konsultacjach wyniosła 1 173.

Respondenci na pytanie: Czy jesteś za zmianą granic Miasta Sanoka, polegającą na włączeniu do Miasta Sanoka obszaru sołectwa Bykowce z Gminy Sanok? – „za” opowiedziały się 974 osoby, „przeciw” były 134 osoby, „wstrzymało” się 17 osób. Głosowało 1 125 osób.

Respondenci na pytanie: Czy jesteś za zmianą granic Miasta Sanoka, polegającą na włączeniu do Miasta Sanoka obszaru sołectwa Zabłotce z Gminy Sanok? - 975 osób było „za”, 134 osoby odpowiedziały „jestem przeciw”, 15 osób wstrzymało się od głosu. Głosowały 1 124 osoby.

Respondenci na pytanie: Czy jesteś za zmianą granic Miasta Sanoka, polegającą na włączeniu do Miasta Sanoka części obszaru sołectwa Trepcza z Gminy Sanok? - 973 osoby odpowiedziały „za”, 133 osoby odpowiedziały „jestem przeciw”, wstrzymało się od głosu 16 osób. Głosowały 1 122 osoby.

Rada Miasta Sanoka po zakończonych konsultacjach podczas sesji nadzwyczajnej **18 listopada 2021r.** zaopiniowała pozytywnie zaproponowaną zmianę granic 14 głosami za 5 przeciw.

Konsultacje w sprawie zmian granic i odłączenia od gminy Bykowiec, Zabłotiec i części Trepczy w gminie Sanok odbyły się w dniach od 2 listopada do 14 listopada 2021 r.

472 mieszkańców sołectwa Bykowce wzięło udział w konsultacjach, z czego 471 głosów było ważnych, za odłączeniem Bykowiec głosowały 3 osoby, przeciw było 468 osób.

205 mieszkańców sołectwa Zabłotce wzięło udział w głosowaniu. Ważnych głosów oddano 200, za głosowało 19 mieszkańców, przeciw było 181 i nikt nie wstrzymał się od głosu.

574 mieszkańców Trepczy wzięło udział w konsultacjach, sprzeciwiło się 572 mieszkańców, 2 wstrzymało się, nie było głosu za przyłączeniem do Sanoka.

23 listopada 2021 r. podczas obrad Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu postanowiono o odrzuceniu wniosku o poszerzenie granic Sanoka.

13 grudnia 2021 r. podczas LI nadzwyczajnej sesji Rady Miasta radni dyskutowali na temat deklaracji w sprawie zmiany granic Sanoka, wypracowanej przez przedstawicieli samorządów Miasta i Gminy Sanok. W deklaracji znalazł się zapis dotyczący włączenia w granice Sanoka tylko części Trepczy o powierzchni 93 hektarów. Radni jednak nie poparli wypracowanego kompromisu.

Następstwem głosowania była decyzja, ogłoszona 14 grudnia 2021 r. przez wojewodę podkarpackiego Ewę Leniart, o nieposzerzeniu granic Sanoka.

30 grudnia 2021 r. podczas nadzwyczajnej sesji Rady Miasta radni wyrazili zgodę na wszczęcie procedury poszerzenia granic administracyjnych Sanoka o sołectwa Zabłotce, Bykowce i część Trepczy.

➤ Nagrody i wyróżnienia

Gmina Miasta Sanoka otrzymała prestiżowe wyróżnienie w kategorii „Symbol Polskiej Samorządności 2021” Według organizatorów i członków kapituły, „Symbol” stanowi certyfikat dla Nowej Generacji Usług Publicznych. W gronie wyróżnionych znalazły się firmy, przedsiębiorstwa, instytucje i samorządy, które działając na lokalnych rynkach prezentują wysokie standardy zarządzania, innowacyjności, sprawności w pozyskiwaniu i dysponowaniu środkami unijnymi, dbałości o ekologię, ale nade wszystko o szeroko pojęte dobro mieszkańców.

Sanok znalazł się na drugim miejscu w ogólnopolskim rankingu **Perły Samorządu**. Działania samorządowców zostały doceniane przez kapitułę rankingu Perły Samorządu. Sanok zajął drugie miejsce w kategorii miast do 100 tys. mieszkańców w ogólnopolskim rankingu. Tak wysokie miejsce to zasługa wielu osób zaangażowanych w działania na rzecz rozwoju miasta: organów wykonawczych, pracowników Urzędu Miasta, jednostek podległych i osób współpracujących, którzy sprostali podejmowanym wyzwaniom. Począwszy od rekordowych środków, jakie miasto pozyskuje na remonty dróg, w tym planowaną budowę mostu i inwestycje,

które są realizowane, przez rozwój terenów rekreacyjnych, pożywienie gospodarcze miasta. Podejmowane są też działania zmierzające do budowy mieszkań. Do odważnych należała decyzja o podjęciu próby poszerzenia granic Sanoka, czy dążenie do przyłączenia Sanoka do S19. Dostrzeżenie tych działań na arenie ogólnopolskiej jest nagrodą za włożony trud w rozwój miasta.

W 2021 r. udało się też ożywić dworzec multimodalny i wynająć lokale użytkowe. Także na Rynku ogródki gastronomiczne powiększyły swoją powierzchnię.

Od września w Sanoku umożliwiono w centrum miasta, wzdłuż głównych ulic i najważniejszych punktów w mieście poruszanie się na hulajnogach elektrycznych.

➤ Sanok częścią Podkarpackiej Doliny Wodorowej

Po włączeniu Sanoka w Podkarpacką Dolinę Wodorową, na mocy listu intencyjnego z 18 maja 2021r. utworzeniu 1 grudnia br. Klastra Energii Sanocka Dolina Wodorowa, dla którego miasto jest liderem, Sanok patronuje podpisanemu porozumieniu między spółkami Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej, Hynfra i Fibrain. Celem tych działań jest uruchomienie produkcji wodoru, jego magazynowanie i wykorzystanie m.in. w ciepłownictwie, zielonym transporcie publicznym oraz w przemyśle. Sygnatariusze porozumienia zobowiązali się do wspólnego przeprowadzenia studium wykonalności planowanego przedsięwzięcia. W uroczystym podpisaniu Umowy uczestniczyli przedstawiciele administracji rządowej, parlamentarzysty oraz samorządowcy. Zainteresowani projektem są również przedstawiciele ja-

pońskich firm, Mitsubishi oraz Chugoku Electric Power Company. Sygnatariusze porozumienia zobowiązali się do wspólnego przeprowadzenia studium wykonalności planowanego przedsięwzięcia, w tym jego analizy prawnej, technicznej oraz finansowej, które umożliwi:

- instalację zaawansowanej pompy ciepła mającej na celu zwiększenie produkcji ciepła (MW) przy jednoczesnym zmniejszeniu zużycia węgla i emisji gazów cieplarnianych przez ciepłownię należącą do SPGK;
- budowę instalacji fotowoltaicznej;
- budowę magazynu energii;
- budowę instalacji do elektrolizy;
- budowę stacji tankowania wodoru

Burmistrz wydał w 2021 r. łącznie **229 zarządzeń**.

4.7.1. Udział w konferencjach i forach

- 18 maja w Jasionce, w obecności premiera Mateusza Morawieckiego podpisanie Listu Intencyjnego pomiędzy wojewodą podkarpackim, marszałkiem województwa podkarpackiego, prezydentem Rzeszowa, rektorem Politechniki Rzeszowskiej, rektorem Uniwersytetu Rzeszowski, dyrektorem Instytutu Energetyki – Instytutu Badawczego, dyrektorem Oddziału Instytutu Energetyki – Instytutu Badawczego, Oddziału Ceramiki CEREL w Boguchwale; zarządem Polenergią S.A., zarządem ML System S.A., zarządem Agencji Rozwoju Przemysłu S.A., zarządem Fibrain Sp. z o.o., zarządem Stowarzyszenia Grupy Przedsiębiorców Przemysłu Lotniczego „Dolina Lotnicza” oraz zarządem Autosan Sp. z o.o. ws. utworzenia Podkarpackiej Doliny Wodorowej.
- 20 maja w Arłamowie, konferencja poświęcona mieszkalnictwu wielorodzinnemu.
- 17 czerwca w Krośnie, konferencja z okazji podpisania umowy na dofinansowanie budowy nowoczesnego obiektu do termicznego przetwarzania odpadów między MPGK a NFOŚiGW.
- 4 sierpnia w Truskawcu, konferencja poświęcona współpracy polsko-ukraińskiej oraz uroczystemu otwarciu nowego Biura Karpackiego jako wspólnej idei Międzynarodowego Centrum Europejska Integracja Ukrainy, Konsulatu Generalnego RP we Lwowie oraz Departamentu Międzynarodowej Pomocy Technicznej i Współpracy Międzynarodowej Lwowskiej Obwodowej Administracji Państwowej.
- 18 sierpnia, w Uczelni Państwowej w Sanoku, konferencja „Miasto Sanok a Podkarpacka Dolina Wodorowa – szanse i wyzwania.

- 7-9 września, XXX Forum Ekonomiczne w Karpaczu, pod hasłem „Europa w poszukiwaniu przywództwa”.
- 16 września we Lwowie, XX Międzynarodowe Forum Ekonomiczne.
- 21 września, Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku, konferencja Rektorów Publicznych Uczelni Zawodowych, towarzysząca otwarciu nowoczesnego Centrum Symulacji Medycznej.
- 6 października w Zakopanem, X Ogólnopolskie Forum dla zarządców i administratorów obiektów sportowo-rekreacyjnych.
- 20 października w Rzeszowie, XXVII Podkarpacka Konferencja Samorządów Terytorialnych.
- 21-22 października Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka, II Sanockie Forum Gospodarcze, poświęcone zagadnieniom elektromobilności i niskoemisyjności.

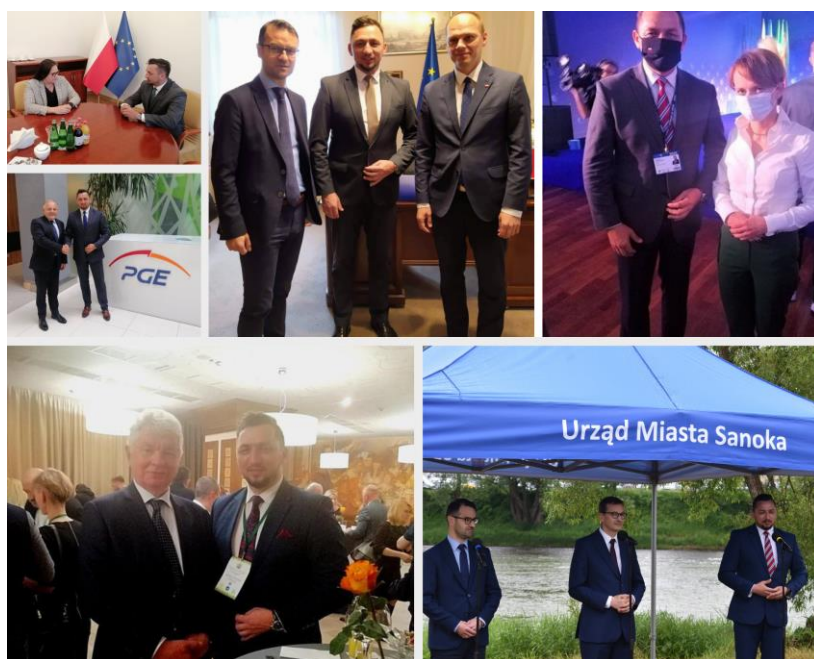
4.7.2. Ważniejsze spotkania

- 11 stycznia w Urzędzie Miasta w Sanoku spotkanie z wójt Gminy Sanok Anną Hałas oraz Przewodniczącym Rady Gminy Sanok Tadeuszem Wojtasem w sprawie planowanej zmiany granic Sanoka.
- 18 stycznia w Urzędzie Miasta w Sanoku spotkanie z przedstawicielami ośrodków medycznych, wyznaczonych do przeprowadzenia szczepień.
- 19 stycznia w Warszawie spotkanie z ministrem Michałem Cieślakiem.
- 19 stycznia w Warszawie spotkanie z Bartłojem Druzińskim prezesem Krajowego Zasobu Nieruchomości oraz jego współpracownikami ws. dalszych etapów współpracy w kwestii budownictwa mieszkaniowego.
- 25 stycznia wideokonferencja z przedstawicielami PGE Energia Ciepła, prezesem SPGK Krzysztofem Jarozsem, zastępcą Arturem Kondratem.
- 23 lutego w Warszawie spotkanie z Rafałem Weberem – sekretarzem stanu w Ministerstwie Infrastruktury. ws. budowy przeprawy mostowej na Sanie i wniosków, które zostały złożone w ramach rządowego programu Funduszu Inwestycji Lokalnych.
- 23 lutego w Warszawie spotkanie z Anną Krupką – sekretarzem stanu w ministerstwie sportu ws. programów dotacyjnych.
- 24 lutego spotkanie w Warszawie, w siedzibach spółek: Lotos, PGNiG, PGE z przedstawicielami Zarządów, prezesem Grupy Lotos S.A Zofią Paryłą, wiceprezesem zarządu ds. Operacyjnych PGNiG dr Robertem Perkowskim oraz prezesem PGE Wojciechem Dąbrowskim.
- 27 lutego w Urzędzie Miasta w Sanoku spotkanie z Czesławem Langiem – organizatorem 78. wyścigu Tour de Pologne, ws. organizacji startu honorowego w Sanoku.

- 6 marca w Urzędzie Miasta w Sanoku, spotkanie prezesem zarządu PGNiG ds. operacyjnych dr Robertem Perkowskim i dyrektorem oddziału w Sanoku Markiem Hanusem.
- 9 marca w Urzędzie Miasta w Sanoku spotkanie z przedstawicielami zarządu firmy Sanok Rubber Company SA.
- 28 kwietnia w Krakowie spotkanie z prezesem Krajowego Zasobu Nieruchomości oraz z siedzibą w Warszawie Michałem Sroką, sygnatariuszami Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej „Południe”.
- 29 kwietnia w Urzędzie Miasta spotkanie z Tomoho Umedą – przewodniczącym komitetu technologii wodorowych Krajowej Izby Gospodarczej, członkiem zarządu Stowarzyszenia Hydrogen Poland oraz Adamem Smoleniem prezesem Autosan sp. z o.o.
- 12 maja wizyta studyjna w Urzędzie Miasta i Sanockim Przedsiębiorstwie Gospodarki Komunalnej z przedstawicielami PGE Energia Ciepła, pod przewodnictwem Radosława Czapskiego – doradcy zarządu ds. projektów inwestycyjnych PGE, z Robertem Grzywaczem z biura zarządzania projektami, Anielą Czajewską i Marcinem Bartosikiem z działu projektów PGE Energia Ciepła.
- 21 maja w Sali Gobelinowej Muzeum Historycznego w Sanoku spotkanie z przedstawicielami gmin powiatu sanockiego, starostą sanockim Stanisławem Chęciem ws. realizacji programu „Czyste Powietrze”.
- 2 czerwca w Warszawie spotkanie z przedstawicielami PGE Energia Ciepła S.A., rozszerzenie zakresu współpracy pomiędzy Miastem Sanoka, miejską spółką i PGE Energia Ciepła S.A.
- 5 czerwca w Urzędzie Miasta w Sanoku spotkanie z Prezesem Rady Ministrów Mateuszem Morawieckim.
- 15 czerwca w Warszawie spotkanie w siedzibie Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
- 29 czerwca w Warszawie spotkanie z przedstawicielami Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.
- 29 czerwca w Warszawie spotkanie z ministrem Rafałem Weberem. Na ręce Ministra burmistrz złożył ponad 6 tys. podpisów pod petycją o przyłączenie Sanoka do S19.
- 29 czerwca w Warszawie spotkanie z Tomaszem Porębą Posłem do Parlamentu Europejskiego.
- 8 lipca w Rzeszowie spotkanie sygnatariuszy Listu Intencyjnego na rzecz utworzenia Podkarpackiej Doliny Wodorowej.
- 9 lipca w Mielcu posiedzenie Zarządu Związku Miast Polskich Przedmiotem obrad Zarządu była m.in. opinia na temat koncepcji poszerzenia granic Sanoka.
- 21 lipca w Warszawie udział w obradach podkomisji, a następnie w posiedzeniu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, w celu uzasadnienia wniosku o poszerzenie granic administracyjnych Sanoka.

- 20 sierpnia w Wysokim Mazowieckiem spotkanie z prezesem Spółdzielni Mleczarskiej Mlekovita Dariuszem Sapińskim.
- 30 sierpnia w Warszawie spotkanie z Ahmedem Al Mansoori - Chargé d'Affaires ambasadorem Zjednoczonych Emiratów Arabskich w Polsce.
- 6 września w Urzędzie Miasta w Sanoku spotkanie z Mirosławem Minkiną – prezesem Polskiego Związku Hokeja na Lodzie, Tomaszem Demkowiczem – dyrektorem sportowym PZHL i Michałem Radwańskim – prezesem STS Sanok Sp. z o.o.
- 13 września w Humennem udział w oficjalnym otwarciu pumtracka, zadania zrealizowanego w ramach wspólnego projektu „Aktywni na szlaku Ikon” dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.
- 15 września w Urzędzie Miasta spotkanie z Czesławem Langiem dyrektorem wyścigu Tour de Pologne w celu podsumowania startu 3. etapu wyścigu.
- 27 września w Urzędzie miasta w Sanoku spotkanie z prezesami kilkunastu sanockich firm.
- 9 października w Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji spotkanie z prezesem Polskiego Związku Łyżwiarstwa Szybkiego Rafałem Tataruchem podczas międzynarodowych zawodów.
- 15 października w Hotelu Arłamów spotkanie podsumowujące 78. edycję Tour de Pologne.
- 3 listopada w Urzędzie Miasta w Sanoku spotkanie z przedstawicielami Centrum Nauki Kopernik ws. Strefy Odkrywania Wyobraźni i Aktywności SOWA.
- 10 listopada w Sali Herbowej Urzędu Miasta w Sanoku spotkanie z samorządowcami z powiatu sanockiego i leskiego ws. Planów Zrównoważonej Mobilności Miejskiej.
- 14 listopada w Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku spotkanie z Ministrem Edukacji Narodowej Przemysławem Czarńskim.
- 1 grudnia w Urzędzie Miasta w Sanoku spotkanie z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego, instytucji tworzących Klaster Energii Sanocka Dolina Wodorowa.
- 16 grudnia w Sali Gobelinowej Muzeum Historycznego w Sanoku spotkanie z wiceminister Funduszy i Polityki Regionalnej Małgorzatą Jarosińską-Jedynak, przedstawicielami firm Hynfra i Fibrain oraz SPGK.
- 28 grudnia udział w nadzwyczajnym zgromadzeniu wspólników Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej „Południe”.

4.7.3. Spotkania z mieszkańcami i dyżury

- Styczeń - dyżur telefoniczny - rozmowy z przeszło 20 mieszkańcami.
- Marzec/kwiecień - dyżur telefoniczny – rozmowy z przeszło 20 mieszkańcami.
- 23 kwietnia spotkanie on-line z mieszkańcami.
- 13 maja spotkanie on-line z mieszkańcami.
- 21 czerwca spotkanie podczas dyżuru z 16 osobami.
- 9 sierpnia spotkanie podczas dyżuru z 7 mieszkańcami.
- 12 sierpnia spotkanie z mieszkańcami dzielnicy Olchowce w Szkole podstawowej nr 6 w Sanoku.
- 11 października spotkanie z osobami zrzeszonymi w Związku Inwalidów Wojennych Zarządu Okręgowego Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie.
- 14 października spotkanie z dyrektorami i nauczycielami szkół podstawowych, przedszkoli i żłobków z okazji Dnia Edukacji Narodowej.
- 14 października spotkanie z mieszkańcami Posady w Centrum usług Senioralnych.
- 29 października spotkanie z mieszkańcami Zabłocie w Wiejskim Domu Kultury w Zabłotcach.
- 4 listopada spotkanie się z mieszkańcami Wójtostwa w Szkole Podstawowej nr 9.
- 10 listopada spotkanie z mieszkańcami Bykowiec w Wiejskim Domu Kultury w Bykowcach.
- 30 listopada spotkanie podczas dyżuru z 10 mieszkańcami.
- 7 grudnia spotkanie z mieszkańcami Zatorza.
- 21 grudnia spotkanie wigilijne z dyrektorami szkół podstawowych, przedszkoli i żłobków.

4.7.4. Konferencje prasowe

- 27 lipca wraz z wojewodą Panią Ewą Leniart i starostą sanockim Stanisławem Chęciem konferencja prasowa, zorganizowanej przy rondzie do łącznika z ulicą Łany. Tematem konferencji były środki rządowe przekazane miastu i powiatowi sanockiemu na ważne inwestycje.
- 10 września udział burmistrza w briefingu prasowym zorganizowanym przez firmę blink-ee.city, która na terenie miasta i we współpracy z miastem uruchomiła elektryczne hulajnogi.
- 14 września w Sali Herbowej briefing prasowy towarzyszący podpisaniu umowy z wykonawcą na zaprojektowanie mostu na Sanie, w ramach rządowego programu Mosty Dla Regionów z udziałem minister funduszy i polityki regionalnej Pani Małgorzaty Jarosińskiej-Jedynak.
- 16 grudnia konferencja prasowa w Sali Gobelinowej sanockiego zamku towarzysząca podpisaniu porozumienia ws. przeprowadzenia studium wykonalności wdrożenia technologii wodorowych.

4.7.5. Uroczystości patriotyczne i wydarzenia kulturalne

- 1 marca w Narodowym Dniu Pamięci „Żołnierzy Wyklętych” złożenie wieńców przed tablicą upamiętniającą żołnierzy antykomunistycznego oddziału partyzanckiego Narodowych Sił Zbrojnych.

- 13 kwietnia w Dniu Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej - złożenie wiązanek w miejscach pamięci, przed Krzyżem Pamięci Ofiar Polskiej Golgoty Wschodu i tablicą upamiętniającą Zbrodnię Katyńską.
- 3 maja 230. rocznica uchwalenia Konstytucji. Odsłonięcie tablicy pamiątkowej ks. Adama Sudoła przy ul. Jana III Sobieskiego z inicjatywy NSZZ Solidarność.
- 8 maja, w 76. rocznicę zakończenia II wojny światowej, w hołdzie poległym złożenie kwiatów przed pomnikiem Synom Ziemi Sanockiej.
- 1 czerwca Dzień Dziecka - w organizację imprez dla najmłodszych sanoczan włączyły się Miejska Biblioteka Publiczna i Sanocki Dom Kultury.
- 31 lipca i 1 sierpnia Jarmark Ikon. Uczestniczyło w nim blisko 100 wystawców z całego kraju. Jarmarkowi towarzyszyły koncerty oraz promocja albumu z reprodukcjami twórczości Arkadiusza Andrejkowa.
- 1 sierpnia w 77. rocznicę wybuchu Powstania Warszawskiego złożenie hołdu Powstańcom, poprzez zapalenie zniczy pamięci na grobach uczestników Powstania, spoczywających na sanockim cmentarzu.

- 2 sierpnia na Cmentarzu Centralnym odbył się pogrzeb zmarłego w listopadzie 2020 r. Janusza Szubera. W uroczystościach pogrzebowych wzięli udział m.in. przedstawiciele środowisk uniwersyteckich, pisarze i krytycy literaccy.
- 11 sierpnia na Rynku odbył się start honorowy 3 etapu 78 edycji wyścigu Tour de Pologne.
- 15 sierpnia Uroczystości z okazji Święta Wojska Polskiego uświetniła je obecność 21 Batalionu Strzelców Podhalańskich.

- 22 sierpnia Jubileusz 40-lecia Parafii Chrystusa Króla w Sanoku. Podczas uroczystości został przekazany przez przedstawicieli Fundacji Golgota Wschodu obraz Matki Boskiej Katyńskiej - płaskorzeźba wykonana na życzenie księdza Zdzisława Jastrzębiec-Peszkowskiego.
- 1 września w asyście harcerzy z Hufca im. ks. Zdzisława Peszkowskiego złożenie kwiatów pod pomnikiem Synom Ziemi Sanockiej, w celu upamiętnienia ofiar II wojny światowej.
- 10 września inauguracja sezonu hokejowego, której towarzyszyło otwarcie wystawy „Na bocianich skrzydłach. Historia sanockiego hokeja” przygotowanej przez kibiców we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji.
- 17 września w 82. rocznicę napaści ZSRR na Polskę obchody Dnia Pamięci o Sybirakach. Złożenie wieńców przed tablicą Matki Boskiej Katyńskiej i Krzyżem Ofiar Polskiej Golgoty Wschodu.
- 20 września uroczyste otwarcie domu dziennego pobytu dla osób niesamodzielnych „Centrum Usług Senioralnych” – inwestycji zrealizowanej w ramach projektu koordynowanego przez Gminę Miasta Sanoka przez Caritas Archidiecezji Przemyskiej.
- 1 października inauguracja roku akademickiego 2021/2022 w Uczelni Państwowej im. Jana Grodka.
- 8 października w Ośrodku Kształcenia Lotniczego w Jasionce 71. Inauguracja roku akademickiego Politechniki Rzeszowskiej w ramach współpracy z Politechniką Rzeszowską.
- 8 października w 14. rocznicę śmierci ks. Zdzisława Peszkowskiego, nadanie Placowi Harcerskiemu imienia ks. Zdzisława Peszkowskiego.
- 13 października Jubileusz 30-lecia powstania Szkoły Podstawowej im. Gen. Bronisława Prugara-Ketlinga.
- 11 listopada miejskie obchody Święta Niepodległości na Cmentarzu Centralnym w asyście sanockiego Batalionu Lekkiej Piechoty.
- 8 grudnia w 103. rocznicę przybycia 2 Pułku Strzelców Podhalańskich do Sanoka uroczysty apel na Placu Harcerskim imienia Zdzisława Peszkowskiego, z asystą honorową 5 Batalionu Strzelców Podhalańskich z Przemyśla.
- 11 i 12 grudnia na Rynku Jarmark Adwentowy z udziałem ponad 60 wystawców, głównie producentów regionalnej żywności i rękodzieła.
- 20 grudnia akcja pomocowa Sanoczanie dla Sanoczan – wsparcie osób potrzebujących ciepłym posiłkiem oraz produktami żywnościowymi.

4.8. Pozostałe jednostki organizacyjne i spółki Gminy Miasta Sanoka

Nazwa jednostki	Adres
Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej	Sanok, ul. Jana Pawła II 59
Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej	Sanok, ul. Konarskiego 22
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Sanok, ul. Zamkowa 30
Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji	Sanok, ul. Królowej Bony 4
Samodzielny Publiczny Miejski Zespół Podstawowej Opieki Zdrowotnej – Zespół Gabinetów Lekarskich	Sanok, ul. Sobieskiego 1
Instytucje kultury:	
Sanocki Dom Kultury	Sanok, ul. Mickiewicza 24
Osiedlowy Dom Kultury Gagatek	Sanok, ul. Traugutta 9
Osiedlowy Dom Kultury Puchatek	Sanok, ul. Kochanowskiego 25
Miejska Biblioteka Publiczna im. Grzegorza z Sanoka	Sanok, ul. Lenartowicza 2
Filia nr 1 Dąbrówka	Sanok, ul. Piastowska 69
Filia nr 2 Posada	Sanok, ul. Robotnicza 19
Filia nr 3 Wójtostwo	Sanok, ul. Traugutta 17
Filia nr 4 Olchowce	Sanok, ul. Przemyska 58
Biuro Wystaw Artystycznych Galeria Sanocka	Sanok, ul. Rynek 14

Wykaz jednostek oświatowych znajduje się na stronie 92.

5. WYKONANIE BUDŻETU I MAJĄTEK GMINY MIASTA SANOKA

Budżet Gminy Miasta Sanoka w 2021 roku, który został przyjęty uchwałą Rady Miasta Sanoka nr XXXVIII/301/21 z dnia 21.01.2021 roku, zakładał:

- uzyskanie dochodów w kwocie 191 578 870,20 zł;
- realizację wydatków na poziomie 210 497 728,92 zł;
- pozyskanie przychodów w kwocie 24 097 117,65 zł;
- realizację rozchodów na poziomie 5 178 258,93 zł.

Różnica między planem dochodów a planem wydatków wynosiła 18 918 858,72 zł i stanowiła planowany deficyt budżetu Gminy Miasta Sanoka na 2021 rok. Planowana na 2021 rok wartość przychodów stanowiła źródło pokrycia powstałego deficytu, a w pozostałej części została przeznaczona na rozchody.

W 2021 roku dokonano łącznie 25 zmian budżetu, z czego 9 uchwałami Rady Miasta Sanoka i 16 zarządzeniami Burmistrza Sanoka, co przedstawia tabela poniżej.

W wyniku wprowadzonych zmian w ciągu roku:

- plan dochodów wzrósł o 28 000 900,15 zł do kwoty 219 579 770,35 zł;
- plan wydatków wzrósł o 33 308 147,49 zł do kwoty 243 805 876,41 zł;
- plan przychodów wzrósł o 5 307 247,34 zł do kwoty 29 404 364,99 zł;
- plan rozchodów nie uległ zmianie.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku budżet Gminy Miasta Sanoka zamknął się planowanym deficytem budżetowym w kwocie 24 226 106,06 zł stanowiącym różnicę między planem dochodów a planem wydatków.

Dane ogólne – wykonanie budżetu

Syntetyczne zestawienie wartości dochodów, wydatków oraz wyniku finansowego wg planu na dzień 1 stycznia 2021 roku, planu na dzień 31 grudnia 2021 roku oraz wykonania za 2021 rok ujęto w ramach poniższej tabeli.

Tabela 1: Podstawowe dane budżetowe.

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2021 r. (w zł)	Plan na 31.12.2021 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)
Dochody	191 578 870,20	219 579 770,35	223 311 196,87	101,70%
Wydatki	210 497 728,92	243 805 876,41	213 038 914,43	87,38%
Wynik	-18 918 858,72	-24 226 106,06	10 272 282,44	-

5.1. Analiza finansów Miasta w Latach 2019 - 2022

Analiza została przeprowadzona w perspektywie lat 2019 - 2022. Przyjęto założenie, że okres czteroletni będzie wystarczający dla potrzeb oceny finansów jednostki samorządu terytorialnego.

Przedstawione dane dot. lat 2019 - 2021 pochodzą z odpowiednich sprawozdań Rb oraz WPF. Dane dotyczące roku 2022 stanowią plan budżetu na chwilę opracowania dokumentu (chyba, że wskazano inaczej).

Analiza ma na celu ocenę głównych pozycji w budżecie, prześledzenie ich zmian oraz wychwycenie tworzących się trendów.

Poniżej przedstawiono wybrane dane budżetu Miasta Sanoka:

	2019	2020	2021	Plan - 2022
Dochody ogółem, w tym:	191 972 106	195 839 578	223 311 197	178 518 822
• dochody bieżące	160 158 231	179 453 284	204 871 506	173 002 391
• dochody majątkowe	31 813 875	16 386 294	18 439 691	5 516 431
Wydatki ogółem, w tym:	200 574 873	198 277 479	213 038 914	209 530 812
• wydatki bieżące, w tym:	160 606 804	184 027 843	194 823 295	180 497 467
- wydatki na wynagrodzenia i składki	68 034 666	73 349 747	79 339 950	78 158 635
- odsetki	2 088 140	1 844 244	1 490 024	2 160 000
• wydatki majątkowe	39 968 069	14 249 636	18 215 619	29 033 345
Nadwyżka bieżąca	-448 573	-4 574 559	10 048 211	-7 495 076
Przychody zwrotne	18 099 000	18 720 000	16 452 000	0
Rozchody	5 753 932	5 753 932	5 178 259	2 000 000
Kwota długu	78 759 739	93 145 285	102 886 907	100 817 833

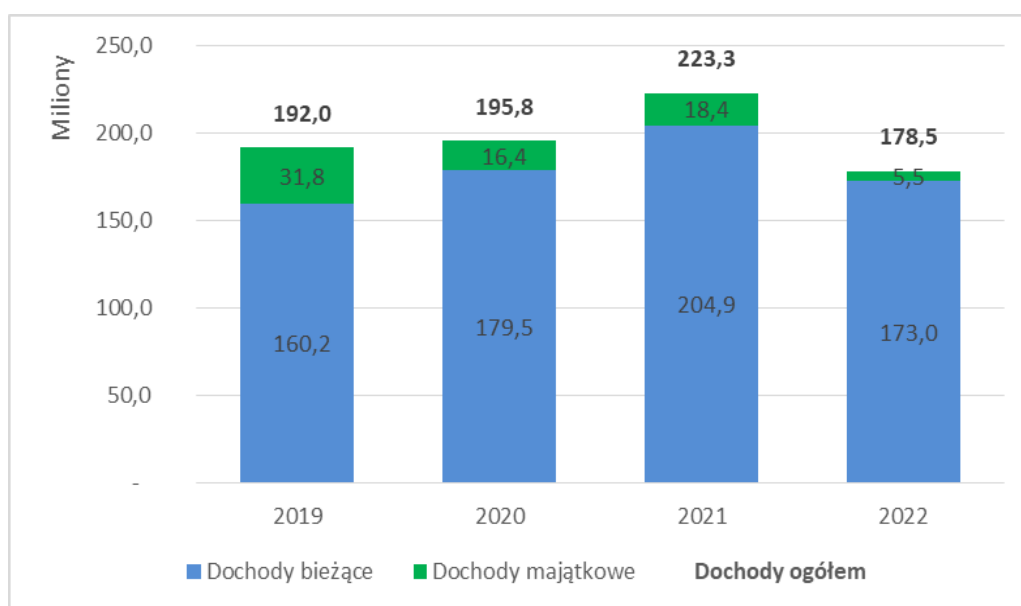
źródło: opracowanie własne

W kolejnych podrozdziałach szczegółowo opisano poszczególne pozycje budżetu.

5.1.1. Dochody

Poniższy wykres przedstawia dochody ogółem Miasta w badanym okresie w podziale na dochody bieżące i majątkowe.

Wykres 1. Dochody ogółem Miasta Sanok w latach 2019 - 2022 [mln zł]

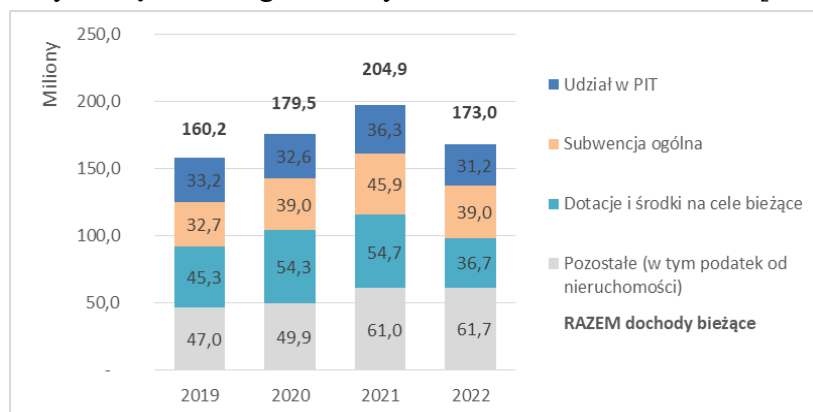
źródło: opracowanie własne

Dochody ogółem w latach 2019 - 2021 Miasto wykonywało na poziomie 192,0 - 223,3 mln zł, przy czym za 160,2 - 204,9 mln zł z tej kwoty odpowiadały dochody bieżące, które z reguły cechuje większa powtarzalność niż dochody majątkowe, które mają charakter incydentalny. Przedstawiony plan na 2022 rok przewiduje dochody na łącznie 178,5 mln zł, w tym 173,0 mln zł dochodów bieżących i 5,5 mln zł dochodów majątkowych, co oznacza spadek dochodów ogółem względem wykonania roku poprzedniego o 20,1%. W dalszej części opracowania dokonano pogłębionej analizy dochodów.

➤ Dochody bieżące

Następny wykres przedstawia dochody bieżące Miasta, podzielone na źródła według struktury dla wieloletniej prognozy finansowej, które stanowią jeden z głównych elementów wpływających na ocenę kondycji finansowej JST oraz zdolności do obsługi długu.

Wykres 2. Dochody bieżące według struktury WPF w latach 2019 - 2022 [mln zł]

źródło: opracowanie własne

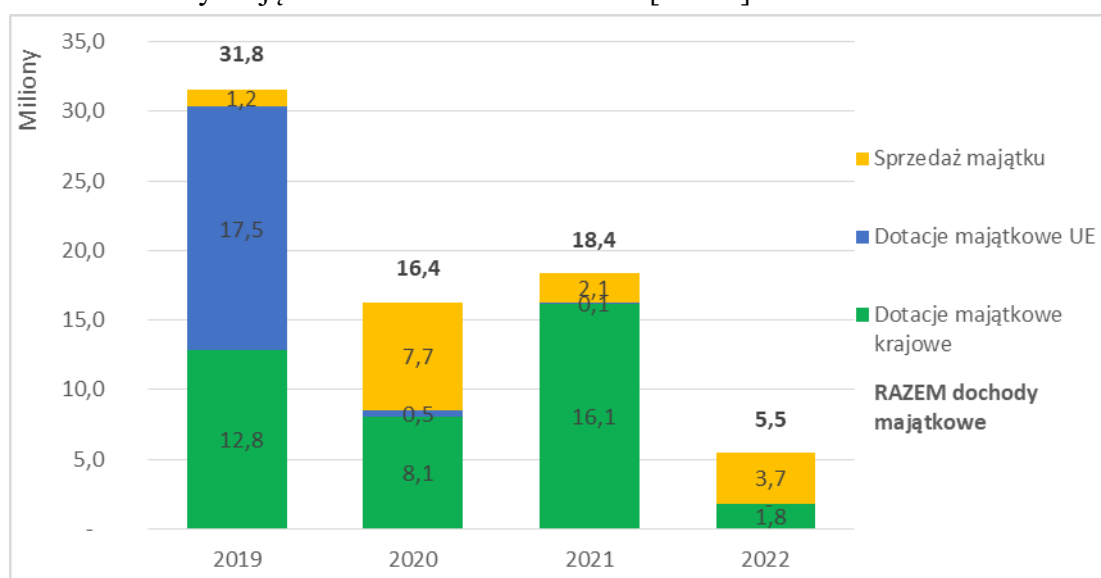

➤ Dochody majątkowe

W badanym okresie dochody majątkowe Miasta charakteryzują się istotną zmiennością (5,5 - 31,8 mln zł rocznie), co potwierdza ich incydentalny charakter.

Poniższy wykres prezentuje dochody majątkowe Miasta Sanoka w latach 2019 - 2022. Zastosowano podział taki jak w wieloletniej prognozie finansowej, przy czym w dotacjach i środkach przeznaczonych na inwestycje wyszczególniono te z programów europejskich i pozostałych źródeł.

Wykres 3. Dochody majątkowe w latach 2019 - 2022 [mln zł]

źródło: opracowanie własne

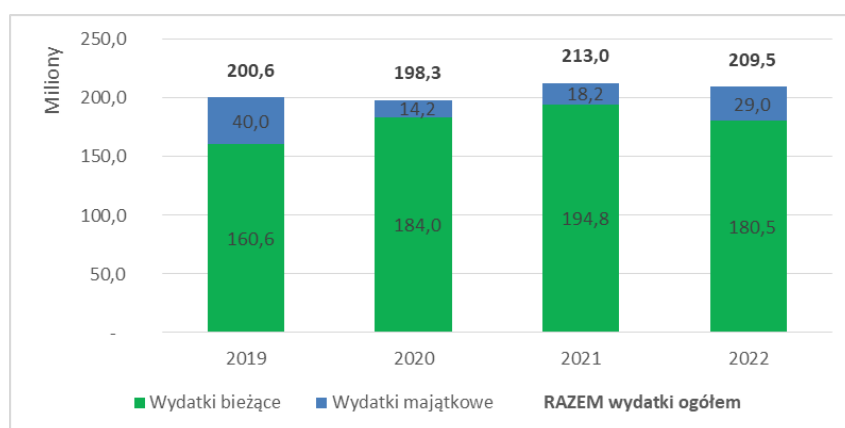
Najistotniejszą kategorią dochodów majątkowych były dotacje inwestycyjne krajowe, które w latach 2019 – 2021 wyniosły łącznie 37,0 mln zł. Plan na 2022 rok zakłada dochody z tego tytułu na kwotę 1,8 mln zł.

Dochody Miasta ze sprzedaży majątku w latach 2019 – 2021 wyniosły łącznie 11,1 mln zł, natomiast plan na 2022 rok zakłada dochód z tego tytułu w wysokości 3,7 mln zł. Budżet na 2022 rok nie zakłada dochodu dla Miasta z tytułu dotacji z UE.

5.1.2. Wydatki

Poniższy wykres przedstawia wydatki ogółem Miasta w latach 2019 - 2022 w podziale na wydatki bieżące i majątkowe.

Wykres 4. Wydatki bieżące i majątkowe w latach 2019 - 2022 [mln zł]

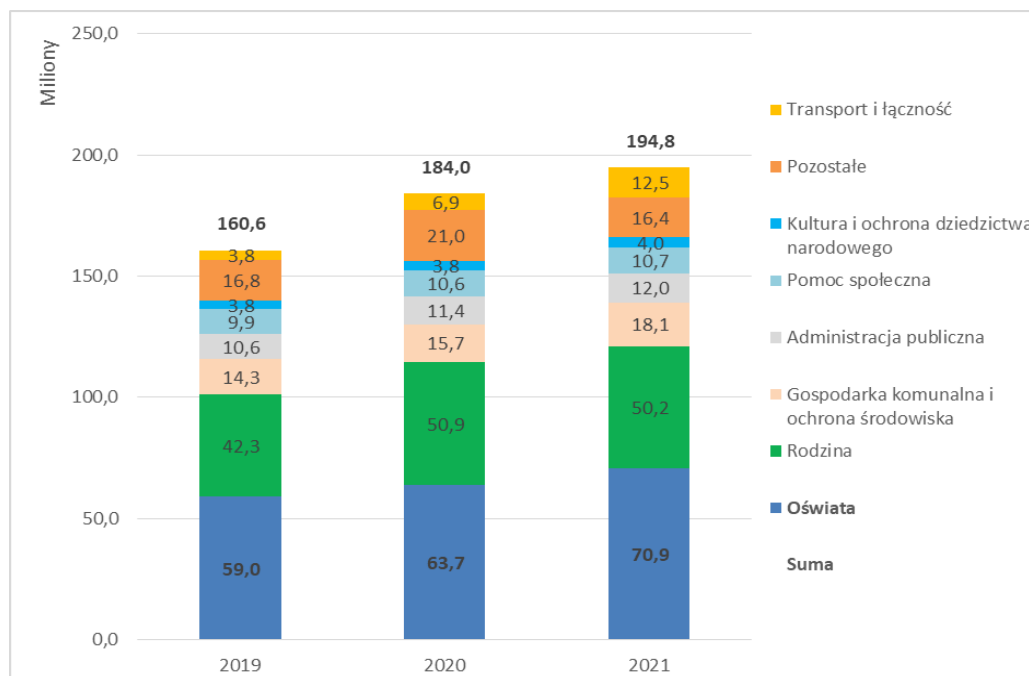
źródło: opracowanie własne

Wydatki ogółem Miasta Sanoka w latach 2019 - 2021 wynosiły między **198,3 - 213,0** mln zł, przy czym za **160,6 - 194,8** mln zł z tej kwoty odpowiadały wydatki bieżące. Przedstawiony plan na rok 2022 rok przewiduje wydatki ogółem na łącznie **209,5 mln zł**, w tym **180,5** mln zł jako wydatki bieżące i **29,0 mln zł** jako wydatki majątkowe.

➤ Wydatki bieżące

Poniższy wykres przedstawia analizę wydatków bieżących na przestrzeni lat 2019 - 2021 z podziałem ze względu na główne kategorie ich przeznaczenia.

Wykres 5. Struktura wydatków bieżących [mln zł]

źródło: opracowanie własne

Wydatki bieżące w latach 2019 - 2021 systematycznie rosły każdego roku z 160,6 do 194,8 mln zł, co oznacza wzrost o 21,3%. Dla porównania dochody bieżące w analizowanym okresie wzrosły o 28,1% (to jest o 6,6% punktów procentowych więcej w porównaniu do wydatków).

W każdym roku największą część budżetu Miasta (średnio 35,9%) po stronie wydatków stanowiła oświata. W latach 2019 - 2021 wydatki na oświatę ujęte w dziale 801 „Oświata i wychowanie” oraz dziale 854 „Edukacyjna opieka wychowawcza” wynosiły odpowiednio 59,0 mln zł, 63,7 mln zł oraz 70,9 mln zł. Dynamika wzrostu rok do roku wynosiła odpowiednio 7,9% oraz 11,4%.

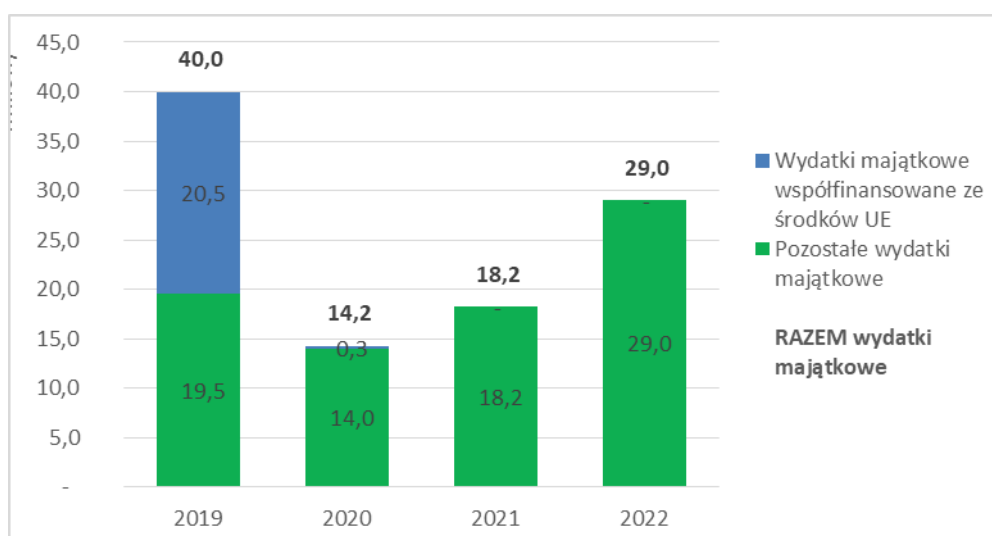
Drugim największym wydatkiem bieżącym Miasta były wydatki związane z rodziną. Wydatki te w latach 2019 - 2021 rosły od 42,3 mln zł do 50,9 mln zł rocznie. W tym rozdziale zawierają się między innymi wydatki związane z programem „500+”.

Kolejnymi dużymi kategoriami wydatków budżetu Miasta były pomoc społeczna oraz administracja publiczna. Pierwsza z wymienionych kategorii stanowiła średnio 5,8% wszystkich wydatków bieżących, natomiast druga kategoria wydatków 6,3%. Należy pamiętać, że w ramach kosztów administracyjnych uwzględnia się nie tylko wynagrodzenia pracowników urzędu, ale także zadania zlecone przez urząd wojewódzki, pobór podatków, promocję Miasta itd.

➤ Wydatki majątkowe

W latach 2019 - 2021 Miasto przeznaczyło 72,4 mln zł na wydatki majątkowe, w tym na drogi gminne 26,4 mln zł. Poniższy wykres prezentuje wykonane w latach ubiegłych i planowane w 2022 r. wydatki inwestycyjne Miasta.

Wykres 6. Wydatki majątkowe budżetu w latach 2019 - 2022 [mln zł]

źródło: opracowanie własne

W strukturze wydatków majątkowych dominują wydatki majątkowe na zadania niedofinansowane ze środków UE, które stanowią średnio 86,7% wydatków majątkowych ogółem. Łączna wartość dotacji z UE i programów rządowych na inwestycje w latach 2019-2021 wyniosła 56,4 mln zł, co stanowi 77,9% wydatków ogółem. W roku 2021 przy wykonaniu inwestycji na wartość 18,2 mln zł, pozyskane dotacje wyniosły 17,3 mln zł.

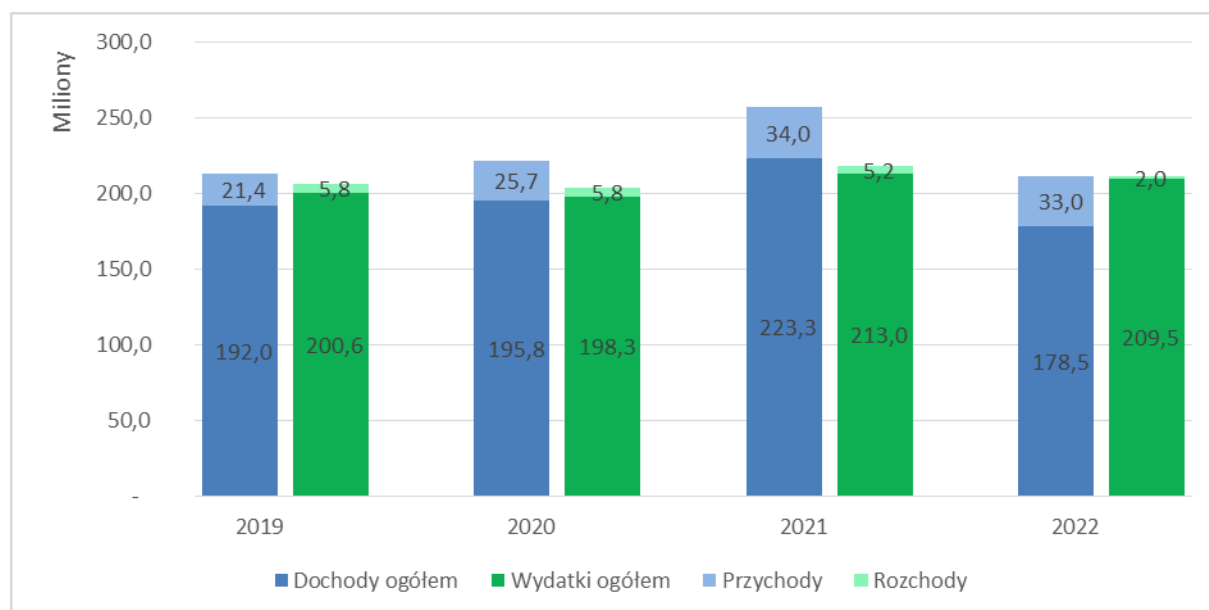
Aktualnie największym przedsięwzięciem w Mieście Sanok jest program pt. „Budowa łącznika obwodnicy Sanoka (DK 28) z drogą powiatową nr P2212R (ul. Okulickiego) w Sanoku i uzbrojeniem przyległego terenu - I etap. - poprawa infrastruktury drogowej”, który planowany jest na lata 2022 – 2024 a jego łączny koszt to 8,4 mln zł.

5.2. Równowaga budżetowa

Analiza wyników budżetu dotyczy analizy budżetów wykonanych (2019 - 2021) oraz budżetu w trakcie realizacji (2022).

Poniższy wykres prezentuje opisywaną sytuację budżetu z punktu widzenia wyniku ogółem w latach 2019 - 2022.

Wykres 7. Równowaga budżetowa w latach 2019 - 2022 [mln zł]

źródło: opracowanie własne

W latach 2019 - 2020 Miasto wykonało budżet z łącznym deficytem **11,1** mln zł, natomiast rok **2021** z nadwyżką **10,3** mln zł. W 2022 roku plan budżetu przewiduje deficyt środków na poziomie 31,0 mln zł, który sfinansowany zostanie:

- wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 w wysokości 18.6 mln zł.,

- wolnymi środkami wynikającymi ze szczególnych zasad realizacji budżetu tj. art.217 ust.2 pkt 8 w wysokości 11.5 mln zł,

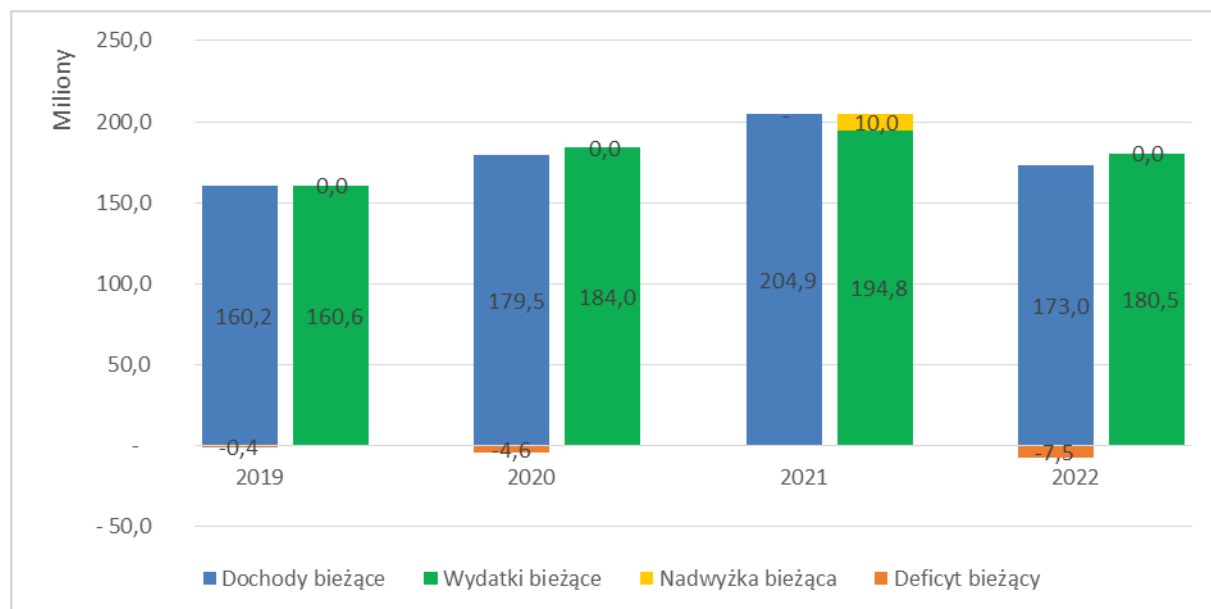
Poza wynikiem budżetu dla finansów JST istotna jest nadwyżka bieżąca (bądź deficyt bieżący), która stanowi różnicę pomiędzy dochodami bieżącymi i wydatkami bieżącymi.

Nadwyżka bieżąca może być przeznaczona na wydatki majątkowe bądź spłatę długu. Dodatkowo, zgodnie z art. 243 ustawy, nadwyżki operacyjne (tj. nadwyżki bieżące powiększone o odsetki) wypracowane w trzech poprzednich latach mają istotny wpływ na dopuszczalny poziom obsługi długu w danym roku. Brak nadwyżek lub ich niewielkie kwoty uniemożliwiają spłatę zadłużenia zgodnie z ustawą o finansach publicznych.

Relacja sumy nadwyżki operacyjnej i sprzedaży majątku do dochodów bieżących pomniejszonych o środki celowe danego roku zgodnie z art. 243 ufp buduje zdolność Miasta do obsługi zadłużenia (wskaźnik jednoroczny, pkt. 8.2 w tabeli WPF). Biorąc pod uwagę, że dochody ze sprzedaży majątku stanowią wartość incydentalną, a wynik bieżący jest kwestią stałą, to właśnie udział nadwyżek bieżących w dochodach ogółem przedstawia realny potencjał inwestycyjno-zadłużeniowy Miasta.

Poniższy wykres pokazuje zestawienie nadwyżek bieżących Miasta w latach 2019 - 2022.

Wykres 8. Wynik bieżący w latach 2019 - 2022 [mln zł]

źródło: opracowanie własne

W latach 2019 - 2021 łączna nadwyżka bieżąca wyniosła 5,0 mln zł. Budżet na 2022 rok zakłada deficyt bieżący w wysokości 7,5 mln zł.

5.3. Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczki i obligacji

Na dług Miasta Sanok na koniec 2021 r. składają się zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji, zaciągniętych kredytów, pożyczki oraz dług spłacany wydatkami.

Poniższa tabela zawiera zobowiązania kredytowe Miasta, przy czym dla zobowiązań zaciągniętych przed 2022 r. podany jest ich stan na koniec 2021 r.

Tabela 1. Zobowiązania z tytułu produktów kredytowych pozostałe do spłaty na dzień 31.12.2021 (jeżeli nie wskazano inaczej)

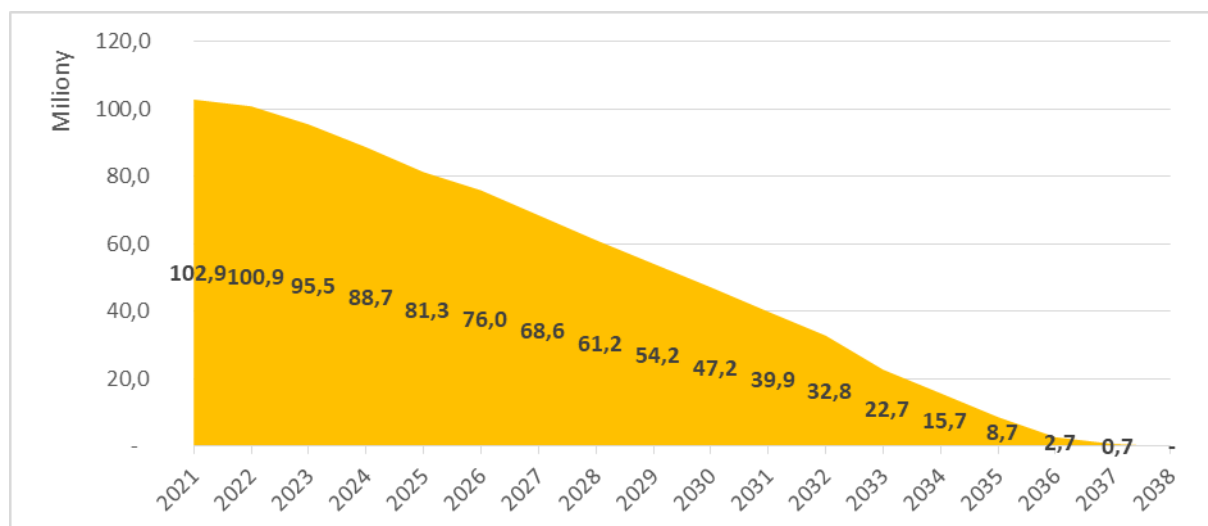
L.p.	Tytuł dłużny	Kwota kapitału pozostałego do spłaty [zł]	Rok całkowitej spłaty
1	Obligacje	93 395 000,00	2036
2	Kredyty	9 123 387,74	2028
3	Pożyczka	299 445,00	2023
4	Dług spłacany wydatkami	69 074,00	2022
	SUMA	102 886 906,74	
	w tym do spłaty w 2022 r.	2 000 000,00	

Źródło: opracowanie własne na podstawie umów kredytowych

Jak wynika z tabeli, na koniec 2021 roku dług Miasta to łącznie 102,9 mln zł.

Poniższy wykres prezentuje zadłużenie z tytułu zaciągniętych przez Gminę Sanok zobowiązań długoterminowych na koniec kolejnych lat, zakładając spłatę zgodnie z obowiązującymi harmonogramami.

Wykres 10. Kwota długu w latach 2021-2038 (bilans zamknięcia) [mln zł]

źródło: opracowanie własne

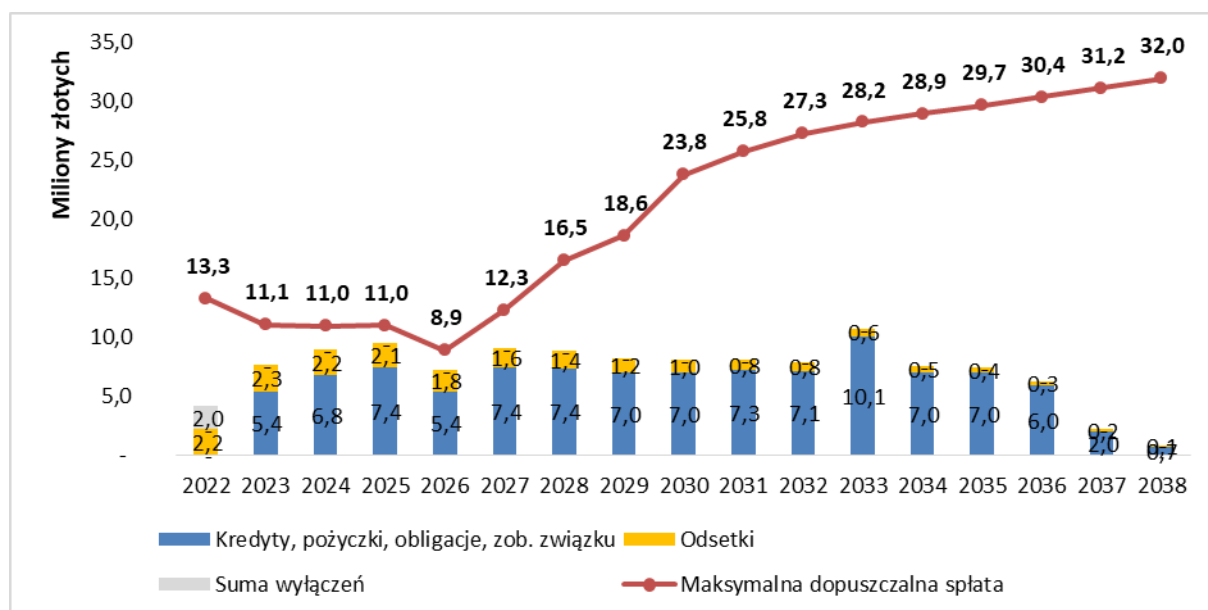

W kolejnych 5 latach, to jest do końca 2027 roku, Miasto powinno spłacić blisko 33% długu z tytułu produktów kredytowych wg stanu na koniec 2021 r. (34,3 mln zł z 102,9 mln zł). Całość istniejącego zadłużenia zostanie spłacona do końca 2038 roku.

5.4. Obsługa długu wg art. 243 UFP

Poniższy wykres prezentuje prawą oraz lewą stronę indywidualnego wskaźnika spłaty długu z art. 243 ufp w oparciu o aktualną WPF Miasta.

Wykres 11. Planowana i dopuszczalna spłata długu wg wskaźnika z art. 243 ufp

źródło: opracowanie własne

Najmniejszy margines bezpieczeństwa, definiowany jako różnica między prawą, a lewą stroną wzoru z art. 243 wynosi 1,7 mln zł w 2026 roku. Margines tej wielkości stanowi obiektywnie wysokie zabezpieczenie przed ryzykiem wzrostu stóp procentowych i wynikających z tego wzrostów kosztów obsługi długu. Ponadto umożliwia pozyskanie finansowania dłużnego i daje szansę realizacji planów inwestycyjnych.

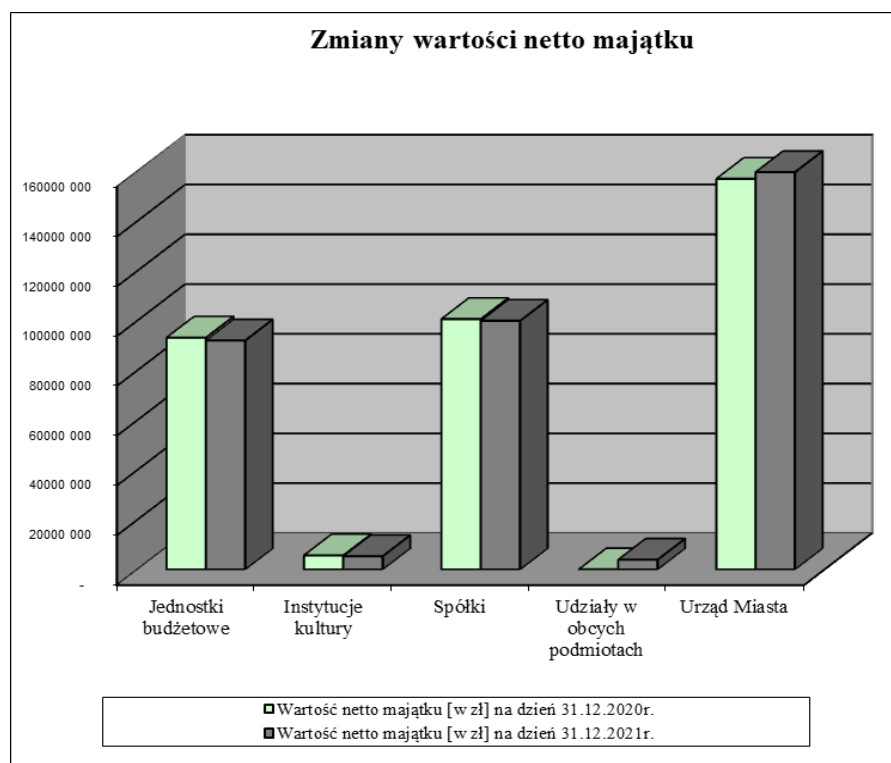
Uwaga: Niektóre sumy na wykresach mogą nie zgadzać się dokładnie z częściami składowymi (na wykresach oraz w opisie), ze względu na zaokrąglenia do części dziesiętnych.

5.5. Majątek Gminy Miasta Sanoka

Wartość brutto i netto majątku trwałego

Lp.	Jednostki podległe gminie	Wartość brutto majątku [w zł]		Różnica [4-3]	% umorzenia
		Wartość netto majątku [w zł]			
		2020-12-31	2021-12-31	5	6
1	2	3	4	5	6
1.	Jednostki budżetowe	139 844 708	143 262 537	3 417 830	35,78
		93 167 578	91 999 884	- 1 167 694	
2.	Instytucje kultury	12 227 273	12 255 402	28 129	56,44
		5 679 234	5 337 943	- 341 291	
3.	Spółki	228 516 235	236 140 443	7 624 208	57,69
		100 639 599	99 904 272	- 735 326	
4.	Udziały w obcych podmiotach	60 100	3 929 464	3 869 364	
		60 100	3 929 464	3 869 364	
5.	Urząd Miasta	225 554 669	235 567 052	10 012 383	32,23
		156 959 221	159 645 204	2 685 983	
	Ogółem	606 202 985	631 154 898	24 951 913	42,83
		356 505 732	360 816 768	4 311 036	

źródło: opracowanie własne

6. DEMOGRAFIA SANOKA

6.1. Ludność Sanoka na podstawie danych rejestru mieszkańców

W Sanoku, na koniec 2021 roku, zameldowanych było **35588 osób**, z tego na pobyt stały **34672 osoby** (w roku 2020 – 35538 osób), na pobyt czasowy 916 osób (w roku 2020 – 958 osób).

Mieszkańcy Sanoka w latach 2020-2021:

Wyszczególnienie	2020	2021
Ogółem:	36 496	35 588
kobiety	19 245	18 748
mężczyźni	17 251	16 840

Źródło: Rejestr mieszkańców miasta Sanoka

Z zaprezentowanych danych wynika, że kobiety stanowią 52,7% populacji ludności Sanoka. W roku 2021 liczba osób zameldowanych w Sanoku zmalała o 908 osób w stosunku do roku 2020. Spadek można również zauważyć w liczbie zameldowanych kobiet (497 osób), mężczyzn (411 osób).

Ludność Sanoka wg wieku i płci:

Wyszczególnienie	2020	2021
Wiek przedprodukcyjny (0-17)	5790	5605
Kobiety	2877	2795
Mężczyźni	2913	2810
Wiek produkcyjny (18-59)	21301	19429
Kobiety	10091	9751
Mężczyźni	11210	9678
Wiek mobilny* (18-44)	13229	12722
Kobiety	6518	6202
Mężczyźni	6711	6520
Wiek niemobilny (45-59)	8072	6707
Kobiety	3573	3549
Mężczyźni	4499	3158
Wiek poprodukcyjny (powyżej 60 lat)	10732	10787
Kobiety	6284	6338
Mężczyźni	4448	4449

Źródło: Rejestr mieszkańców miasta Sanoka *Wiek mobilny to przedział wiekowy zawierający się w wieku produkcyjnym i obejmujący osoby, które są zdolne do ewentualnego przekwalifikowania się, zmiany stanowiska lub zmiany miejsca pracy

W 2021r. osoby powyżej 60 roku życia stanowiły 30,3% populacji ludności Sanoka. Zauważyć można stałą tendencję wzrostową tego zjawiska (w 2020r. osoby powyżej 60 roku życia stanowiły 29,4% ogółu mieszkańców). W tej grupie prawie 61,5% stanowią kobiety, co wynika z dłuższego wieku życia tej grupy społecznej i jest tendencją ogólnopolską. Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym stanowi prawie 16% ogółu populacji, produkcyjnym 55% ogółu mieszkańców (w roku 2020 było to 57,4%).

Gmina Miasta Sanoka obejmuje swoim zasięgiem 7 dzielnic. Najliczniejszą dzielnicą jest Wójtostwo (11 239 osób), zarówno jeżeli chodzi o osoby zameldowane na pobyt stały, jak i czasowy.

Liczba mieszkańców w poszczególnych dzielnicach Sanoka:

Lp.	Dzielnica	Zameldowanie stałe	Zameldowanie czasowe	Razem
1.	Błonie	4635	47	4682
2.	Dąbrówka	3796	44	3840
3.	Olchowce	2689	122	2811
4.	Posada	5521	201	5722
5.	Śródmieście	5529	190	5719
6.	Wójtostwo	10942	297	11239
7.	Zatorze	1560	15	1575
RAZEM		34672	916	35588

Źródło: Rejestr mieszkańców miasta Sanoka

W roku sprawozdawczym zameldowano 193 dzieci urodzonych w 2021r. (w porównaniu do 2020r. zanotowano spadek o 45 dzieci).

W 2021r. odnotowano 518 zgonów, w tym: 242 kobiety i 276 mężczyzn (dla porównania w 2020 r. 470 zgonów, w tym 214 kobiet i 256 mężczyzn).

6.2. Baza Usług Stanu Cywilnego – Aplikacja „Źródło”.

W Bazie Usług Stanu Cywilnego – Aplikacja „ŹRÓDŁO” w roku 2021 dokonano:

1. Migracji, tj. przeniesienia treści aktu stanu cywilnego znajdującego się w księdze aktów tutejszego archiwum do krajowego, elektronicznego systemu Bazy Usług Stanu Cywilnego) – dot. urodzenia, małżeństwa i zgonu **5142**.
2. Akty urodzenia/małżeństwa/zgonu – rejestracja (tryb zwykły i szczególny):

- sporządzenie aktów urodzenia - (rejestracja zgłoszenia urodzenia, która nastąpiła na drodze wpisania zagranicznego aktu urodzenia) **171**
- sporządzenie aktów urodzenia – (rejestracja urodzenia, która nastąpiła na drodze wpisania postanowienia sądowego – adopcja) **2**
- sporządzenie aktów małżeństwa **235**
- sporządzenie aktów małżeństwa – (rejestracja, która nastąpiła na drodze w pisania zagranicznego aktu) **33**
- sporządzenie aktów zgonu **1078**

1078 zarejestrowanych zgonów dotyczy zgonów, które nastąpiły na terenie miasta i gminy Sanoka. W liczbie tej znajdują się osoby zmarłe z sąsiednich miast i gmin. Wzrost liczby zgonów wiąże się z występującą pandemią oraz przekwalifikowaniem Szpitala Sanockiego na jednoimienny szpital zakaźny wyznaczony do leczenia pacjentów z pozytywnym wynikiem testu RT-PCR lub testu antygenowego w kierunku wirusa SARS-CoV-2. Osoby zamieszkałe w innych miejscowościach (częstokroć dość odległych od miasta Sanoka) zmarłe w sanockim szpitalu – zgon zarejestrował USC Sanok.

3. Sporządzono i wydano **39** decyzji o zmianie imion i nazwisk.

4. Przyjęto do protokołów i sporządzono **35** oświadczeń o uznaniu ojcostwa oraz **17** oświadczeń o powrocie rozwiedzionego małżonka do nazwiska jakie nosił przed zawarciem związku małżeńskiego.

5. Od osób zamierzających zawrzeć związek małżeński, które w roku 2021 zgłosiły się do USC w Sanoku przyjęto i wpisano **233** zapewnienia o braku przeszkód do zawarcia związku małżeńskiego z czego **96** do ślubu cywilnego oraz **137** do ślubu konkordatowego.

6. Wydano **6** zezwoleń na zawarcie związku małżeńskiego przed upływem miesięcznego terminu oczekiwania na zawarcie związku małżeńskiego.

7. Na podstawie przesłanych przez sądy wyroków dokonano wpisów do akt stanu cywilnego **97** orzeczeń o rozwiązaniu małżeństwa przez rozwód oraz **1** wyrok sądowy o orzeczeniu separacji.

8. Sporządzono i wydano:

- odpisów z akt stanu cywilnego:

odpisy zupełne, skrócone, wielojęzyczne **7409**

- uzupełnień treści aktu **189**

- sprostowań treści aktu **61**

- zaświadczeń o stanie cywilnym **18**

- zaświadczeń o zdolności prawnej do zawarcia związku małżeńskiego za granicą **6**

- odtworzenie/sporządzenie aktu **2**

9. Z przyjętych od jubilatów wniosków skompletowano dokumentację, wystąpiono o nadanie medali z tytułu długoletniego pożycia małżeńskiego dla **30** par małżeńskich.

10. Do USC w Sanoku wpłynęło ogółem **785** pism, na które terminowo udzielano odpowiedzi. Nie uchylono żadnej z wydanych decyzji. Na jedną z wydanych decyzji wpłynęło odwo-

łanie. Zachowano terminy załatwiania spraw. W roku 2021, jak i we wcześniejszych latach prowadzenia jednostki nie odnotowano skarg na pracę Urzędu Stanu Cywilnego w Sanoku.

11. Najczęściej wybierane i najpopularniejsze imiona dziewczynek: Julia, Laura, Hanna, Zuzanna, Zofia, Maja, Emilia, zaś dla chłopców: Antoni, Jakub, Szymon, Franciszek, Aleksander, Jan, Nikodem.

12. W Okręgowym Urzędzie Stanu Cywilnego w Sanoku dokonano usunięcia **1182** tzw. niezgodności w bazie PESEL (braki bądź błędy w danych osobowych obywateli).

6.3. Informacje uzupełniające o działaniach prowadzonych przez samorząd Sanoka z zakresu spraw społeczno-obywatelskich

W 2021r. w Wydziale Spraw Społecznych i Obywatelskich prowadzono sprawy:

1. Z zakresu ewidencji działalności gospodarczej:

Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej (CEIDG) prowadzona jest w systemie teleinformatycznym przez ministra właściwego do spraw gospodarki, na podstawie Ustawy o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy. W Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej prowadzonej przez Ministra Przedsiębiorczości i Technologii było zarejestrowanych 2388 podmiotów (aktywni przedsiębiorcy według głównego miejsca wykonywania działalności gospodarczej w Gminie Miasta Sanok – stan na dzień 31 grudnia 2020r).

W roku 2021r. w Wydziale Spraw Społecznych i Obywatelskich Urzędu Miasta w Sanoku przyjęto wnioski CEIDG: o wpis do CEIDG – **113**, o zmianę wpisu do CEIDG – **452**, o wykreślenie wpisu z CEIDG – **119**, o zawieszenie lub wznowienie działalności – **232**. Udzielono również 198 porad formalno-prawnych związanych z zakładaniem działalności gospodarczej.

Działalność gospodarcza 2020-2021

Rok	Aktywni zarejestrowani przedsiębiorcy na dzień 31.12	Liczba wniosków o wpis do CEIDG	Liczba wniosków o zmianę wpisu w CEIDG	Liczba wniosków o wykreślenie z CEIDG	Liczba wniosków o wznowienie i zawieszenie działalności w CEIDG
2020	2388	115	657	107	339
2021	2390	113	452	119	232

Źródło: Dane z CEIDG

2. Z zakresu ewidencji ludności:

- zameldowano, wymeldowano – **1 432** osoby;
- wydano **26** decyzji administracyjnych o wymeldowaniu;

- nadano **191** numerów PESEL;
  - udostępniono dane z rejestru mieszkańców, rejestru PESEL, Rejestru Dowodu Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi **395**;
  - wydano **505** zaświadczeń z Rejestru Mieszkańców, Rejestru Dowodów Osobistych;
3. Z zakresu dowodów osobistych:
- złożono **2 505** wniosków o wydanie dowodu osobistego;
  - przyjęto **362** zgłoszenia o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego;
  - w Rejestrze Dowodów Osobistych unieważniono **210** dowodów osobistych.

W okresie sprawozdawczym usunięto **592** niezgodności z zakresu ewidencji ludności.

6.4. Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań NSP 2021

Od 1 kwietnia 2021r. do 30 września 2021r. odbywał się Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań NSP 2021. Na terenie miasta funkcjonowało Gminne Biuro Spisowe, którego pracownicy pomagali osobom w dokonaniu spisu. W Sanoku udział w spisie wzięło 93% mieszkańców.

Członkowie Gminnego Biura Spisowego, wraz z rachmistrzami terenowymi, uczestniczyli aktywnie w każdym wydarzeniu kulturalnym organizowanym przez Gminę. Stanowisko spisowe ustawione było podczas: Pikników Rodzinnych 11.07.; 18.07.; 25.07. oraz Jarmarku Ikon 31.07. i 1.08. BARTNIKA oraz Jesiennego Sportowego Turnieju Rodzinnego. Dodatkowe punkty spisowe uruchomione zostały również podczas Zjazdu Food Trucków w maju i we wrześniu oraz w każdej dzielnicy miasta, w siedzibach Rad

Dzielnic. Zorganizowano również „Noc spisową”, a punkt spisowy zlokalizowany w UM w Sanoku czynny był do godz. 22.00, a dyżur telefoniczny pełniony był do godz. 24.00. W ostatnim tygodniu września punkt spisowy w UM w Sanoku czynny był od 8.00 do 14.00, a dyżur telefoniczny pełniony od 14.00 do 20.00. 30.09.2021r. w ostatnim dniu spisu członkowie Gminnego Biura Spisowego wraz z rachmistrzami terenowymi pełnili dyżur w UM w Sanoku od godz. 8.00 do 22.00, a dyżur telefonicznie do godz. 24.00.

7. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE SANOKA

Podstawowymi narzędziami, w oparciu, o które realizowana jest polityka przestrzenna Sanoka, są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego – sukcesywnie sporządzane i uchwalane akty prawa miejscowego, określające przeznaczenie terenu i warunki jego zagospodarowania. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego ustalają dla poszczególnych terenów konkretną kategorię przeznaczenia terenu i sposoby jego zagospodarowania, wpływając tym samym, na sposób kształtowania przestrzeni miejskiej. Największe znaczenie w tym procesie mają tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową lub usługową, tereny zieleni oraz tereny komunikacji.

Równocześnie, dla obszarów miasta nieobjętych planami miejscowymi, ustalenie sposobu zagospodarowania terenu następuje w drodze decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego albo decyzja o warunkach zabudowy).

7.1. Aktualna sytuacja planistyczna

➤ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem planistycznym sporządzanym na szczeblu gminnym, na podstawie art. 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Studium określa politykę przestrzenną gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego, a jego ustalenia są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych. Studium sporządza się dla całego obszaru gminy.

W celu oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, burmistrz dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowaniach planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium, z uwzględnieniem decyzji zamieszczonych w rejestrach oraz wniosków w sprawie

sporządzenia lub zmiany planu. Obowiązek taki nakłada art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Ostatnia analiza w zagospodarowaniu przestrzennym Gminy Miasta Sanoka, została przeprowadzona w 2018 r., której wyniki wykazały za nieaktualne

„Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Sanoka”, uchwalone uchwałą Nr XV/109/99 Rady Miasta Sanoka z dnia 29 czerwca 1999 r., zmienione uchwałą Nr LV/41710 Rady Miasta Sanoka z dnia 18 lutego 2010 r., uchwałą Nr XVII/151/11 Rady Miasta Sanoka z dnia 15 listopada 2011 r. i uchwałą Nr XIX/160/16 Rady Miasta Sanoka z dnia 19 kwietnia 2016 r. Ocena ta została zaakceptowana przez Radę Miasta Sanoka uchwałą Nr LIX/503/18 z dnia 18 października 2018 r. w sprawie oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Sanoka.

„Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego” m. Sanoka zostało uchwalone uchwałą Nr XV/109/99 Rady Miasta Sanoka z dnia 29 czerwca 1999 r. Potrzeba aktualizacji polityki przestrzennej miasta, wynikającej ze zmieniających się uwarunkowań rozwoju oraz potrzeb inwestycyjnych miasta powodowała konieczność zmian studium, dla jego poszczególnych obszarów.

Analiza stanu prawnego w zakresie planowania przestrzennego wskazała, iż zmian w polityce przestrzennej miasta Sanoka należy dokonać kompleksowo. Dlatego, zdecydowano się na opracowanie „nowego” studium.

W 2021 r. kontynuowano, rozpoczęte prace planistyczne, zainicjowane uchwałą Nr XIII/101/15 Rady Miasta Sanoka z dnia 27 października 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Sanoka,

- Projekt Studium wyłożony był dwukrotnie do publicznego wglądu tj. w dniach od:
- 4 maja do 1 czerwca 2021 r. (7 wyłożenie)
  - 6 grudnia do 27 grudnia 2021 r. (8 wyłożenie)

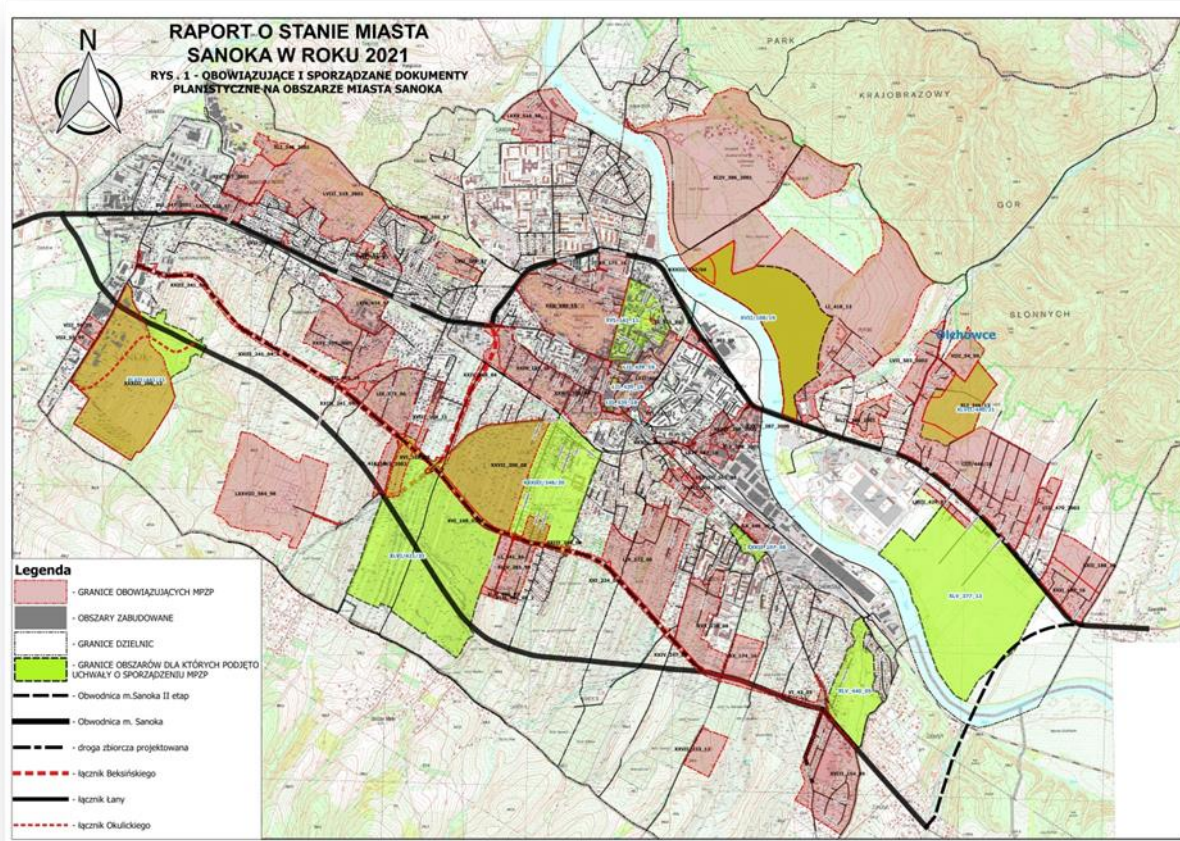
W dniu 29 lipca 2021 r. Rada Miasta Sanoka uchwałą Nr XLV / 399 / 21 uchwaliła „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Sanoka”, w stosunku do której, Wojewoda Podkarpacki Rozstrzygnięciem Nadzorczym z dnia 15 września 2021 r. stwierdził jej nieważność.

Zgodnie z wytycznymi wojewody, dokonano korekty bilansu terenów zabudowanych, nie wymagało to jednak ponownego uzgodnienia projektu studium z instytucjami, natomiast koniecznym było ponowienie wyłożenia projektu studium do publicznego wglądu i przeprowadzenia konsultacji z mieszkańcami, jak również konsultacji publicznej, która odbyła się w dniu 15 grudnia 2021 r..

Ostatecznie „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Sanoka” zostało przyjęte uchwałą Nr LV/479/22 Rady Miasta Sanoka z dnia 27 stycznia 2022 r.

➤ Miejsce plany zagospodarowania przestrzennego miasta Sanoka

Na terenie miasta Sanoka obowiązują obecnie **62** plany miejscowego zagospodarowania przestrzennego. **42** plany miejscowe zostały uchwalone w trybie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym, **20** planów zostało sporządzonych na podstawie obecnie obowiązującej ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Opracowanych zostało także **8** zmian planów miejscowych. W 2021 r. nie uchwalono żadnego nowego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Prowadzono procedurę formalno-prawną **8** miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego o łącznej pow. 350,92 ha oraz procedurę formalno-prawną zmiany 2 obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego o łącznej pow. 42,3 ha.

7.2. Prace planistyczne i analityczne w obszarze planowania miejscowego podjęte w 2021 r.

Uchwalone miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego pokrywały ponad 795 ha, co stanowiło ok. 21% powierzchni miasta Sanoka.

Powierzchnia miasta objęta obowiązującymi MPZP w latach 2019-2021:

Wyszczególnienie	2019	2020	2021
Powierzchnia miasta objęta MPZP (w ha)	795	795	795
Udział MPZP w powierzchni miasta (%)	21	21	21

Opracowanie własne

Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego Sanoka w latach 2017 – 2021:

Wyszczególnienie	Liczba planów	Powierzchnia (ha)	Udział w powierzchni miasta (%)
Plany obowiązujące, w tym:	62	796	21
Plany uchwalone w 2017 r.	2	21,5	0,6
Plany uchwalone w 2018 r.	1	50,4	1,3
Plany procedowane	10	393,22	10,33

Opracowanie własne

Prowadzono prace dotyczące przygotowania analiz poprzedzających przystąpienia do sporządzenia kolejnych planów miejscowych. Dotyczyły one w głównej mierze oceny zasadności przystąpienia do sporządzenia nowych planów miejscowych, obejmujących zarówno tereny nieobjęte obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennymi oraz tereny pokryte miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, które wymagały zmian, w celu dostosowania ich do aktualnych potrzeb Miasta Sanoka i jej mieszkańców, zarówno pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne, usługowe jak i oraz przemysłowe.

Przeprowadzone analizy wykazywały zasadność podjęcia prac planistycznych dla obszarów w nich wskazanych.

Efektom końcowym tych prac było podjęcie przez Radę Miasta Sanoka 3 uchwał dotyczących przystąpień do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzenne-

go, w tym 2 obejmujących granice obowiązujących planów miejscowych, mających na celu powiększenie istniejących już terenów inwestycyjnych, tj.:

- uchwała Nr XLVI/421/21 Rady Miasta Sanoka z dnia 30 września 2021 r. o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – terenu położonego w dzielnicy Dąbrówka i Zatorze m. Sanoka, o nazwie „RONDO KONOPNICKIEJ” o pow. ok. 87,37 ha;
- uchwała Nr XLVII/440/21 Rady Miasta Sanoka z dnia 28 października 2021 r. o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – terenu położonego w dzielnicy Olchowce m. Sanoka, o nazwie „CHROBREGO-V” o pow. ok. 16,6 ha;
- uchwała Nr XLVII/441/21 Rady Miasta Sanoka z dnia 28 października 2021 r. o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – terenu położonego w dzielnicy Dąbrówka m. Sanoka, o nazwie „OKULICKIEGO-IV” o pow. ok. 58,6 ha.

7.3. Decyzje administracyjne związane z procesem inwestycyjnym.

W 2021 r. Burmistrz Miasta Sanoka wydał ogółem **98** decyzji administracyjnych dotyczących zagospodarowania przestrzennego Sanoka. Spośród wszystkich 7 dzielnic Sanoka najwięcej decyzji o warunkach zabudowy (WZ) i ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego (ULICP) w 2021 r. wydano w dzielnicy Olchowce – **15**, następnie w dzielnicy Dąbrówka – **28**, w dzielnicy Posada – **23**, w dzielnicy Wójtostwo – **16**, w dzielnicy Śródmieście – **5**, w dzielnicy Błonie – **7**, w dzielnicy Zatorze – **4**.

W 2020 r. wydano **15** decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego:

- 9 budowa sieci gazowej,
- 2 budowa sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej,
- 1 budowa oświetlenia,
- 1 budowa ścieżki pieszo-rowerowej,
- 1 budowa sieci wodociągowej,
- 1 budowa drogi.

Przeciętny czas oczekiwania na decyzję o warunkach zabudowy – 60 dni.

Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu wydane w latach 2019-2021:

Rodzaj inwestycji	Liczba wydanych decyzji		
	2019	2020	2021
Budynki jednorodzinne	42	35	32
Budynki wielorodzinne i zespoły mieszkaniowe	4	4	1

Obiekty usług publicznych	11	6	6
Obiekty przemysłowe	6	3	4
Garaże	2	1	3
Parkingi	1	0	0
Sieci uzbrojenia i przyłącza	17	17	15
Inne (przebudowy, nadbudowy, rozbudowy, budynki gospodarcze, ogrodzenia, itp.)	5	33	22
Ogółem	88	99	83

Opracowanie własne

Decyzje o pozwoleniach na budowę wydane w latach 2019-2021:

Rodzaj inwestycji	Liczba wydanych decyzji		
	2019	2020	2021
Budynki jednorodzinne	54	53	39
Budynki wielorodzinne i zespoły mieszkaniowe	0	2	3
Obiekty usług publicznych	6	3	6
Obiekty przemysłowe	1	3	2
Garaże	1	3	2
Parkingi	0	1	0
Sieci uzbrojenia i przyłącza	8	20	0
Inne (przebudowy, nadbudowy, rozbudowy, budynki gospodarcze, ogrodzenia itp.)	32	18	22
Ogółem	102	103	74

Opracowanie własne

7.4. Informacje uzupełniające z zakresu gospodarki przestrzennej.

- ✓ wydano: **83** decyzje o warunkach zabudowy i **15** decyzji celu publicznego, **165** zaświadczeń o aktualności MPZP, **265** zaświadczeń o rewitalizacji, **165** wypisów i wyrysów z MPZP oraz **27** wypisów i wyrysów ze studium;
- ✓ zaopiniowano **2** projekty prac geologicznych;

- ✓ prowadzono procedurę formalno-prawną dla projektu nowego Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego m. Sanoka. Wyłożono do publicznego wglądu (siódmy i ósmy raz) projekt nowego Studium.
- ✓ prowadzono procedurę formalno-prawną projektu zmiany MPZP terenu położonego w dzielnicy Śródmieście, pow. 1,30 ha „Jagiellońska-I” – projekt wysłano do uzgodnień i opiniowania – dotyczy w szczególności zmiany przeznaczenia terenu po byłym Areszcie Śledczym.
- ✓ prowadzono procedurę formalno-prawną projektu zmiany MPZP d. Jednostka Wojskowa w związku z ustanowieniem na dz. nr 58/32, 58/147 terenu zamkniętego, zgodnie z art. 14 ust. 6 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – w związku z ujęciem ww. działek w wykazie terenów zamkniętych pod L.p. 432, zgodnie z Decyzją nr 36/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 12 kwietnia 2018 r. zmieniającą decyzję w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej (Dz. Urz. Min. Obr. Nar. poz. 42).
- ✓ prowadzono procedurę formalno-prawną projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w dzielnicy Zatorze m. Sanoka, o nazwie „PŁOWIECKA – II”.
- ✓ prowadzono procedurę formalno-prawną projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – terenu położonego w dzielnicy Dąbrówka i Zatorze m. Sanoka, o nazwie „RONDO KONOPNICKIEJ” o pow. ok. 87,37 ha.
- ✓ prowadzono procedurę formalno-prawną projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – terenu położonego w dzielnicy Olchowce m. Sanoka, o nazwie „CHROBREGO-V” o pow. ok. 16,6 ha;
- ✓ prowadzono procedurę formalno-prawną projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – terenu położonego w dzielnicy Dąbrówka m. Sanoka, o nazwie „OKULICKIEGO-IV” o pow. ok. 58,6 ha.

7.5. Informacje uzupełniające z zakresu gospodarki mieniem.

- ✓ ogłoszono **30** przetargów na zbycie nieruchomości gminnych, w tym: **10** przetargów rozstrzygnięto pozytywnie – sprzedano 11 działek gminnych za kwotę **1 121 043,00 zł netto**, **20** przetargów zostało rozstrzygniętych negatywnie z powodu braku złożonych ofert,
- ✓ sprzedano w trybie bezprzetargowym **13** działek za kwotę – **209 861,70 zł netto**,
- ✓ sprzedano w trybie bezprzetargowym **10** mieszkań komunalnych na rzecz najemców – uzyskana kwota – **830 492,55 zł** (z bonifikatą),
- ✓ nabyto do zasobu gminnego (w formie aktu notarialnego, nieodpłatnego przejęcia, darowizny, z mocy prawa za odszkodowaniem, na podstawie decyzji komunalizacyjnych) **15** działek, o łącznej wartości **168 919,15 zł**,

- ✓ wydierzawiono **85,02 ha** gruntów gminnych (71,77 ha na cele rolne, 13,25 ha na cele nierolnicze), spisano **123** nowych umów (wszystkich umów dzierżawy 355),
- ✓ wydano **72** postanowień opiniujących podział geodezyjny nieruchomości – wszystkie w ustawowym terminie,
- ✓ wydano **85** decyzji administracyjnych, zatwierdzających podział geodezyjny – nie zostało złożone żadne odwołanie, przeciętny czas otrzymania decyzji do 2 tygodni od przekazania dokumentacji geodezyjnej,
- ✓ wydano **2** decyzje o rozgraniczeniu nieruchomości oraz **1** decyzję umarzającą postępowanie,
- ✓ wydano **2** zaświadczenia o przekształceniu z mocy prawa użytkowania wieczystego nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi na własność,
- ✓ wydano **30** zaświadczenia o wpłacie opłaty jednorazowej z tytułu jw.,
- ✓ wydano **30** informacji o wysokości opłaty jednorazowej z tytułu jw.,
- ✓ wydano **9** zgód na wykreślenie hipoteki oraz **7** informacji o niekorzystaniu z prawa pierwokupu,
- ✓ wydano **5** decyzji o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego na własność (garaż) – nie zostało złożone odwołanie, przeciętny czas wydania decyzji – procedura trwa ok. 3 miesiące,
- ✓ prowadzono sprawy związane ze sprzedażą drewna tartacznego – sporządzono **11** faktur,
- ✓ wydano **16** zezwoleń (w formie umowy) na udostępnienie gruntów gminnych celem wykonania na nich urządzeń infrastruktury technicznej,
- ✓ nadano **65** numerów porządkowych dla nieruchomości położonych w Sanoku,
- ✓ ustanowiono aktami notarialnymi odpłatne służebności przesyłu na **27** działkach, na rzecz właścicieli sieci, na łączną kwotę **91 302,44 zł brutto**,
- ✓ przeprowadzono **Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021** – najważniejsze badanie statystyczne realizowane raz na 10 lat.

**Narodowy Spis Powszechny
Ludności i Mieszkań 2021**

**Liczymy się
DLA POLSKI!**

Wejdź na spis.gov.pl i spis się!
Spis trwa od 1 kwietnia 2021 r.

Spis Powszechny to:

- Obowiązkowe badanie realizowane raz na 10 lat przez Główny Urząd Statystyczny
- Ustawowa gwarancja ochrony Twoich danych
- Nowoczesna i bezpieczna formuła spisu on-line

Pamiętaj, że udział w spisie to Twój obowiązek wynikający z ustawy o narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2021 r.

GUS | NSP 2021

8. DZIAŁANIA INWESTYCYJNE I PROJEKTY REALIZOWANE W GMINIE MIASTA SANOKA

8.1. Inwestycje drogowe

➤ „Przebudowa drogi gminnej ul. Ogrodowa nr (G117113R) w Sanoku”

Gmina Miasta Sanoka otrzymała dofinansowanie na realizację ww. inwestycji. W wyniku przeprowadzenia postępowania przetargowego został wyłoniony wykonawca, który przystąpił do wykonania zadania. Umowna wartość inwestycji to 2 283 984,29 zł. Wartość dofinansowania z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg to: 1 370 390, 00 zł.

W trakcie przebudowy jest droga o długości 472 m.

Początek odcinka to skrzyżowanie z drogą gminną ul. Kochanowskiego, a koniec to skrzyżowanie z drogami gminnymi ul. Kochanowskiego i al. gen. Prugara - Ketlinga. W ramach inwestycji zostanie wzmocniona istniejąca nawierzchnia, przebudowane zostaną chodniki, kanalizacja deszczowa oraz oświetlenie uliczne. Wybudowany zostanie kanał technologiczny. Na koniec roku 2021 Wykonawca wykonał roboty na poziomie 40% (908 809,36 zł).

Zakończenie robót planowane jest na kwiecień 2022r.

➤ **Przebudowa dróg gminnych ul. Iwaskiewicza (Nr G60R), ul. Struga (Nr G117018R) oraz ul. Rataja (Nr G117019R) w Sanoku.**

Gmina Miasta Sanoka otrzymała dofinansowanie na realizację ww. inwestycji. W wyniku przeprowadzenia postępowania przetargowego został wyłoniony wykonawca, który przystąpił do wykonania zadania. Umowna wartość inwestycji to 4 886 071, 96 zł. Wartość dofinansowania z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg to: 2 931 643, 00 zł.

- W trakcie przebudowy jest droga o długości 999 m. Początek odcinka to skrzyżowanie drogi wojewódzkiej nr 886 z ul. Iwaskiewicza, a koniec to skrzyżowanie drogi wojewódzkiej nr 886 z ul. Rataja. W ramach inwestycji zostanie wzmocniona istniejąca nawierzchnia, wybudowane zostaną chodniki, ciąg pieszo-rowerowy oraz kanał technologiczny. Przebudowana zostanie kanalizacja deszczowa oraz oświetlenie uliczne. Na koniec roku 2021 Wykonawca wykonał roboty na poziomie 2% (104 782,67 zł).

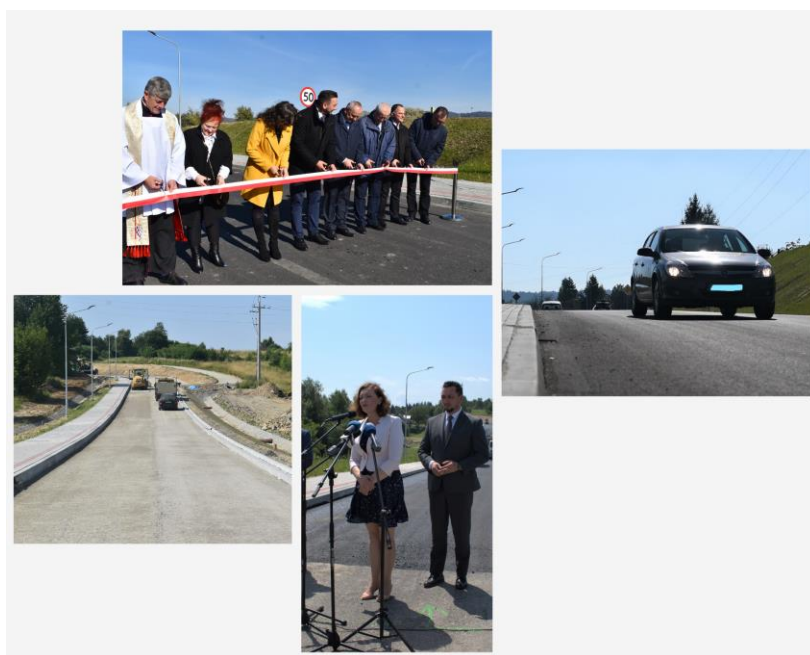
Zakończenie robót planowane jest na czerwiec 2022r.

➤ **Dzielnica Posada**

Łącznik do ul. Łany wraz z ul. Porcelanową

Zadanie pn. „Budowa łącznika drogowego pomiędzy obwodnicą Sanoka w ciągu drogi krajowej DK 28 Zator-Medyka a drogą gminną nr G117160R ul. Łany wraz z infrastrukturą techniczną, budowlami i urządzeniami budowlanymi wraz z przebudową ul. Porcelanowej drogi gminnej wewnętrznej na działce nr 2414/22” - projekt dofinansowany z Funduszu Dróg Samorządowych. Długość budowanego Łącznika Łany 519 m oraz przebudowywanej ul. Porcelanowej 248 m, łącznie 767 mb.

Całkowita wartość inwestycji: **8 863 271,05 zł**, w tym dofinansowanie z FDS: **3 650 805,00 zł**.

8.2. Wydane w 2021 r. - decyzje administracyjne w zakresie dróg

- Wydano **76** decyzji zezwalających na lokalizację w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej.
- Wydano **19** decyzji na lokalizację zjazdów w pasie drogowym dróg publicznych.
- Zawarto **62** umowy związane z umieszczeniem urządzeń infrastruktury technicznej oraz wykonaniem prac w drogach wewnętrznych lub w pasach przydrożnych związanych z drogami.
- Wydano 26 innych pisemnych zgód związanych z zarządzaniem drogami.

8.3. Budowa Oświetlenia Drogowego

W 2021 roku zakończono budowę oświetlenia ulic:

- ◆ Kawczyńskiego: 12 opraw LED 58W, 9 słupów.
- ◆ Konopnickiej etap III: 12 opraw LED 55W, 11 słupów.

Oświetlenie wybudowane w ramach przebudowy dróg:

- ◆ Poprzeczna, Krasickiego, Sadowa
- ◆ Porcelanowa, Łany

Opracowano dokumentację na budowę oświetlenia ulic Okulickiego oraz Rybickiego wraz z istniejącą ścieżką rowerową nad Sanem.

- Wykaz ulic, gdzie zamontowano oprawy solarne.

Nazwa ulicy	Ilość opraw	Koszt montażu w zł
Robotnicza	1	1388
Jasińskiego	8	11104
Fredry	1	1388
Konarskiego boczna	2	2776
Jezierskiego boczna	3	4164
Kiczury boczna	3	4164
Jodłowa boczna	2	2776

Wylotowa	6	8328
Ustrzycka	2	2776
Krzyżanowskiego	1	1388
Brzechwy	2	2776
Skołozdro	3	4164
Nałkowskiej	2	2776
Szczudliki	5	6940
Mazowiecka	4	5552
Batalionów Chłopskich	3	4164
Śląska	3	4164
Zaleskiego	6	8328
Prochaski	4	5552
Pollaka	5	6940
Fredry	2	2776
Broniewskiego	1	1388
Małopolska	2	2776
Uroczą	4	5552
Kosynierów	4	5552
Bracka	2	2776
Małownicza	3	4164
Krótką	2	2776
Razem	95	119368

8.4. Inwestycje zrealizowane w ramach budżetów dzielnic

➤ Dąbrówka

Opracowanie dokumentacji projektowo–kosztorysowej dla zadania (inwestycji) pn. „Przebudowa dróg gminnych ul. Witosa (Nr G117008R), ul. Glinice (Nr G117007R) oraz ul. Lisowskiego i ul. Stankiewicza (Nr G117003R) w Sanoku”.

Koszt 33 825,00 zł (w 2020 r. – 33825 zł.) Całość – 67 650 zł

➤ Zatorze

Wykonanie nawierzchni drogi gminnej ul. Jasna w Sanoku.

Przebudowa drogi na odc. dł. 141,0m i szer. 2,82m. Zakres robót: podbudowa z kruszywa naturalnego (pospółka) gr. 20 cm, kruszywa łamanego (tłuczeń) gr. 20 cm i kruszywa łamanego (kliniec) gr. 10cm, nawierzchnia z kostki betonowej gr. 8cm na podsypce cementowo-piaskowej o pow. 379,35m², obustronne obrzeża, ściek z elementów betonowych 0,5m. Chodnik -dojście do kładki- dł. 8,0m i szer. 1,8m (podbudowa z kruszywa łamanego grub. 15 cm, nawierzchnia z kostki betonowej na podsypce cementowo-piaskowej pow. 14,40m²).

Koszt 146 451,56 zł.

➤ Posada

Opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla zadania pn. „Odbudowa muru oporowego wraz z remontem chodnika przy ul. ks. Wołka w Sanoku”.

Koszt 19 680,00 zł.

➤ Olchowce

Wykonanie nawierzchni drogi gminnej ul. Strażacka w Sanoku.

Przebudowa drogi na odc. dł. 506 m i szer. 5,0 m. Odc. I-dł. 70,0 m od ul. Przemyskiej – podbudowa z kruszywa naturalnego (pospółka) gr. 20 cm, kruszywa łamanego (tłuczeń) gr. 15 cm, nawierzchnia bitumiczna w-wa wiążąca o grub. 6cm i w-wa ściernalna o grub. 4 cm, obustronny krawężnik, przykanalik kanalizacji deszczowej dł. 15,90m z rur PVC d=200 mm, 2 kratki ściekowe d=500mm, 1 studnia rewizyjna d=1000 mm.

Koszt 125 785,46 zł.

Budowa i modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych na dz. o nr. ewid. 668 i 691 w Sanoku – ul. Strażacka.

Dotacja ze środków budżetu województwa stanowiących dochód z tytułu wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej.

Odc. II-dł. 66 m, demontaż płyt drogowych, podbudowa z pospółki grub. 20 cm, tłucznia grub.15 cm, kłińca 5 cm, nawierzchnia bitumiczna w-wa wiążąca

o grub.4 cm i w-wa ścieralna o grub. 4 cm. Odc. III- dł. 370 m, podbudowa z pospółki grub. 20 cm, tłucznia grub.15 cm, kłińca grub. 5cm.

Koszt 290 812,23 zł. Dotacja FOGR 65 000 zł.

Wykonanie nawierzchni drogi gminnej wraz z budową sieci kanalizacji deszczowej ul. Malowniczej w Sanoku.

Przebudowa drogi na odc. dł. 341 m i szer. 5,0 m. Wykonanie kanalizacji deszczowej z rur PCV d=250-315 dł. 291,5m, montaż studni betonowych d=1000, szt. 7. Podbudowa z kruszywa naturalnego (pospółka) gr. 20 cm, kruszywa łamanego (tłuczeń) gr. 15 cm, nawierzchnia bitumiczna warstwa wiążąca o grub. 4cm i warstwa ścieralna o grub. 4 cm, ustawienie obustronnego krawężnika.

Koszt 626 906,35 zł.

➤ Błonie

Wykonanie nawierzchni jezdni i chodnika wraz z usunięciem słupków ul. Błonie w Sanoku (przy bloku Kochanowskiego 13 i 23).

Wykonanie nawierzchni jezdni na długości 67 m szer. 3,6 m (frezowanie istniejącej nawierzchni asfaltowej i wbudowanie masy asfaltobetonowej ścisłej warstwa grub. 6cm), chodnik o nawierzchni z kostki betonowej grub. 6cm na podsypce z grys, demontaż słupków (barier), wymiana obrzeży i krawężnika.

Koszt 74 198,00 zł.

➤ Śródmieście

Przebudowa drogi gminnej Nr G117089R ul. Jasna w Sanoku.

Wykonanie przeniesiono na rok 2022 ze względu na konieczność przebudowy istniejącego wodociągu oraz wykonania przyłączy kanalizacji sanitarnej do istniejących budynków.

Planowany zakres robót polega na wykonaniu nawierzchni jezdni z kostki betonowej wraz z podbudową, według określonego wzoru.

Parametry techniczne drogi po przebudowie:

- długość przebudowywanego odcinka jezdni – 170,0 m;
- szerokość jezdni – 3,0 m;
- nawierzchnia jezdni z kostki betonowej (kostka bezfazowa 8cm);
- podbudowa: pospółka 30cm, kruszywo łamane 25 cm, podsypka cementowo-piaskowa 5cm;
- krawężnik 100x30x15cm na ławie betonowej obustronny.

Koszt w ramach budżetu 2022 r. – 162 000,00 zł.

➤ Wójtostwo

Przebudowa dróg gminnych Nr G117065R – ul. Poprzeczna, Nr G117061R – ul. Szafera i ul. Krasieńskiego, Nr G117042R – ul. Sadowa w Sanoku. Zadanie dofinansowane w ramach Funduszu Dróg Samorządowych.

Przebudowa ul. Poprzecznej na odc. dł. 237,20m; ul. Szafera i ul. Krasieńskiego na odc. dł. 300,0 m; ul. Sadowa na odc. dł. 142,0m. Wzmocnienie istniejącej nawierzchni – nowa podbudowa i ułożenie nowych warstw bitumicznych. Przebudowa istniejących i budowa nowych chodników i zjazdów. Budowa ścieżki rowerowej w ul. Poprzecznej długości 237,20 m. Prze-

budowa kanalizacji deszczowej oraz budowa oświetlenia ulicznego.

Koszt 1 897 934,92 zł. (wkład własny 1 132 488,92 zł, Dofinansowanie 765 446,00 zł).

Wykonanie nawierzchni jezdni i chodnika ul. Biała Góra w Sanoku.

Wykonano chodnik przy przystanku autobusowym oraz zlikwidowano wysepkę drogową powiększając powierzchnię na miejsca postojowe. Kontynuacja zadania w 2022 r.

Koszt 71 433,00 zł.

8.5. Inwestycje infrastrukturalne

➤ **Adaptacja i wyposażenie pomieszczeń w budynku MOPS w Sanoku na potrzeby mieszkania chronionego.**

Przedmiotem inwestycji było dostosowanie pomieszczeń w budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sanoku do pomieszczeń mieszkalnych. Zadanie obejmowało m.in. roboty wykończeniowe tj. postawienie ścian działowych, montaż paneli podłogowych oraz gresu, wymiana stolarki drzwiowej itp. Zadanie obejmowało również wykonanie pochylni dla osób niepełnosprawnych oraz dostosowanie toalety dla osób niepełnosprawnych. Wartość inwestycji to 225 743 zł.

Gmina również wyłoniła wykonawcę na wykonanie windy wraz z toaletą dla osób niepełnosprawnych. Gmina otrzymała dofinansowanie ze środków PFRON w wysokości 150 tys. zł. Zakończenie realizacji zadania przypada na marzec

2022 r.

Wartość umowna inwestycji to 515 730,19zł

➤ **Budowa mostu na rzece San wraz z budową dróg dojazdowych i skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 886 (ul. Królowej Bony)**

Gmina Miasta Sanoka otrzymała dofinansowanie na opracowanie dokumentacji projektowej ww. zadania. W wyniku przeprowadzenia postępowania przetargowego został wyłoniony wykonawca dokumentacji. Umowna wartość inwestycji wynosi to 1 371 450 zł. Wartość dofinansowania z Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej wyniesie 1 031 440 zł.

Przeprawa mostowa będzie zlokalizowana w miejscu o znacznym potencjale społeczno-gospodarczym, który nie jest wykorzystany z powodu barier komunikacyjnych. Istniejący układ drogowy posiada wysoki potencjał rozwojowy. Tworzą go następujące ulice: Gajowa (G117066R), Rybickiego (G117064R), Biała Góra (P2230R). Układ ten funkcjonuje tylko i wyłącznie w oparciu o przeprawę mostową na rzece San w postaci tymczasowego prawie 40 letniego mostu znajdującego się w złym stanie technicznym. Wpływ zadania na podniesienie rozwoju i konkurencyjności regionu opiera się na drogach będących ważną częścią komunikacyjną północnej części Sanoka oraz częściowo Gminy wiejskiej Sanok. Ulica Gajowa komunikuje osiedle mieszkalne, koszary Wojsk Obrony Terytorialnej, Powiatową Komendę Policji, inkubator przedsiębiorczości i inne przedsiębiorstwa zlokalizowane w tamtej okolicy. Ulica Rybickiego prowadzi do największego w Polsce skansenu - Muzeum Budownictwa Ludowego, natomiast ul. Biała Góra łączy osiedle Biała Góra i część wsi Międzybrodzie zlokalizowanej na terenie Gminy wiejskiej Sanok z centrum Sanoka. Budowa mostu połączy Sanok prawobrzeżny z centrum miasta przez drogę G11717R (ul. Zamkowa) oraz przedłużenie drogi G117077R (ul. Sobieskiego). Skrzyżowanie pozwoli na zespolenie w/w dróg z drogą wojewódzką nr 886 (ul. Królowej Bony), która pełni ważny korytarz komunikacyjny miasta. W związku z powyższym budowa mostu przyczyni się do wzrostu konkurencyjności regionu poprzez uwolnienie potencjału gospodarczego prawobrzeżnej części Sanoka, a także udrożnienie „wąskiego gardła” jakim niewątpliwie jest istniejący most tymczasowy.

Na koniec roku 2021 Wykonawca przedstawił dwie koncepcje konstrukcji mostu oraz rozwiązań komu-

nikacyjnych.

➤ **Przebudowy budynku Samorządowego Przedszkola Publicznego nr 3 przy ul. Kochanowskiego 3 - kontynuacja 2021/2022.**

Przedmiotem inwestycji jest przebudowa budynku przedszkola w taki sposób, aby można było otworzyć trzy nowe oddziały przedszkolne. W tym celu zostaną dostosowane istniejące pomieszczenia w budynku do trzech sal dydaktycznych (przedszkolnych) wyposażonych w oddzielne sanitariaty dla dzieci oraz garderoby. Przebudowane zostaną także inne pomieszczenia t.j. zaplecze/szatnie przy sali gimnastycznej, gabinety specjalistów (intendentki, terapii, logopedy, psychologa), korytarze, sala tańca, pralnia i suszarnia, pomieszczenia kuchenne.

Na przedmiotowe zadanie Gmina otrzymała środki finansowe z Funduszu Przeciwdziałania COVID – 19.

W wyniku postępowania przetargowego został wyłoniony Wykonawca robót za kwotę 1 784 536 zł. Termin zakończenia prac przypada na wrzesień 2022r.

➤ **Budowa podjazdu dla niepełnosprawnych oraz remont sanitariatu w Szkole Podstawowej nr 1 w Sanoku.**

Gmina w wyniku konkursu wyłoniła Wykonawcę robót. Umowna wartość zadania wynosi 127 492 zł. Inwestycja jest dofinansowana ze środków PFRON w wysokości 67 tys. zł. Zakończenie robót planowane jest na sierpień 2022r.

➤ **Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej**

Gmina Miasta Sanoka uzyskała dofinansowanie dla zadań inwestycyjnych z zakresu budowy sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej na terenie miasta z Funduszu Przeciwdziałania COVID – 19 w wysokości 2 600 000,00 zł.

Gmina zrealizowała następujące zadania z zakresu budowy sieci:

- sieć wodociągowa dla terenu przy ul. Kmicica i Jagiełły o dł. 521,0mb. Wartość prac związanych z inwestycją wyniosła: 228 943,90zł,
- sieć kanalizacji sanitarnej dla terenu przy ul. Kmicica i Jagiełły o dł. 476,65mb. Wartość prac związanych z inwestycją wyniosła: 224 130,86zł.
- sieć kanalizacji sanitarnej przy ul. Turystycznej i Kolorowej o dł. 215,21mb. Wartość prac związanych z inwestycją wyniosła: 108 286,29zł.
- sieć kanalizacji sanitarnej przy ul. Łany o dł. 271,30mb. Wartość prac związanych z inwestycją wyniosła: 157 424,03zł.

- sieć kanalizacji sanitarnej przy ul. Kawczyńskiego i Ustrzyckiej o dł. 345,0mb oraz kolektor tłoczny o dł. 250,0mb z przepompownią ścieków. Wartość prac związanych z inwestycją wyniosła: 417 706,34zł.
- sieć kanalizacji sanitarnej przy ul. Jezierskiego o dł. 140,41mb. Wartość prac związanych z inwestycją wyniosła: 120 159,00zł.
- sieć kanalizacji sanitarnej przy ul. Królowej Jadwigi o dł. 215,20mb oraz przebudowa istniejącej sieci o dł. 21,65mb. Wartość prac związanych z inwestycją wyniosła: 150 187,27zł.
- sieć kanalizacji sanitarnej przy ul. Spacerowej o dł. 244,20mb. Wartość prac związanych z inwestycją wyniosła: 88 590,32zł.

➤ **Wykonanie kolejnego etapu Domu Przedpogrzebowego przy ul. Kólkowej w Sanoku**

Zadanie inwestycyjne polegało na wykonaniu robót wykończeniowych budynku Domu Przedpogrzebowego przy ul. Kólkowej w Sanoku. W ramach zadania wykonano prace polegające na wykonaniu elewacji budynku, dokończeniu prac wykończeniowych takich jak: posadzki z płytek, malowanie ścian, wykonano również przyłącz wodociągowy i kanalizacji sanitarnej do budynku. Budynek jest

sukcesywnie budowany etapami od roku 2018, w roku 2021 wartość prac budowlanych wyniosła: 299 626,46 zł, natomiast całkowite nakłady inwestycyjne wyniosły: 747 547,27 zł.

8.6. Projekty zakończone w 2021 r.

W 2019 r. Caritas Archidiecezji Przemyskiej rozpoczął na terenie dzielnicy Posada realizację ważnego projektu infrastrukturalnego wpisanego w dokument pn. Rewitalizacja dawnego Domu Kultury na cele działalności społecznej, opiekuńczej i wychowawczej wraz z zagospodarowaniem terenu wokół obiektu. W 2021 r. zakończono realizację projektu, jego koszt wyniósł niemal 6 mln zł, zaś dofinansowanie wyniosło ok 4 mln zł ze środków UE. Jego celem jest poprawa dostępności i jakości oferty usług społecznych dla osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem z powodu niepełnosprawności, choroby lub starszego wieku. Z Dziennego Domu Pobytu korzysta 30 starszych osób, które poza opieką otrzymują przede wszystkim możliwość uczestniczenia w różnego rodzaju zajęciach i warsztatach oraz pomoc podczas wykonywania codziennych czynności życiowych, opiekę i pielęgnację.

8.7. Obowiązujące Dokumenty Planistyczne

1. Zrównoważona strategia rozwoju Miasta Sanoka na lata 2013 – 2024 została przyjęta uchwałą nr LIX/493/18 Rady Miasta Sanoka z dnia 18.10.2018 r.

Strategia jest nadrzędnym dokumentem rozwoju społeczno–gospodarczego Sanoka.

W 2014 roku sformułowano misję i wizję miasta do 2024 roku:

Misja: Miasto Sanok to subregionalne centrum technologicznoprzemysłowe, bezpieczne dla inwestycji, przyjazne dla mieszkańców i gości, o unikalnych walorach turystycznych, zapewniające każdemu możliwość wszechstronnego rozwoju.

Wizja: W 2024 roku Miasto Sanok będzie zapewniać mieszkańcom wysoki standard jakości życia w optymalnych warunkach ekologicznych. Stabilny i trwały wzrost gospodarczy, oparty na unikatowych zasobach i potencjałach miasta przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju. Mieszkańcy i ich organizacje będą się aktywnie angażować w działania na rzecz lokalnej wspólnoty.

W Zrównoważonej Strategii Rozwoju Miast Sanoka zdefiniowano sześć celów strategicznych:

- Cel strategiczny nr 1: Zwiększony poziom zaspokojenia potrzeb społecznych mieszkańców Miasta.
- Cel strategiczny nr 2: Nowoczesna i dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna stwarzająca warunki dla zrównoważonego rozwoju Miasta.
- Cel strategiczny nr 3: Zachowane dla przyszłych pokoleń środowisko naturalne.
- Cel strategiczny nr 4: Wzrost potencjału rozwojowego mieszkańców.
- Cel strategiczny nr 5: Zachowany i wykorzystany wysoki potencjał kulturowy Miasta.
- Cel strategiczny nr 6: Rozwój gospodarczy Sanoka.

Ww. cele są realizowane na podstawie celów operacyjnych i przypisanymi im zadaniami realizacyjnymi.

W ramach strategii wyszczególniono 5 przedsięwzięć kluczowych (pkt 6.4 strategii). Dwa przedsięwzięcia kluczowe zostały zrealizowane w 2021 r., tj.:

- 1) Rozwijanie i modernizacja infrastruktury drogowej na terenie Miasta
- 2) Rozwijanie sektora mieszkaniowego w mieście – realizacja częściowa

W chwili obecnej nie ma sprecyzowanych terminów monitorowania wskaźników stanu realizacji strategii. Procedura monitorowania Zrównoważonej Strategii Rozwoju Miasta Sanoka uregulowana była Zarządzeniem nr 253/15 z dnia 3 grudnia 2015 r., które wskazywało jednorazowy termin jej monitorowania.

2. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Miasta Sanoka – dokument strategiczny, który koncentruje się na podniesieniu efektywności energetycznej, zwiększeniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz redukcji emisji gazów cieplarnianych. Czterokrotnie aktualizowany ze względu na konieczność dopisania nowych projektów. PGN jest obecnie aktualizowany przez Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska

3. Aktualizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Sanoka na lata 2016-2022 – instrument wspierający zarządzanie rozwojem gminy w zakresie wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez powiązane ze sobą działania społeczne, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne. Pozwala on na prowadzenie wieloletniego procesu rewitalizacji w sposób skoordynowany, zintegrowany, zgodny z potrzebami i oczekiwaniami interesariuszy.

Uchwałą nr XXXIX / 307 / 21 rady Miasta Sanoka z dnia 28 stycznia 2021 r. przyjęto Ocenę aktualności i stopnia realizacji dokumentu pn. „Aktualizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Sanoka na lata 2016 – 2022” obejmującej okres od 11 września 2018 r. do 31 grudnia 2020 r.

Kolejną oceną dokumentu będzie ewaluacja po zakończeniu obowiązywania niniejszego Lokalnego Programu Rewitalizacji.

9. OCHRONA ŚRODOWISKA I ROLNICTWO SANOKA

9.1. Jakość powietrza atmosferycznego

➤ **Dane z czujników jakości powietrza AIRLY zakupionych przez Gminę Miasta Sanoka.**

Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 8 października 2019 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 845) zmieniono poziomy informowania i alarmowania społeczeństwa określone dla pyłu PM10, co ilustruje zamieszczona poniżej tabela 1.

Pył zawieszony	Okres uśredniania wyników pomiarów	Wartość normy [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Dopuszczalna częstość przekroczenia poziomu dopuszczalnego w roku kalendarzowym	Poziom informowania społeczeństwa [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Poziom alarmowy [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]
PM 2,5	Rok kalendarzowy	20			
PM 10		40			
	24 godziny	50	35 razy	100	150

Tabela 1 Nowe poziomy dot. pyłów PM 10 i PM 2,5 wg. rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 października 2019 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 845).

Określono dla pyłu PM2,5 tzw. pułap stężenia ekspozycji, który wynosi $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$ dla okresu uśredniania wyników wynoszącego 3 lata kalendarzowe. Pułap stężenia ekspozycji jest standardem jakości powietrza. Na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (GIOŚ) i Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie (WIOŚ) umieszczane są zarejestrowane na stacjach pomiarowych wyniki stężeń zanieczyszczeń powietrza. Zakresy stężeń, zgodne z cytowanym powyżej rozporządzeniem, służące do określenia wartości indeksu jakości powietrza zestawiono w tabeli 2.

Indeks jakości powietrza	PM 10 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	PM 2,5 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]
bardzo dobry	0 - 20	0 - 13
dobry	20,1 - 50	13,1 - 35
umiarkowany	50,1 - 80	35,1 - 55

dostateczny	80,1 - 110	55,1 - 75
zły	110,1 - 150	75,1 - 110
bardzo zły	➤ 150	➤ 110

Tabela 2. Indeks jakości powietrza źródło: http://powietrze.gios.gov.pl/pjp/content/health_informations/

Poniższe dane z terenu Gminy Miasta Sanoka pochodzą z sensorów firmy AIRLY. W 2021 r. odnotowano przekroczenia 24-godzinnego poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM10 w ilości: 59 dni w dzielnicy Wójtostwo, 54 dni w dzielnicach Zatorze i Dąbrówka, 52 dni w dzielnicy Błonie, 48 dni w dzielnicy Posada, 45 dni w dzielnicy Olchowce i 22 dni w dzielnicy Śródmieście, co ilustruje poniższa tabela 3.

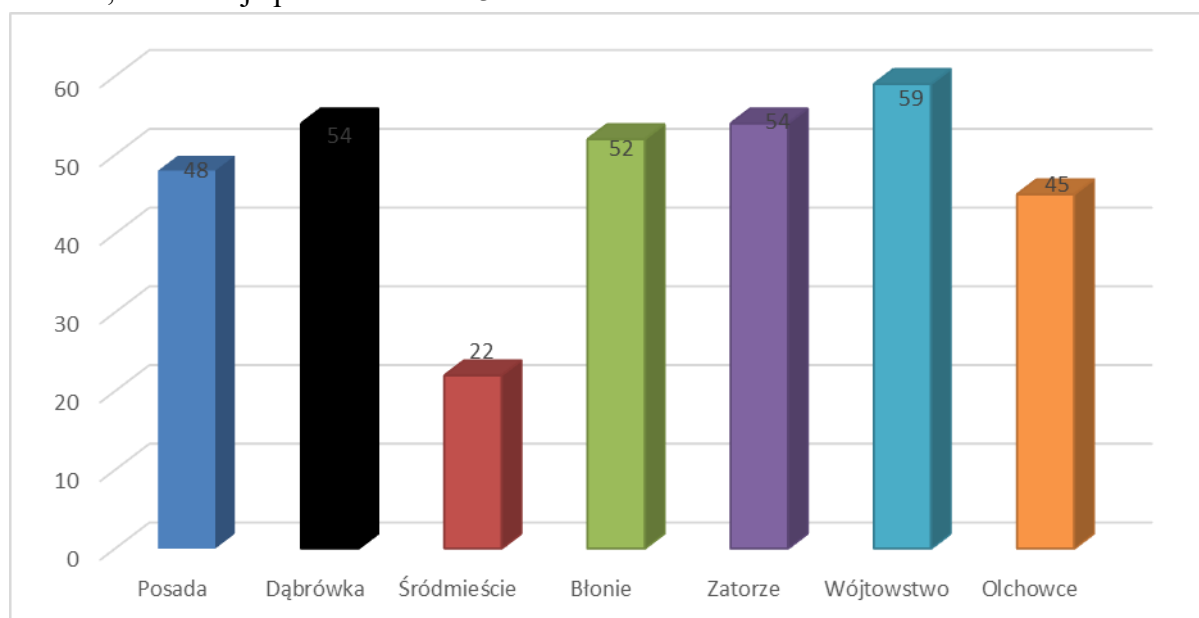

Tabela 3. Przekroczony 24-godzinny dopuszczalny poziom dla pyłu PM10 w poszczególnych dzielnicach Sanoka - norma 40 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]

Ilość dni z dobowym przekroczeniem poziomu dopuszczalnego PM10 w 2021 r. ($50 \mu\text{g}/\text{m}^3$) w 2021 r. Sanoku wynosiła: 39 dni w dzielnicy Dąbrówka, 30 dni w dzielnicy Zatorze i Wójtostwo, 24 dni w dzielnicy Błonie, w 21 dni w dzielnicy Olchowce i 17 dni w dzielnicy Posada i 7 dni w dzielnicy Śródmieście, co ilustruje tabela nr 4.

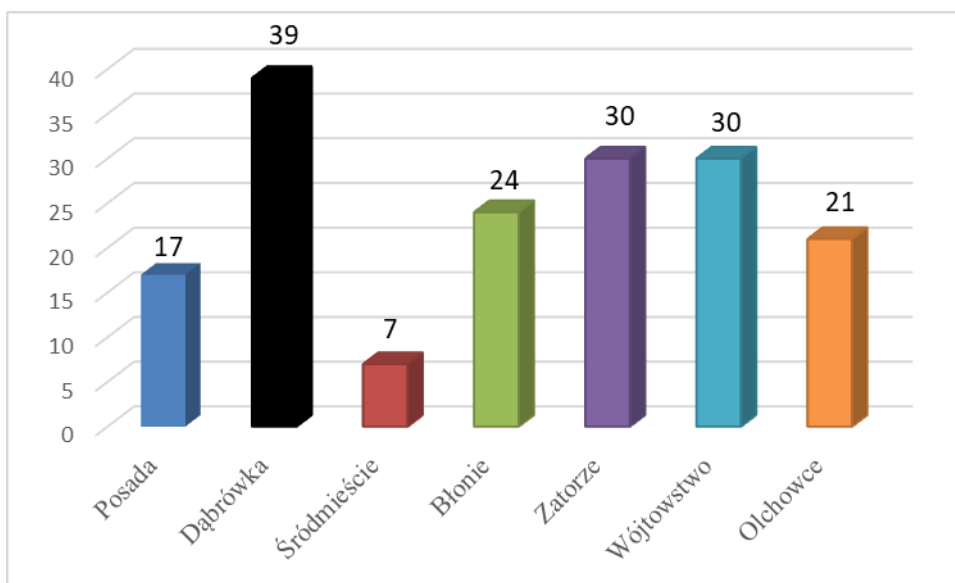

Tabela 4. Ilość dni z dobowym przekroczeniem poziomu dopuszczalnego PM10 w 2021 r. w dzielnicach Sanoka - norma 50 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]

Określony dla pyłu PM2,5 tzw. pułap stężenia ekspozycji, który wynosi $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$ dla okresu uśredniania wyników wynoszącego 3 lata kalendarzowe (2019-2021) w Sanoku na podstawie sensorów Airly wynosi: $16 \mu\text{g}/\text{m}^3$ w dzielnicy Śródmieście, $17 \mu\text{g}/\text{m}^3$ w dzielnicach Posada i Zatorze, $18 \mu\text{g}/\text{m}^3$ w dzielnicach Błonie i Olchowce, $19 \mu\text{g}/\text{m}^3$ w dzielnicy Wójtostwo oraz $22 \mu\text{g}/\text{m}^3$ w dzielnicy Dąbrówka, co ukazuje tabela nr 5. W przypadku poziomu dla dzielnicy Zatorze, ww. wyniki należy traktować jako orientacyjne ponieważ czujnik na tej dzielnicy został zamontowany w marcu 2019 r.

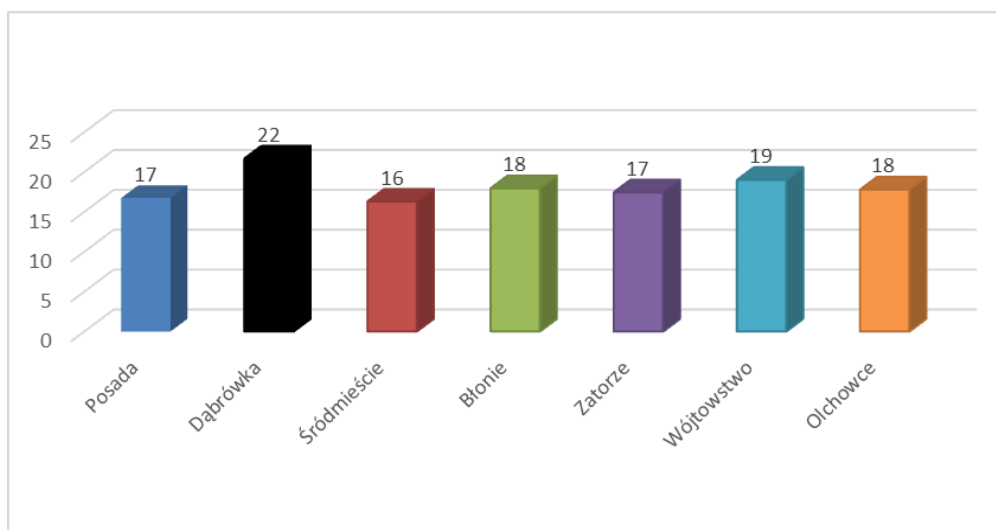

Tabela 5. Pułap stężenia ekspozycji dla PM 2,5 w dzielnicach Sanoka - norma 20 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] w okresie trzech lat (2019-2021).

9.2. Zieleń miejska

Tereny zielone na obszarach zabudowanych w Sanoku to: parki, cmentarze, zieleńce, skwery, tereny rekreacyjno-sportowe, bulwary nad Sanem, rodzinne ogrody działkowe, nieużytki, pasy drogowe, ogrody przydomowe oraz zieleń na osiedlach mieszkaniowych i przy zakładach przemysłowych. Tereny zielone utrzymywane przez Urząd Miasta Sanoka stanowią ponad 2,49% powierzchni miasta i zajmują ponad **91 ha**. Najpopularniejszymi obszarami zielonymi na terenie miasta są: park miejski, bulwary nad Sanem i skarpa staromiejska. Dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców cieszą się tereny rekreacyjno-sportowe, mimo że prawie każda placówka oświatowa w Sanoku wyposażona jest w nowoczesne boisko ze sztuczną nawierzchnią. Kilkadziesiąt zieleńców i skwerów, utrzymywanych z budżetu miasta, towarzyszy wielu ciągom pieszym czy obiektom użyteczności publicznej.

Utrzymanie pasów drogowych o powierzchni 125121 m² (12,5 ha) oraz niezagospodarowanych działek mienia komunalnego 182500 m² (18,25 ha) pochłania rocznie spore środki z budżetu miasta. Powierzchnie te są koszone w cyklu dwu lub trzykrotnym w okresie wegetacyjnym. Zasadnym jest przekształcenie części z nich (ze względów biocenotycznych, proklimaticznych oraz ekonomicznych) na łąki kwietne. Pozwolą one także zredukować pyły (gazy pochodzące ze spalin, pył z tarczy sprzęgła) z ciągów jezdnych, co ma ogromne znaczenie dla zdrowia mieszkańców Sanoka

➤ Pasy drogowe utrzymywane przez Gminę Miasta Sanoka:

Lp.	Lokalizacja pasów drogowych z uwzględnieniem podziału na dzielnice	Powierzchnia	
		[m ²]	[ha]
1	Dąbrówka	59918	5,99
2	Wójtostwo	12384	1,23
3	Śródmieście	4837	0,48
4	Olchowce	18631	1,86
5	Posada	29351	2,93
Razem		125121	12,51

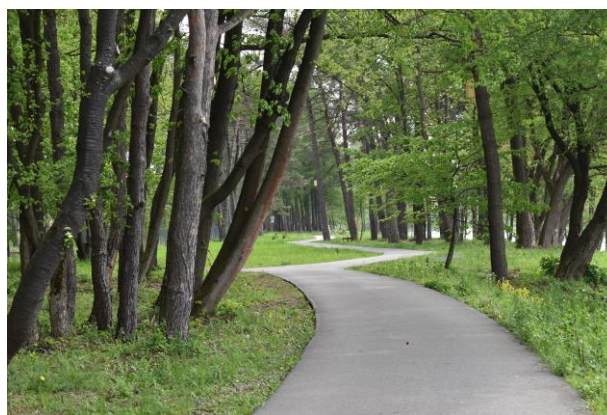
➤ Użytki utrzymywane przez Gminę Miasta Sanoka:

Lp.	Lokalizacja nieużytków z uwzględnieniem podziału na dzielnice	Powierzchnia	
		[m ²]	[ha]
1	Dąbrówka	29011	2,90
2	Wójtostwo	40 963	4,09
3	Śródmieście	28 603	2,86
4	Olchowce	51 335	5,13
5	Posada	32588	3,25
Razem		182500	18,25

9.3. Wielkopowierzchniowe tereny zieleni Sanoka

Wielkopowierzchniowe tereny zieleni stanowią 1/3 utrzymywanych przez miasto terenów zieleni. Ich łączna powierzchnia wynosi 373472 m² (37,34 ha).

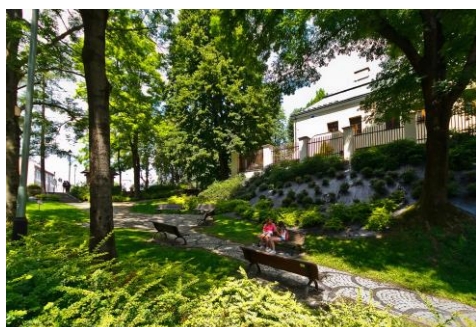
Utrzymanie parku miejskiego polega na: wiosennym i jesiennym grabieniu liści, kilkukrotnym koszeniu powierzchni trawników oraz jednokrotnym jesiennym koszeniu łąk. Stosowane są także zabiegi dendrologiczne w koronach drzew polegające na usuwaniu posuszu konarów i gałęzi, stosowaniu wiązań elastycznych typu „Cobra” oraz pielęgnacji krzewów. Użytki przygodne w parku polegają na usuwaniu drzew martwych, wywrotów oraz złomów (wiatrołomów, wiatrowałów, śniegołomów oraz wywrotów drzew na osuwiskach). Parkowy drzewostan liczący ponad 5 tys. drzew jest obecnie zagrożony chorobami. Zespół chorób naczyniowych jesionu zdziesiątkuje w najbliższych latach ponad 230 okazów, co skutkować będzie wywrotami i wycinką potężnych drzew. Grafitoza występująca na wiązach przyczynia się do zamierania ostatnich okazów wiązu górskiego. Rdza porzeczkowa atakuje ostatnie okazy sosny wejmutki. Park jest na bieżąco uzupełniany nowymi nasadzeniami. Monitorowany jest stan drzew w ciągach pieszych i przy siłowni plenerowej..

Bulwary nad Sanem obejmują obszar o powierzchni 25,04 ha, gdzie nasadzono w 2019 r. 3416 szt. drzew i krzewów. Nasadzono także w 2020 r. 3000 szt. drzew gatunków rodzimych tworząc szpalery wzdłuż ciągów przewietrzających miasto w dolinie Sanu. Na terenie Skarpy Staromiejskiej urządzono łąkę kwietną o powierzchni 40 arów. Lokalizację obiektów z podziałem na wielkość zajmowanej powierzchni ilustruje poniższa tabela:

Lp.	Lokalizacja obiektów	Powierzchnia	
		[m ²]	[ha]
1	park miejski	106604	10,66
2	Skarpa	16445	1,64
3	bulwary nad Sanem	250423	25,04
4	Zrekultywowane wysypisko	34000	3,4
Razem		373472	37,34

➤ **Skwery i zieleńce**

Skwery i zieleńce zajmują łączną powierzchnię 71545 m² (7,15ha). Stanowią istotny element w estetyce miasta. Działania samorządu skoncentrowane są na należyтым utrzymaniu powierzchni trawnikowych oraz wielu ozdobnych gatunków drzew i krzewów – w tym bieżącym sprzątaniu. W 2021 r. utworzono łąki kwietne przy ścieżce rowerowej na zieleńcu przy ul. Rybickiego oraz na zieleńcu „Plamy” przy ul. Lipińskiego o łącznej powierzchni 0,5 ha.

Skwery i zieleńce:

Lp.	Lokalizacja obiektów	Powierzchnia	
		[m ²]	[ha]
1	Zieleniec „Rynek”	1212	0,12
2	Zieleniec przy ul. Zamkowej	318	0,03
3	Zieleniec przy ul. Orzeszkowej	416	0,04
4	Zieleniec „WOP” przy ul. Mickiewicza	240	0,02
5	Zieleniec „Plac Partnerstwa Miast” przy ul. Kościuszki	1896	0,18
6	Zieleniec przy ul. Rymanowskiej	443	0,04
7	Zieleniec „Okopisko” przy ul. Jagiellońskiej	6375	0,63
8	Zieleniec „Beksińskiego” przy ul. Jagiellońskiej	2800	0,28
9	Rabaty Pl. Św. Michała	604	0,06
10	Zieleniec przy Cechu Rzemiosł ul. Sobieskiego	222	0,02
11	Zieleniec przy ul. Staszica	95	0,009
12	Zieleniec przy ul. Białogórskiej	2600	0,26
13	Zieleniec przy ul. Jana Pawła II	350	0,03

14	Zieleniec przy ul. Staszica-Poprzecznej	885	0,08
15	Zieleniec przy ul. Gorazdowskiego	1857	0,18
16	Zieleniec przy ul. Kopernika	1477	0,14
17	Zieleniec przy ul. Rybickiego	22900	2,29
18	Zieleniec „Krakowska I”	361	0,03
19	Zieleniec „Krakowska II”	22380	2,23
20	Zieleniec przy ul. Kochanowskiego	125	0,01
21	Zieleniec „Plamy” przy ul. Lipińskiego	2577	0,25
22	Zieleniec przy ul. Przemyskiej	612	0,06
23	Zieleniec przy ul. Kościelnej	500	0,05
24	Zróżdło Królowej Bony	300	0,03
Razem		71545	7,15

Zieleń przyuliczna zajmuje łączną powierzchnię 7085 m² (0,70 ha). Dokonywane są na niej zabiegi pielęgnacyjne na koronach drzew i krzewów, regularne koszenia powierzchni trawnikowych oraz bieżące sprzątanie.

Lp.	Lokalizacja obiektów	Powierzchnia	
		[m ²]	[ha]
1.	Zieleń na rondzie przy ul. Stawiska	50	0,005
2.	Zieleń przy ul. Armii Krajowej	1.150	0,11
3.	Zieleń przy ul. Prugara - Ketlinga	366	0,03
4.	Zieleń przy ul. Sadowej	993	0,09
7.	Zieleń przy ul. Cegielnianej	1 510	0,15
8.	Zieleń przy ul. Ogrodowej	50	0,005
9.	Zieleń przy ul. Aleje Wojska Polskiego	778	0,07
10.	Zieleń przy ul. Norwida	670	0,06
11.	Zieleń przy ul. Heweliusza	464	0,04
12.	„Deptak” ul. 3-go Maja	15	0,001
13.	Zieleń przy ul. Białogórskiej, Młynarskiej, Wyspiańskiego i Rycerskiej	1 039	0,10
Razem		7 085	0,7085

Place zabaw, ogródki jordanowskie i tereny rekreacyjno-sportowe zajmują łączną powierzchnię 87298 m² (8,72 ha). Znajduje się na nich ponad 200 szt. różnych urządzeń (zabawowych i sportowych).

W IV kwartale 2021 r. rozpoczęto przebudowę boisk i skateparku przy ul. Białogórskiej. I etap realizowało Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej. Obejmował on budowę kanalizacji, odwodnienia oraz parkingu z pełną infrastrukturą techniczną. II etap inwestycji obejmuje budowę infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, z trzema boiskami, kortami tenisowymi, zaplanowano tu też pole do minigolfa, miasteczko

ruchu rowerowego wraz z oznakowaniem pionowym i poziomym, zamontowane zostaną stołki do szachów, stoły do piłkarzyków. Na gotowej płycie betonowej zamontowane zostaną urządzenia typu: bankramp, funbox, grindbox, rail prosty. W obszarze tej inwestycji zaplanowano nowe nasadzenia, drzewa i ozdobne krzewy. Trzeci etap tej inwestycji obejmie powstanie ścieżki pieszo-rowerowej. Jest to inwestycja w 100% dofinansowana z Funduszu Inwestycji Lokalnych dedykowanego gminom położonym na terenach górskich o dofinansowanie infrastruktury turystycznej w kwocie 8 000 000 zł.

Place zabaw, ogródki jordanowskie i tereny rekreacyjno-sportowe:

Lp.	Lokalizacja obiektów	Powierzchnia	
		[m ²]	[ha]
1	Boiska przy ul. Białogórskiej	8610	0,86
2	„Brykalnia” przy ul. Glinice	13200	1,32
3	Plac zabaw przy ul. Konopnickiej	5457	0,54
4	Teren przy ul. Okołowiczówka	9631	0,96
5	Boisko przy ul. Struga	9631	0,96
6	Plac zabaw przy ul. Przemyskiej	3029	0,30
7	Plac zabaw przy ul. Wyspiańskiego	3029	0,30
8	Boisko przy ul. Okrzei	8570	0,85
9	Plac zabaw i boisko przy ul. Kenara	400	0,04
10	Plac zabaw przy ul. 800-lecia	7143	0,71
11	Ogródek jordanowski przy ul. Żydowskiej	5500	0,55
12	Ogródek jordanowski przy ul. Langiewicza	11428	1,14
13	Skate park przy ul. Białogórskiej	1440	0,14
14	Siłownia plenerowa przy ul. Kawczyńskiego	230	0,02
15	Skate park i siłownia plenerowa w parku miejskim	402	0,04
Razem		87600	8,76

Obszary o niewielkich powierzchniach to tereny mienia komunalnego Gminy Miasta Sanoka przy budynkach komunalnych administrowanych przez SPGM Sp. zoo o łącznej powierzchni 6048 m² (0,60 ha). Wymagają one modernizacji polegającej na uzupełnieniu drzewami i krzewami oraz zastąpienia monokultury trawnikowej łąkami kwiatnymi.

Terenami zieleni wymagającymi sporych nakładów finansowych i pracy są rabaty kwiatowe przy ul. Kościuszki (41 m²), plac św. Michała (30 m²), Rynek z okresowym ustawianiem 10 sztuk donic kaskadowych, 8 sztuk donic betonowych łukowych ustawianych na placu Rynek.

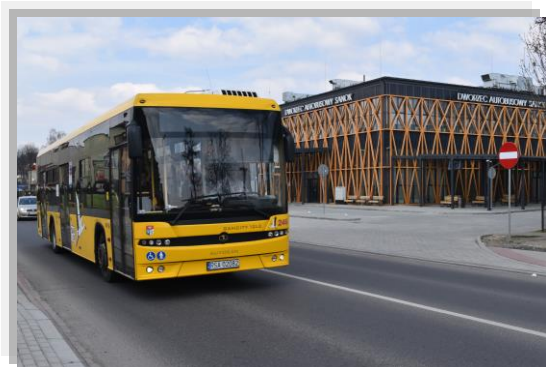

10. KOMUNIKACJA MIEJSKA

W 2021 r. usługi przewozowe na terenie Sanoka świadczył jeden operator: sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Spółka z o. o., który funkcjonuje w ramach Systemu Komunikacji Miejskiej – na podstawie umów zawartych z Gminą Miasta Sanoka. Przewozy były wykonywane na terenie Sanoka oraz gmin powiatu sanockiego: Miasta i Gminy Zagórz, Gminy Sanok, Gminy Bukowsko i Gminy Zarszyn, w ramach zawartych porozumień międzygminnych. SPGK Sp. z o. o. – wykonuje również zadania związane z dystrybucją biletów uprawniających do korzystania z usług przewozowych świadczonych w ramach Komunikacji Miejskiej w Sanoku, kontrolowaniem dokumentu przewozu, a także windykacją i egzekucją należności powstałych z tytułu wystawienia wezwań do zapłaty, opłat dodatkowych i należności przewozowych za przejazd bez ważnego biletu lub ważnego dokumentu uprawniającego do przejazdu bezpłatnego lub ulgowego. Wpływy z realizacji tych zadań stanowią dochód budżetu miasta.

SPGK Sp. z o. o. w Sanoku sprawuje również funkcję zarządu nad obiektami i urządzeniami

infrastruktury transportu zbiorowego, których właścicielem jest Gmina Miasta Sanoka.

Na terenie Gminy Miasta Sanoka zlokalizowanych jest 129 przystanków komunikacji miejskiej. Na terenie gmin, z którymi zawarto stosowne porozumienia zlokalizowanych jest 98 przystanków, z których korzysta komunikacja miejska.

Liczba linii autobusowych ogółem wynosi 16 tj.:

16 miejskich w tym 8 pozamiejskich. Całkowita długość linii autobusowych wynosi 300 km, z tego linie miejskie to: 196 km i linie pozamiejskie to: 104 km.

Średnia prędkość eksploatacyjna taboru autobusowego wynosi 22,17 km/h w komunikacji miejskiej i 28,81 km/h w komunikacji pozamiejskiej.

W ramach projektu „Niskoemisyjny Transport Miejski Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014 – 2020”, tytuł projektu „Wdrożenie zintegrowanego systemu ograniczania niskiej emisji w ramach systemu transportu w MOF Sanok – Lesko” Gmina Miasta Sanoka zakupiła 11 autobusów niskoemisyjnych (ekologicznych, niskopodłogowych wyposażonych w biletomaty) dla potrzeb transportu publicznego komunikacji miejskiej w Sanoku.

Na koniec 2021 roku stan taboru komunikacji miejskiej przedstawia się następująco:

- Autobusy - 26 szt.
- Autobusy własność SPGK – 15 szt.
- Autobusy w dzierżawie – 11 szt. – od Gminy Miasta Sanoka.
- Autobusy w ruchu (w szt./doba) - 23.

W 2021 roku z transportu zbiorowego zarządzanego przez gminę skorzystało 1 047 017 mieszkańców. Ceny biletów w tychże środkach transportu wynosiły w 2021 r. 2,40 zł za bilet podstawowy, 1,70 zł za bilet ulgowy, 1,20 zł za bilet studencki.

11. STREFA PŁATNEGO PARKOWANIA

Strefa płatnego parkowania to obszar Sanoka charakteryzujący się znacznym deficytem miejsc postojowych. Wjazd do strefy płatnego parkowania oznaczony jest znakami drogowymi D-44 „strefa parkowania” umieszczonymi na wszystkich ulicach doprowadzających ruch do obszaru, na którym ustalona została strefa płatnego parkowania.

W 2021 r. liczba miejsc parkingowych w strefie wynosiła **142**.

Na terenie strefy płatnego parkowania w Sanoku znajduje się 11 parkomatów, w tym: 9 zarządzanych przez Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej – zarządcę strefy płatnego parkowania – obejmującej drogi gminne oraz 2 zarządzane przez Starostwo Powiatowe w Sanoku, obejmujące drogi powiatowe.

W strefie płatnego parkowania na drogach gminnych znajduje się **14** miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych.

➤ Wykaz miejsc postojowych:

1. Cerkiewna – 9 miejsc – parkometr przy bud. nr 6,
2. Kazimierza Wielkiego – 10 miejsc – parkometr od strony Kazimierza Wielkiego (obsługujący Kazimierza Wielkiego i I-wszy odcinek Sobieskiego),
3. Sobieskiego – 53 na odcinku od Kazimierza Wielkiego do Piłsudskiego – parkometr na rogu przy aptece – Parkometr na rogu Sobieskiego – Żydowska (róg budynku Sobieskiego 16),
4. Berka Joselewicza – na odcinku od Sobieskiego – 3 miejsca – parkometr przy bud. Sobieskiego 20 (obsługujący część Sobieskiego i Berka Joselewicza),
5. Modrzewskiego – 9 miejsc – Parkometr od strony Modrzewskiego przy ogrodzeniu szkoły i znaku drogowym,
6. Lenartowicza – 16 miejsc – parkometr za biblioteką, obok bloku nr 4,
7. Wąska – 26 miejsc – parkometr chodnik za bud. Wąska 5,
8. Żydowska – 4 miejsca,
9. Orzeszkowej – 14 miejsc – parkometr róg Żwirki i Wigury,
10. Żwirki i Wigury – 12 miejsc (na odcinku od ul. Sobieskiego do ul. Mickiewicza).

12. GOSPODARKA KOMUNALNA I LOKALOWA SANOKA

12.1. System zaopatrzenia mieszkańców Sanoka w wodę

Z sieci wodociągowej Gminy Miasta Sanoka korzysta 39 248 osób.

System zaopatrzenia Sanoka w wodę tworzą:

- Stacja Uzdatniania Wody w Trepczy z powierzchniowym ujęciem wody,
- Stacja Uzdatniania Wody w Zasławiu z powierzchniowym ujęciem wody,
- Sieć wodociągowa,
- Zbiorniki wodociągowe (wyrównawczo-zapasowe).

Eksploatacją sieci wodociągowej na terenie miasta zajmuje się Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. – Zakład Wodociągów i Kanalizacji.

Dobowa wydajność ujęć wody wynosi:

Trepcza 11 300 m³/d

Zasław 6 200 m³/d.

Długość sieci wodociągowej w Sanoku w 2021 r. wynosiła 112,6 km, w tym 108,5 km stanowiła sieć rozdzielcza. Do sieci wodociągowej Sanoka przyłączonych jest 4 902 budynki.

Na sieci wodociągowej zlokalizowane są sztuczne zbiorniki wyrównawcze. Należą do nich:

- Zbiornik „Park” w Parku Miejskim (zbiornik dwukomorowy - 2 x 250 m³);
- Zbiorniki „Jerozolima” przy ul. Kenara (2 x 1000 m³);
- Zbiornik zlokalizowany przy hydroforni „Okołowiczówka” 300 m³;
- Zbiornik zlokalizowany przy hydroforni „Słowackiego” 150 m³.

Wyszczególnienie	w tys. m ³	Uwagi
Sprzedaż wody pitnej przez SPGK dla odbiorców na terenie Sanoka ogółem, w tym:	1 302,08	
- gospodarstwa domowe	1 014,35	
- pozostali odbiorcy	287,74	
Średnie dobowe zużycie wody	3,57	w tys. m ³ /doba
Średnie roczne zużycie wody w gospodarstwach domowych	1 014,35	
Średnie dobowe zużycie wody w gospodarstwach domowych	2,78	w tys. m ³ /doba
Średnie miesięczne zużycie wody na 1 mieszkańca w gospodarstwach domowych	0,002	w tys. m ³ /miesiąc

Cena brutto za 1 m³ dostarczanej wody do wszystkich odbiorców w 2021 r. wynosiła:

- w okresie 01.01.2021 r. - 30.09.2021 r. – 6,03 zł/m³

- w okresie 01.10.2021 r. – 31.12.2021 r. – 6,57 zł/m³

(zatwierdzona decyzją Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z siedzibą w Rzeszowie).

12.2. Jakość wody pitnej

Woda dostarczana mieszkańcom Sanoka spełnia wymogi Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017, poz. 2294).

Jakość wody spełnia również wymagania Dyrektywy Rady Unii Europejskiej 98/83/EC z 3 listopada 1998 r. o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz Zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) dot. jakości wody przeznaczonej do spożycia (Guidelines for drinking-water quality, Vol.1, Recommendations. – 3rd ed. 2008 r.).

Potwierdzeniem spełnienia norm jakościowych dostarczanej wody pitnej są badania prowadzone przez akredytowane laboratorium, SANEPID oraz laboratorium SPGK Sp. z o. o.

W 2021 r. w ramach kontroli wewnętrznej laboratorium wykonało 8004 badań wody uzdatnionej, 1296 badań ścieków oczyszczonych i 3795 badań osadów ścieków.

W przypadku pogorszenia jakości wody przeznaczonej do spożycia, wdrażane są odpowiednie procedury mające na celu weryfikację zagrożenia oraz jego ewentualną likwidację. W przypadku długotrwałej awarii uruchomiane są również dodatkowe punkty poboru lub dostawa wody na terenie wystąpienia awarii.

Na budowę sieci wodociągowej wraz z obiektami towarzyszącymi w 2021 r. SPGK Sp. z o. o. poniosło nakłady w wysokości 578 292,05 zł, z czego kwota 487 384,87 zł została wydatkowana na poprawę funkcjonowania istniejącej sieci wodociągowej wraz z obiektami towarzyszącymi.

W 2021 r. przyjęto do majątku Spółki następujące sieci wodociągowe:

ul. Sadowa – 165 m.b. (przebudowa sieci)

ul. Ogrodowa – 547,4 m.b. (przebudowa sieci)

ul. Batorego – 361,5 m.b.

dzielnica Dąbrówka – 112 mb (działki nr ew. 2102/10, 2245, 2103/6)

Ogółem do majątku SPGK Sp. z o. o w Sanoku - w 2021 r. włączono 1 185,9 metrów sieci wodociągowej.

12.3. System kanalizacyjny

- **Długość sieci kanalizacji sanitarnej w 2021 roku wyniosła 118,9 km.**
- **Ilość przyłączy do budynków – 5 298 sztuk.**
  - **39 928** mieszkańców Sanoka korzysta z możliwości odprowadzenia ścieków przez kanalizację.
  - **1 467,33** tys. m³ (bez wewnętrznych) ścieków odebranych zostało przez SPGK Sp. z o.o. z terenu Sanoka w 2021 r., w tym:
    - z gospodarstw domowych – 1 039,00 tys. m³
    - od pozostałych odbiorców – 428,03 tys. m³
  - **3,92** (w tys. m³) średnia dobowa produkcja ścieków komunalnych.

Cena brutto za 1 m³ odebranych ścieków dla wszystkich odbiorców w 2021 r. wynosiła:

- w okresie 01.01.2021 r. - 30.09.2021 r. – 5,93 zł/m³

- w okresie 01.10.2021 r. – 31.12.2021 r. – 6,44 zł/m³

(zatwierdzona decyzją Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z siedzibą w Rzeszowie).

W 2021 r. SPGK Sp. z o.o. w Sanoku wybudowała **0,286 km** nowej sieci, koszt budowy 101 946,39 zł.

W 2021 r. przyjęto do majątku Spółki następujące sieci kanalizacji sanitarnej:

ul. Armii Krajowej – 144,50 mb

ul. Zagumienna – 32 mb

dzielnica Dąbrówka – 110 mb (działki nr ew. 2102/10, 2245, 2103/6)

Ogółem do majątku SPGK Sp. z o.o. w 2021 r. przyjęto 286,5 metrów sieci kanalizacyjnej.

Liczba awarii sieci kanalizacyjnej - 7 szt.

Liczba awarii przypadająca na 1 km sieci kanalizacyjnej 0,06/1 km sieci.

12.4. Ciepłownictwo

Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. zapewnia dostawę energii cieplnej na terenie miasta Sanoka obejmującego około 20% jego powierzchni. Jednakże głównymi odbiorcami energii cieplnej na cele c.o. i ciepłej wody są budynki wielorodzinne, w których mieszka około 16 500 osób.

Długość sieci ciepłowniczej Gminy Miasta Sanoka według stanu na dzień 31.12.2021 r. wynosi **20,87 km**, w tym:

1. Sieć wysokoparametrowa (parametry pracy 125/69°C) **17,09 km**, z czego preizolowana **10,92 km** i kanałowa **6,17 km**.

2. Sieć niskoparametrowa – dwu- i czteroprzewodowa (parametry pracy 95/70°C dla c.o. i 55/45°C dla c. w.) **3,78 km**, w tym preizolowana: **0,98 km** i kanałowa **2,80 km**.

➤ Struktura odbiorców energii cieplnej:

Wyszczególnienie	Wg zużycia ciepła - udział w %	Wg powierzchni użytkowej w m ²	Udział %
Wspólnoty mieszkaniowe i bud. komunalne	11,70	65 128,30	14,22
Spółdzielnie mieszkaniowe	62,14	278 537,67	60,82
Podmioty gospodarcze	5,09	12 418,49	2,71
Oświata	8,06	67 729,13	14,79
Służba zdrowia	0,69	3 413,00	0,75
Odbiorcy indywidualni	0,69	3 036,55	0,66
Pozostałe jednostki budżetowe	11,64	27 679,42	6,04

W 2021 r. Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. – Zakład Ciepłowniczy wydatkował na inwestycje związane z produkcją, przesyłem i dystrybucją ciepła kwotę 674,45 tys. zł, realizując:

- sieć ciepłą pomiędzy budynkami ul. Zamkowa 11 – ul. Cerkiewna 17 – 78,77 tys. zł
- przyłączenie nowego odbiorcy – budynek przy ul. Cerkiewnej 17 – 53,11 tys. zł
- indywidualne węzły ciepłownicze w budynkach przy ul. Zamkowej 13, ul. Zamkowej 15 i ul. Cerkiewnej 17 oraz Centrum Symulacji Medycznej przy ul. Mickiewicza 21 – 186,77 tys. zł
- przebudowę budynku kotłowni – etap I – 355,80 tys. zł.

Na remonty infrastruktury ciepłowniczej związanej z produkcją, przesyłem i dystrybucją ciepła w 2021 r. wydatkowano kwotę – 856,86 tys. zł.

Końcem 2021 r. wniosek o dofinansowanie budowy kotła na biomasę 7 MW został pozytywnie rozpatrzony. Umowa z NFOŚiGW na dotację i pożyczkę podpisana zostanie na początku 2022 r. Planowany koszt inwestycji wyniesie ok. 16 mln zł z czego ok. 46% stanowi bezzwrotna dotacja.

12.5. Gospodarka odpadami komunalnymi

Ilość odebranych odpadów komunalnych z terenu gminy Miasta Sanoka:

Kod odpadów	Kod odpadów	Masa Mg w 2021r.
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	526,08
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	622,88
15 01 07	Opakowania ze szkła	589,09
20 01 01	Papier i tektura	5,96
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	700,36
20 01 39	Tworzywa sztuczne	1,69
Ex20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (popiół)	41,16
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	141,20
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	6295,00

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania za rok 2021 dla Gminy Miasta Sanoka wynosi: 1,97%.

Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych dla Gminy Miasta Sanoka za rok 2021 wynosi: 20,48%.

Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne dla Gminy Miasta Sanoka za rok 2021 wynosi 91,32%

Poziom składowania za rok 2021 dla Gminy Miasta Sanoka wynosi: 18,79%.

Od 1 stycznia 2021 r. z systemu gospodarowania odpadami komunalnymi zostali wyłączeni właściciele nieruchomości na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. W związku z tym odbiór odpadów z tych nieruchomości oraz rozliczenie kosztów za odbiór odbywa się na podstawie indywidualnie zawartych umów z przedsiębiorcami wpisanymi do Rejestru Działalności Regulowanej na terenie Gminy Miasta Sanoka.

Poniższa tabela przedstawia cały strumień **odebranych** odpadów komunalnych z terenu Gminy Miasta z podziałem na odpady odebranych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.

Kod odpadów	Kod odpadów	Właściciele nieruchomości zamieszkałych	Właściciele nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.	Łączna masa Mg w 2021 r.
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	331,96	194,12	526,08
15 01 06	Zmieszane odpady opakowa-	488,79	134,09	622,88

	niowe			
15 01 07	Opakowania ze szkła	549,72	39,37	589,09
20 01 01	Papier i tektura	5,96	0	5,96
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	641,56	58,8	700,36
20 01 39	Tworzywa sztuczne	1,69	0	1,69
Ex 20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (popiół)	41,16	0	41,16
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	0	141,2	141,20
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	4775,31	1519,69	6295,00

Ilość odpadów odebranych z terenu Gminy Miasta Sanoka przypadająca na 1 mieszkańca:

Wyszczególnienie	wg danych pochodzących z rejestru mieszkańców gminy				wg danych pochodzących ze złożonych przez właścicieli nieruchomości deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi			
	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Liczba mieszkańców miasta	37 491	37 113	36 496	35 588	28 508	28 059	27 629	27 085
Ilość odebranych odpadów przypadająca na 1 mieszkańca	0,158 [Mg]/rok	0,173 [Mg]/rok	0,235 [Mg]/rok	0,192 [Mg]/rok	0,208 [Mg]/rok	0,229 [Mg]/rok	0,310 [Mg]/rok	0,252 [Mg]/rok

Oprócz odbioru odpadów komunalnych Gmina Miasta Sanoka corocznie organizuje odbiór i utylizację wyrobów zawierających azbest. W 2021 roku odebrano od mieszkańców miasta i przekazano do utylizacji 30,68 Mg wyrobów zawierających azbest, powstałych w wyniku wymiany pokryć dachowych (eternit), co stanowi ok. 0,34% wszystkich odebranych odpadów z terenu naszej gminy w 2021 r. Koszt odbioru i utylizacji wyrobów zawierających azbest wyniósł 14.247,79 zł.

Organizowana corocznie akcja wpisuje się w założenia „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” tj. usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest, minimalizację negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju oraz likwidacją szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Koszt gospodarowania odpadami komunalnymi, ponoszony przez 1 mieszkańca w 2021 r. wynosił:

- jeśli odpady były zbierane i odbierane w sposób selektywny – 29 zł/os/mc

- jeśli właściciel nieruchomości nie wypełniał obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny – 58 zł/os/mc
- zwolnienie z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym – 2,00 zł/os/mc
- zwolnienie z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości na których zamieszkują rodziny wielodzietne, o których mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1348 z późn. zm.) - 1,00 zł na każdego członka rodziny wielodzietnej.

W 2021 r. Gmina Miasta Sanoka niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne przekazywała do instalacji należącej do Miejskiego Zakładu Komunalnego Sp. z o.o. w Stalowej Woli oraz do instalacji należącej do Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej w Krośnie, mających status instalacji komunalnych.

W obecnej chwili kluczowym problemem dotyczącym gospodarki odpadami na terenie Gminy Miasta Sanoka jest rozbudowa i modernizacja Gminnego Punktu Zbiórki Odpadów Segregowanych (GPZOS), którego operatorem jest Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. Obecnie funkcjonujący GPZOS z uwagi na znaczny wzrost ilości odpadów gromadzonych w sposób selektywny jak również obostrzeń prawnych nakładanych w ostatnim czasie na tego typu instalacje jest technicznie przestarzały i niedostosowany do obecnych realiów.

12.6. Gospodarka mieszkaniowa

W 2021 r. w Sanockim Przedsiębiorstwie Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. przewidziano wpływy w wysokości 8 517 300,90 zł w tym: zwłaszcza wpływy z czynszów i eksploatacji za lokale mieszkalne, użytkowe i halę targową, ze sprzedaży wody, CO, CCW, przychody z usług remontowych.

Łącznie w zasobie Gminy Miasta Sanoka na dzień 1 stycznia 2021 r. znajdowało się 718 mieszkań, a na dzień 31 grudnia 2021 r. 708 mieszkań. Zmniejszenie się ich liczby spowodowane było wykupem 10 mieszkań na łączną kwotę po bonifikacie: 830 492,55 zł. Średnio jedno mieszkanie sprzedano za 83 049,26 zł. Powodem sprzedaży wskazanych mieszkań były wnioski najemców o ich wykup.

Sukcesywnie corocznie pozyskiwana jest określona liczba mieszkań, tzw. pustostanów w celu zaspakajania potrzeb mieszkaniowych. W 2021 roku było ich 26. Niewykorzystane były 2 mieszkania, które z uwagi na stan techniczny zostały wyłączone z eksploatacji.

W 2021 r. wszczęto 2 postępowania eksmisyjne, dotyczące opuszczenia lokali mieszkalnych, będących w zasobach gminy. W tymże roku nie były realizowane takie postępowania. Powodem wszczęcia postępowań jest m.in. zadłużenie lub bezumowne korzystanie z lokalu.

Na dzień 1 stycznia 2021 r. zaległości w opłatach za mieszkania będące w zasobie gminy wynosiły łącznie 382 166,42 zł a płatności dotyczyły 341 mieszkań. Na dzień 31 grudnia 2021 r. zaległości wyniosły 372 384,19 zł i dotyczyły 325 mieszkań. W 2021 r. wypłacono dodatki mieszkaniowe na łączną kwotę: 267 605,83 zł, których beneficjentami było 172 osoby zamieszkujące zasoby komunalne. Podstawą ich przyznania było spełnienie warunków określonych we wniosku:

- tytuł prawny do zajmowanego lokalu,
- powierzchnia użytkowa lokalu,
- liczba osób niepełnosprawnych,
- sposób ogrzewania lokalu,
- sposób ogrzewania wody,
- instalacje gazowe,
- liczba osób w gospodarstwie domowym,
- razem dochody gospodarstwa domowego,
- łączna kwota wydatków na mieszkanie za ostatni miesiąc.

Realizacja przydziału lokalu mieszkalnego komunalnego następuje zgodnie z Uchwałą Nr XLVI/426/21 Rady Miasta Sanoka z dnia 30 września 2021 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Sanoka. Stosownie do zapisów ww. uchwały, wniosek o zawarcie umowy najmu lokalu mieszkalnego wraz z niezbędnymi załącznikami rozpatrzony zostaje przez powołaną Komisję Mieszkaniową. Komisja rozpatruje wszystkie nowo złożone wnioski, w celu umieszczenia kandydata na projekcie listy. Następnie projekt ten jest podany do wiadomości publicznej przez wywieszenie na tablicy ogłoszeń na okres jednego miesiąca. Od projektu listy przysługuje odwołanie. Po rozpatrzeniu odwołań zatwierdzona lista kandydatów na najemców lokali komunalnych staje się ostateczna. Burmistrz Miasta kieruje osoby do zawarcia umowy najmu lokalu mieszkalnego.

Na początku 2021 r. na mieszkanie z zasobu gminy miasta oczekiwało 451 rodzin, zaś na koniec 2021 r. było to 445 rodzin. Z listy mieszkaniowej lokale mieszkalne przydzielono 6 rodzinom, trzy mieszkania przydzielono wychowankom Domów Dziecka, 2 rodzinom przydzielono lokale zamienne. Średni czas oczekiwania na otrzymanie mieszkania z zasobów gminnych wynosi ok. 14 lat.

W zasobie gminy w 2021 r. znajdowały się następujące budynki niemieszkalne:

- budynek po areszcie śledczym przy ul. Zaułek Dobrego Wojaka Szwejka – budynek w którym mieściła się część administracyjna byłego aresztu śledczego został przystoso-

- wany pod potrzeby siedziby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Rozważana jest sprzedaż budynku, w którym znajdował się areszt.
- budynek po byłym gimnazjum przy ul. Lipińskiego jest adaptowany na strefę odkrywania, wyobraźni i aktywności,
  - budynek dworca multimodalnego przy ul. Lipińskiego. W budynku oprócz biur administracji, pomieszczenia ochrony, kas biletowych, pomieszczeń gospodarczych i technicznych, toalet dla podróżnych i poczekalni, znajdują się także lokale użytkowe, które są przekazywane dzierżawcom w drodze przetargów licytacyjnych:
    - 1 lokal pod działalność gastronomiczną,
    - 4 lokale pod działalność biurową,
    - 1 lokal pod działalność dowolną.
- W hallu dworca dzierżawione są również miejsca pod 3 automaty vendingowe przeznaczone do sprzedaży słodyczy i napojów.
- garaż wielopoziomowy przy ul. Łaziennej – obiekt zarządzany jest przez Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej Spółka z o.o.,
  - budynek Hali Targowej przy ul. Piłsudskiego – łącznie na obydwu piętrach hali znajduje się 86 boksów, zajęte są 3, w tym: 2 pod działalność handlową, 1 dla potrzeb firmy ochroniarskiej. Drugie piętro pozostaje w użyczeniu dla potrzeb Jednostki Strzeleckiej.
  - „Zielony Rynek” przy ul. Lipińskiego – w obiekcie znajduje się 81 kiosków, z których dzierżawionych jest 57,
  - budynek przy ul. Zamkowej 30 (była siedziba MOPS) – rozważana jest sprzedaż budynku.

W zasobie Gminy Miasta Sanoka znajduje się **708** lokali mieszkalnych, w tym: **619** mieszkań komunalnych, 83 mieszkania z najmem socjalnym oraz **6** tymczasowych pomieszczeń mieszkalnych, **238** lokali użytkowych, **12** garaży.

Lokale stanowiące zasoby mieszkaniowe Sanoka zlokalizowane są w budynkach będących własnością miasta – **322** mieszkania oraz w budynkach wspólnot mieszkaniowych z udziałem miasta – **386** mieszkań.

W lokalach użytkowych będących własnością Miasta Sanoka prowadzona jest działalność w niżej wymienionych branżach:

- przemysłowa obejmująca **53** lokale o powierzchni 3 338,51 m²,
- biurowa obejmująca **35** lokali o powierzchni 2 473,76 m²,
- usługowa obejmująca **21** lokali o powierzchni 937,61 m²,
- gastronomiczna obejmująca **17** lokali o powierzchni 2 013,97 m².

Pozostałe branże to: handlowa, kwaciarnie, kantory wymiany walut oraz garaże o łącznej pow. 7 066,74 m².

Średnia miesięczna stawka czynszu komunalnego w 2021 r. wyniosła: 3,47 zł.

12.7. Sanockie nekropolie

Na terenie Sanoka zlokalizowanych jest 7 cmentarzy, w tym 4 komunalne, 1 parafialny oraz 2 inne (1 żydowski - nieczynny, 1 wojskowy jeniecki - nieczynny).

Cmentarze komunalne podlegają zarządowi Sanockiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o.

Status cmentarza otwartego mają cmentarze: Południowy przy ul. Ustronie i Olchowiecki przy ul. Kólkowej, natomiast

na cmentarzu Centralnym przy ul. Rymanowskiej oraz na cmentarzu Posada przy ul. Lipińskiego brak jest wolnych miejsc pod bieżący pochówek, dlatego mogą się one odbywać w miejscach wcześniej wykupionych lub na zasadzie dochowania w istniejącym grobie.

Powierzchnia sanockich cmentarzy wynosi 140 786 m².

Na cmentarzu Południowym powierzchnia przeznaczona w przyszłości pod pochówki wynosi 36 000 m².

Cmentarze: Centralny i Posada wypełnione są w 100%, łącznie z miejscami wykupionymi pod przyszłe pochowania). Cmentarz Olchowiecki wypełniony jest w ok. 85%, a cmentarz Południowy w 35%.

W roku 2021 dokonano 485 pochówków, w tym 204 pochówki „urnowe”.

12.8. Informacje uzupełniające działań prowadzonych z zakresu ochrony środowiska i gospodarki mieszkaniowej w 2021 r.

1. W Wydziale Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska przyjęto do realizacji 5.600 spraw.
2. Wydano 62 decyzje administracyjne dot. wyrażenia zgody na usunięcie drzew i krzewów. Zrealizowano 123 zgłoszenia o zamiarze usunięcia drzew lub krzewów.
3. Przyjęto 1820 deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
4. Wydano 1 decyzję administracyjną z zakresu naruszenia stanu wody na gruncie.
5. Wydano 1 decyzję o umorzeniu zaległości w opłacie za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
6. Wydano 1 decyzję administracyjną z zakresu składowania odpadów w miejscu nieprzeznaczonym do ich gromadzenia lub składowania.
7. Rozstrzygnięto 1 przetarg na utrzymanie zielni miejskiej, 1 przetarg na utrzymanie czystości i porządku na chodnikach, placach i przystankach komunikacyjnych.
8. Przeprowadzono 55 przetargów licytacyjnych na dzierżawę lokali użytkowych, znajdujących się w zasobach gminy.

13. EDUKACJA I WYCHOWANIE W GMINIE MIASTA SANOKA

W roku 2021 na terenie Sanoka funkcjonowało 12 placówek oświatowych, oraz 2 placówki opiekuńcze prowadzone przez Gminę Miasta Sanoka, które zabezpieczały potrzeby wychowawcze, edukacyjne i opiekuńcze dzieci, młodzieży w zakresie opieki żłobkowej, przedszkolnej i szkolnej.

13.1. Struktura organizacyjna oświaty i wychowania w Sanoku

Struktura organizacyjna oświaty i wychowania Gminy Miasta Sanoka obejmowała:

- 8 szkół podstawowych,
- 4 przedszkola samorządowe,
- 2 żłobki samorządowe.

Ponadto w Sanoku funkcjonowało 5 niepublicznych placówek wychowania przedszkolnego dotowanych z budżetu Miasta Sanoka, tj.: 2 ochronki, 2 przedszkola niepubliczne ogólnodostępne i 1 przedszkole niepubliczne specjalne. Z dniem 1 września 2021 r. działalność rozpoczęła 6 niepubliczna placówka przedszkolna, objęta dotacją od dnia 1 stycznia 2022 r.

Wykaz jednostek oświatowych:

SZKOŁY PODSTAWOWE		
Nazwa szkoły	adres	kontakt
Szkoła Podstawowa nr 1 im. gen. Bronisława Prugara – Ketlinga	Aleja Szwajcarii 5,	tel/fax: 13 46 334 92 fax: 13 46 334 92 e-mail: sp1sanok@op.pl
Szkoła Podstawowa nr 2 im. Św. Kingi	ul. Rymanowska 17	tel/ fax: 13 46 327 56 e-mail: sp2.sekretariat@interia.pl
Szkoła Podstawowa nr 3 im. Tadeusza Kościuszki	ul. Stróżowska 4	tel: 13 46 310 71 fax: 13 49 274 22 e-mail: sp3.sanok@gmail.com
Szkoła Podstawowa nr 4 im. Księdza Zdzisława Jastrzębiec Peszkowskiego	ul. Sadowa 12	tel: 13 46 329 98 fax: 13 46 480 76 e-mail: sp4sanok@interia.pl

Szkoła Podstawowa nr 6 im. Jana Pawła II	ul. Przemyska 80	Tel./fax: 13 46 309 96 e-mail: szkola@sp6.sanok.pl
Szkoła Podstawowa nr 7	ul. Piastowska 73	Tel./fax: 134631566 e-mail: sp7ks@poczta.onet.pl
Szkoła Podstawowa nr 8	ul. Jana III Sobieskiego 5	tel: 134630538 fax: 134632752 e-mail: szkola@sp8sanok.pl
Szkoła Podstawowa nr 9	ul. Jana Pawła II 25	tel.134647147 fax: 134630579 e-mail: sp9sanok@gmail.com
PRZEDSZKOLA SAMORZĄDOWE		
Samorządowe Przedszkole Publiczne nr 1	ul. Rymanowska 15	tel: 13 46 314 06 E-mail: spp1sanok@interia.pl
Samorządowe Przedszkole Publiczne nr 2	ul. Sadowa 11	tel: 13 46 310 02 e-mail: p2mag@onet.eu
Samorządowe Przedszkole Publiczne nr 3	ul. Podgórze 26	tel: 13 46 453 40 e-mail: przedszkole3sanok@vp.pl
Samorządowe Przedszkole Publiczne nr 4	ul. Robotnicza 13a	tel: 13 46 300 90 e-mail: przed- szkole4sanok@gmail.com
ŻŁOBKI SAMORZĄDOWE		
Żłobek Samorządowy nr 1	ul. Podgórze 24	tel: 13 46 334 43 e-mail: zlobek.nr1.um@o2.pl
Żłobek Samorządowy nr 2	ul. Traugutta 23	tel: 13 46 329 29 E-mail: zlobek2@o2.pl
PRZEDSZKOLA NIEPUBLICZNE FUNKCJONUJĄCE NA TERENIE MIASTA SANOKA		
Ochronka im. Dzieciątka Jezus w Sanoku	ul. Słowackiego 24	tel. 13 46 306 56 e-mail: siostryslowackiego@op.pl
Ochronka Bł. Edmunda Bojanowskiego w Sanoku	ul. Jana III Sobieskiego 10	tel. 13 46 376 83 e-mail: siostrysluzebniczki@op.pl
Niepubliczne Przedszkole „Pomysłowy Przedszkolak”	ul. Jagiellońska 44	e-mail: przedszkolemim@gmail.com
Przedszkole Niepubliczne „Akademia Małego Geniusza”	ul. Kościuszki 58	e-mail: paula.ostrowska.baran@gmail.com
Niepubliczne Przedszkole Specjalne dla dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu „Strefa Smyka – Terapia i Edukacja”	ul. B. Leśmiana 13	e-mail: przed- szkole.ostrefa.smyka@gmail.com
Niepubliczne Przedszkole „Lili’s Team	ul. Kochanowskiego 25	e-mail: lilis.team21@gmail.com

13.1.1. Żłobki

Liczba dzieci w żłobkach samorządowych Gminy Miasta Sanoka:

Placówka	2019/2020		2020/2021		2021/2022	
	stan na 30.09.2019		stan na 30.09.2020		stan na 30.09.2021	
	Dzieci	Grupy	Dzieci	Grupy	Dzieci	Grupy
Żłobek Samorządowy nr 1	106	4	102	4	96	4
Żłobek Samorządowy nr 2	86	3	86	3	87	3
Ogółem:	192	7	188	7	183	7

Źródło: Dane własne Urzędu Miasta Sanoka

13.1.2. Przedszkola

W roku szkolnym 2021/2022 wychowaniem przedszkolnym w Gminie Miasta Sanoka zostało objętych 1 372 dzieci w wieku od 2,5 do 6 lat.

W sanockich przedszkolach samorządowych funkcjonowało 45 oddziałów, do których od września 2021 r. uczęszczało 1 062 dzieci. Przedszkola niepubliczne prowadziły 17 oddziałów dla 288 dzieci. W szkołach podstawowych działały 2 oddziały „0”, do których uczęszczało 22 dzieci.

Sanockie przedszkola zlokalizowane są w budynkach o bardzo dobrym standardzie, posiadającym pełne zaplecza gastronomiczno-sanitarne, sale zabaw i wypoczynku oraz własne place zabaw. Przedszkola posiadają w pełni wykwalifikowaną kadrę pedagogiczną i administracyjno-obsługową.

Od 1 września 2021 r. do przedszkoli zostały przyjęte wszystkie chętne dzieci w wieku 3 - 6 lat zamieszkałe na terenie Gminy Miasta Sanoka, spełniające kryteria rekrutacyjne.

Liczba dzieci i oddziałów przedszkolnych w poszczególnych jednostkach.

Placówka	2019/2020		2020/2021		2021/2022	
	stan na 30.09.2019		stan na 30.09.2020		stan na 30.09.2021	
	Dzieci	Oddziały	Dzieci	Oddziały	Dzieci	Oddziały
Samorządowe Przedszkole Publiczne nr 1	176	9	180	9	188	9
Samorządowe Przedszkole Publiczne nr 2	299	12	299	12	297	12

Placówka	2019/2020 stan na 30.09.2019		2020/2021 stan na 30.09.2020		2021/2022 stan na 30.09.2021	
	Dzieci	Oddziały	Dzieci	Oddziały	Dzieci	Oddziały
Samorządowe Przedszkole Publiczne nr 3	364	15	361	15	366	15
Samorządowe Przedszkole Publiczne nr 4	213	9	200	9	211	9
Razem przedszkola samorządowe:	1 052	45	1 040	45	1 062	45
Oddziały przedszkole w Szkole Podstawowej nr 4	21	1	11	1	11	1
Oddziały przedszkole w Szkole Podstawowej nr 6	20	1	14	1	11	1
Razem oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych:	41	2	25	2	22	2
Ogółem przedszkola samorządowe i oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	1 093	47	1 065	47	1 084	47
Ochronka im. Błogosławionego Edmunda Bojanowskiego w Sanoku	81	4	91	4	97	4
Ochronka im. Dzieciątka Jezus w Sanoku	48	2	52	2	53	2
Przedszkole Niepubliczne „Pomysłowy Przedszkolak”	25	3	30	3	34	3
Niepubliczne Przedszkole Specjalne dla dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu „Strefa Smyka – terapia i edukacja”	8	3	10	3	10	3
Przedszkole Niepubliczne „Akademia Małego Geniusza”	66	3	64	3	74	3
Niepubliczne Przedszkole „Lili’s Team”					20	2
Razem przedszkola niepubliczne:	228	15	247	15	288	17
Ogółem	1 321	62	1 312	62	1 372	64

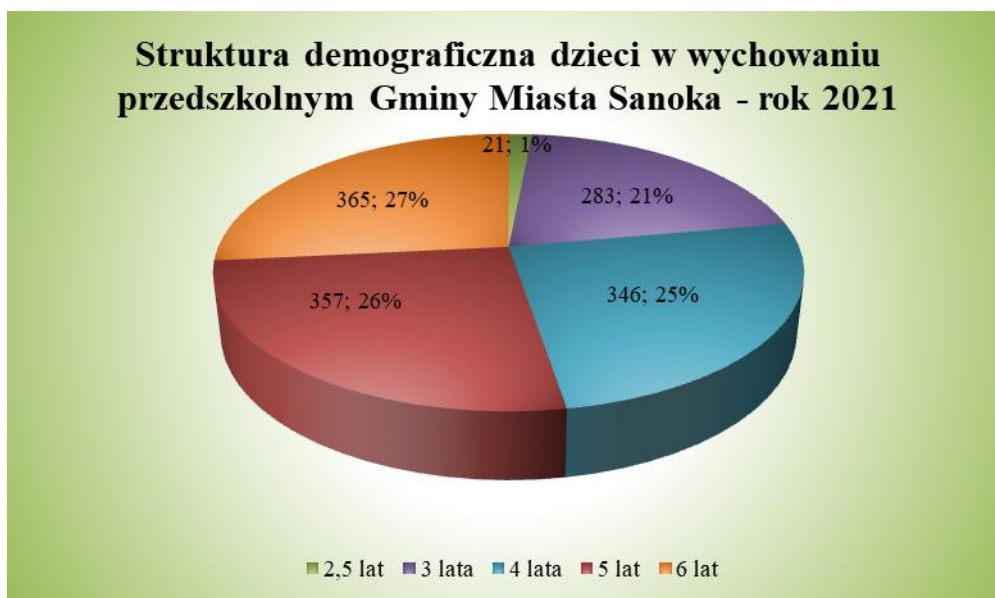
Źródło: Dane własne Urzędu Miasta Sanoka

Struktura demograficzna dzieci w wychowaniu przedszkolnym Gminy Miasta Sanoka:

Wiek dziecka	2019/2020 stan na 30.09.2019	2020/2021 stan na 30.09.2020	2021/2022 stan na 30.09.2021
2,5 lat	12	17	21
3 lata	264	269	283
4 lata	295	316	346
5 lat	351	326	357
6 lat	399	384	365
Razem:	1 321	1 312	1 372

Struktura demograficzna dzieci w wychowaniu przedszkolnym Gminy Miasta Sanoka - rok 2021

Źródło: Dane własne Urzędu Miasta Sanoka

13.1.3. Szkoły

W roku szkolnym 2021/2022 w Sanoku funkcjonowało 8 szkół podstawowych, w których od września 2021 r. naukę rozpoczęło 3 099 uczniów w 145 oddziałach.

Liczba uczniów w szkołach podstawowych Miasta Sanoka:

Placówka /szkoła Sanok	2019/2020 stan na 30.09.2019		2020/2021 stan na 30.09.2020		2021/2022 stan na 30.09.2021	
	Uczniowie	Oddziały	Uczniowie	Oddziały	Uczniowie	Oddziały
Szkoła Podstawowa nr 1	696	31	709	32	709	32
Szkoła Podstawowa nr 2	603	28	592	28	565	26
Szkoła Podstawowa nr 3	411	19	406	19	406	18
Szkoła Podstawowa nr 4	622	30	539	27	492	24
Szkoła Podstawowa nr 6	207	11	209	11	210	11
Szkoła Podstawowa nr 7	37	3	35	3	24	2
Szkoła Podstawowa nr 8	295	15	338	17	396	19
Szkoła Podstawowa nr 9	173	10	240	12	297	13
Razem:	3 044	147	3 068	149	3 099	145

Źródło: Dane własne Urzędu Miasta Sanoka

➤ Egzamin ósmoklasisty, przeprowadzony z zachowaniem reżimu sanitarnego, uczniowie najstarszych klas szkół podstawowych pisali w dniach 25.05-27.05.2021 r.

Podobnie jak w latach poprzednich sanoccy uczniowie osiągnęli bardzo dobre wyniki z poszczególnych części egzaminów po szkole podstawowej, zdecydowanie przewyższając średnią województwa i kraju. Do egzaminu ósmoklasisty przystąpiło w Sanoku łącznie 347 uczniów, 327 uczniów rozwiązywało zadania w arkuszach w wersji standardowej, natomiast 20 uczniów rozwiązywało zadania w arkuszach w formie dostosowanej.

Średnia wyników egzaminu po szkole podstawowej gminy w porównaniu do wyników powiatu i województwa w roku 2021:

	Język polski (%)	Matematyka (%)	Język angielski (%)
Gmina Miasta Sanoka	66,0	52,7	75,1
Powiat Sanocki	64,1	50,6	67,9
Województwo Podkarpackie	61,6	49,2	65,0
Polska	60,0	47,0	66,0

Źródło: Dane własne Urzędu Miasta Sanoka

Źródło: Dane własne Urzędu Miasta Sanoka

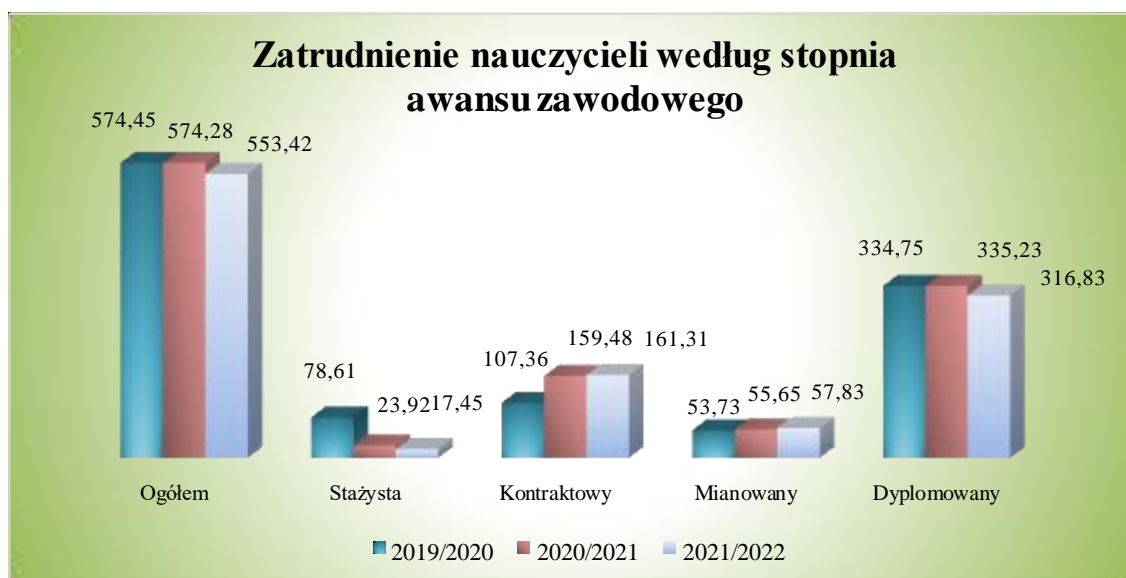
13.2. Zatrudnienie w oświatowo-wychowawczych placówkach Sanoka

Na dzień 30 września 2021 r. liczba etatów nauczycieli w sanockich placówkach oświatowych wynosiła 553,42

- Zatrudnienie nauczycieli według stopnia awansu zawodowego w placówkach oświatowych Miasta Sanoka

Stopień awansu zawodowego nauczycieli w etatach	2019/2020 stan na 30.09.2019	2020/2021 stan na 30.09.2020	2021/2022 stan na 30.09.2021
Stażysta	78,61	23,92	17,45
Kontraktowy	107,36	159,48	161,31
Mianowany	53,73	55,65	57,83
Dyplomowany	334,75	335,23	316,83
Razem:	574,45	574,28	553,42

Źródło: Dane własne Urzędu Miasta Sanoka

- Pracownicy administracji i obsługi w samorządowych placówkach oświatowych w etatach:

Nazwa placówki	Przeciętna liczba etatów administracji i obsługi		
	2019	2020	2021
Szkoły Podstawowe	134,90	126,26	128,41
Samorządowe Przedszkola Publiczne	121,40	125,84	109,66
Żłobki Samorządowe	46,82	48,98	46,10
Razem:	303,12	301,08	284,17

Źródło: Dane własne Urzędu Miasta Sanoka

13.3. Osiągnięcia edukacyjne uczniów

Uczniowie sanockich szkół podstawowych w roku 2021 brali udział w licznych konkursach przedmiotowych, turniejach i zawodach organizowanych przez Podkarpackiego Kuratora Oświaty. Tytuł laureata otrzymało 11 uczniów, natomiast finalisty 12. Przedmiotami wiodącymi wśród sanockiej młodzieży były: język angielski, matematyka, geografia.

W roku 2021 Burmistrz Miasta Sanoka po raz drugi przyznał najzdolniejszym uczniom sanockich szkół podstawowych stypendia naukowe. W trakcie uroczystej Gali w Sali Gobelinowej sanockiego zamku, stypendia za wyniki w nauce w wysokości 600,00 otrzymało 155 uczniów, natomiast stypendia za szczególne osiągnięcia w nauce w wysokości 500,00

odebrało 6 uczniów. Na wypłatę stypendiów wydatkowano w roku 2021 z budżetu gminy kwotę w **96 000,00**.

➤ Stypendia motywacyjne w roku 2020 i 2021:

Rodzaj stypendium	Liczba stypendiów w roku 2020	Liczba stypendiów w roku 2021
Za wyniki w nauce	64	155
Za szczególne osiągnięcia w nauce	9	6
Razem:	73	161
	49 750,00	96 000,00

Źródło: Dane własne Urzędu Miasta Sanoka

13.4. Uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami edukacyjnymi, potwierdzonymi orzeczeniami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, realizujący obowiązek szkolny w ogólnodostępnych szkołach podstawowych otoczeni są szczególną opieką, w ramach tzw. kształcenia włączającego lub klas integracyjnych.

W roku 2021 w sanockich szkołach podstawowych naukę pobierało **201 uczniów** posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, co stanowi 6,49% ogółu uczniów, natomiast do przedszkoli publicznych i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych uczęszcza **56 wychowanków** o specjalnych potrzebach edukacyjnych (5,17%). W przedszkolach niepublicznych dotowanych przez Gminę Miasta Sanoka **25 wychowanków** objętych jest kształceniem specjalnym (8,68%).

Gmina Miasta Sanoka, zgodnie z ustawowym obowiązkiem organizuje dowóz uczniów objętych kształceniem specjalnym, a w przypadku, gdy dowóz i opiekę zapewniają rodzice, zwraca koszt przewozu na zasadach określonych w umowie zawartej pomiędzy Burmistrzem Miasta Sanoka a rodzicami. W roku 2021 zorganizowano dowóz dla średniomiesięcznie 21 dzieci niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Natomiast 7 uczniom niepełnosprawnym, którym dowóz zapewniali rodzice, Gmina Miasta Sanoka refundowała koszty przejazdu na podstawie umów indywidualnych. Koszt przejazdów w roku 2021 wyniósł **83 899,82 zł**.

13.5. Szkolna baza sportowa

Sanockie szkoły podstawowe mają dobrą bazę sportową, na którą składają się sale gimnastyczne wyposażone w specjalistyczny sprzęt do ćwiczeń, zaplecza sanitarne oraz szat-

nie. Także profesjonalne zaplecze stanowią zewnętrzne obiekty sportowe zlokalizowane bezpośrednio w otoczeniu szkół, do których należą: Orliki przy Szkole Podstawowej Nr 1 i Szkole Podstawowej Nr 4, oraz wielofunkcyjne boiska sportowe ze sztuczną nawierzchnią, dobrze wyposażone place rekreacyjno-zabawowe i obiekty szatniowo-sanitarne.

Źródło: Strona internetowa Urzędu Miasta Sanoka: <https://www.sanok.pl>

W roku 2021 uczniowie sanockich szkół podstawowych po raz kolejny uzyskali bardzo wysokie lokaty we współzawodnictwie sportowym organizowanym przez Podkarpacki Szkolny Związek Sportowy w Rzeszowie. Na sklasyfikowane ogółem 144 szkoły podstawowe, w programie Wojewódzkich Igrzysk Młodzieży Szkolnej, Szkoła Podstawowa nr 4 zajęła II miejsce, a Szkoła Podstawowa nr 1 zajęła III miejsce.

Podobnie jak w latach poprzednich Burmistrz Miasta Sanoka doceniając szkoły podstawowe w osiągnięciach sportowych, przyznał w ramach Sportowego Podsumowania Roku Szkolnego dodatkowe środki finansowe w kwocie ogółem 8 000,00.

13.6. Pomoc socjalno–materialna uczniom

W Urzędzie Miasta Sanoka przy Wydziale Edukacji, Kultury i Turystyki funkcjonuje „Biuro Stypendialne”. Głównym zadaniem biura jest udzielanie pomocy materialnej

o charakterze socjalnym dla uczniów z rodzin najbiedniejszych. Ma ona na celu zmniejszenie różnic w dostępie do edukacji oraz umożliwienie pokonywania barier dostępu do edukacji uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.

W roku 2021 - **108** uczniom z rodzin potrzebujących wsparcia udzielono pomocy materialnej w formie stypendium i zasiłku szkolnego na kwotę ogółem: **204 390,00 zł**.

Z kolei uczniowie niepełnosprawni w ramach Rządowego programu pomocy otrzymali dofinansowania do zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w kwocie **43 070,56**.

13.7. Wydatki z budżetu miasta Sanoka na oświatę i wychowanie

Nakłady na oświatę w roku 2021, podobnie jak w roku poprzednim miały tendencję wzrostową. Wzrost kosztów realizacji zadań oświatowych wynikał między innymi z:

- wzrostu poziomu płacy minimalnej,
- ogólnego wzrostu cen towarów i usług,
- realizacją awansu zawodowego.

➤ Dochody budżetu miasta dotyczące placówek oświatowo-wychowawczych w roku 2021:

Subwencja oświatowa	32 117 903,00 zł
Dotacja celowa na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego	1 365 088,00 zł
Dotacja celowa na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe	403 309,49 zł
Dotacja celowa na realizację zadania „Aktywna Tablica”	14 000,00 zł
„Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa”	42 000,00 zł
Przedsięwzięcie „Poznaj Polskę”	61 582,00 zł
ERASMUS+	22 466,12 zł
„Laboratoria Przyszłości”	960 100,00 zł
Wpływy z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego i żywienie dzieci	1 553 559,50 zł
Wpływy z opłat za uczęszczanie dzieci do żłobków	784 741,72 zł
Wpływy z gmin za dzieci uczęszczające do przedszkoli publicznych i niepublicznych, a zamieszkałe poza gminą	1 673 456,10 zł

Razem dochody	38 998 205,93 zł
---------------	-------------------------

➤ Wydatki budżetu miasta dotyczące placówek oświatowo-wychowawczych w roku 2021:

Wykonanie planów finansowych szkół podstawowych	47 708 471,35 zł
Wykonanie planów finansowych przedszkoli publicznych	19 386 886,06 zł
Wykonanie planów finansowych żłobków samorządowych	3 017 258,97 zł
Dotacja podmiotowa z budżetu miasta dla przedszkoli niepublicznych	3 724 712,16 zł
Inne wydatki (dojazdy dzieci objętych kształceniem specjalnym do szkół, dojazdy dzieci na zawody sportowe itp.)	287 244,71 zł
Razem wydatki	74 124 573,25 zł

Źródło: Dane własne Urzędu Miasta Sanoka

Ze środków zaplanowanych w budżecie Miasta, w podległych placówkach oświatowych i opiekuńczych, w 2021 r. wykonane zostały remonty na łączną kwotę: 334 057,62 złotych, które obejmowały:

SP 1 – remont łazienki,

SP 3 – konserwacja monitoringu, remont podłogi w jadalni, rozbudowa sieci telekomunikacyjnej,

SP 6 – remont placu zabaw,

SP 7 – remont drzwi w łazienkach szkoły,

SP 8 – remont dwóch klas lekcyjnych,

SP 9 – remont podłogi w klasie lekcyjnej, remont instalacji wodnej, renowacja boiska,

Przedszkole nr 2 – generalny remont 5 sal w przedszkolu,

Żłobek nr 2 – wyrównanie terenu wokół żłobka, wykonanie posadzki i remont magazynu.

Ponadto zrealizowano inwestycje na kwotę ogółem: 478 263,82 złotych, które dotyczyły:

SP 1 – zakupu kotła gazowego do stołówki szkolnej,

SP 2 – wykonania dokumentacji technicznej budowy sali gimnastycznej, modernizacji sanitariatów szkolnych, zakupu kotła gazowego do stołówki szkolnej,

SP 4 – wykonania parkingu przy szkole podstawowej,

Przedszkole nr 4 – wykonania parkingu przy przedszkolu,

Żłobek nr 2 – zakupy pralki przemysłowej.

14. ZDROWIE I POMOC SPOŁECZNA

14.1. Ochrona zdrowia

Samodzielny Publiczny Miejski Zespół Podstawowej Opieki Zdrowotnej, to publiczne przychodnie na terenie Sanoka, które pozwalają skorzystać z usług lekarza rodzinnego, pielęgniarek POZ, laboratorium analitycznego oraz pracowni diagnostycznych.

SPMZPOZ z powodzeniem realizuje swoje funkcje opieki zdrowotnej dla mieszkańców

Sanoka. Jest bardzo ważną instytucją dla

lokalnej społeczności, stanowiąc istotne uzupełnienie specjalistycznych usług medycznych sanockiego szpitala.

SPMZPOZ w Sanoku prowadzi trzy placówki:

- Przychodnię Zdrowia Nr 1, ul. Błonie 5;
- Przychodnię Zdrowia Nr 2, ul. Jana Pawła II 38;
- Zespół Gabinetów Lekarskich, ul. Jana III Sobieskiego 1, w których funkcjonują:
  - gabinety lekarzy POZ;
  - gabinety pielęgniarskie środowiskowo-rodzinne;
  - gabinety położnicze środowiskowo-rodzinne;
  - gabinety pielęgniarskie środowisku nauczania i wychowania;
  - laboratorium analityczne.

- Liczba pacjentek i pacjentów w 2021 roku korzystających z tych podmiotów wynosiła:
- zapisanych do lekarza POZ: 25 503 osób,
  - zapisanych do pielęgniarki POZ: 23 548 osób,
  - zapisanych do położnej POZ: 12 373 kobiet,
  - zapisanych do pielęgniarki szkolnej: 6 957 dzieci i młodzieży.

Liczba udzielonych świadczeń zdrowotnych przez Samodzielny Publiczny Miejski Zespół Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Sanoku w 2021 r. wyniosła ogółem 116 228 świadczeń, w tym:

➤ **Lekarze:**

- Przychodnia Zdrowia Nr 1- 36 852- świadczeń
- Przychodnia Zdrowia Nr 2 -48 975 – świadczeń
- Zespół Gabinetów Lekarskich -25 034 – świadczeń

➤ **Pielęgniarki:**

- Przychodnia Zdrowia Nr 1 -918 – świadczeń
- Przychodnia Zdrowia Nr 2 -3 060 świadczeń
- Zespół Gabinetów Lekarskich – 1 098 świadczeń
- Położne 291 świadczeń.

W 2021r. Samodzielny Publiczny Miejski Zespół Podstawowej Opieki Zdrowotnej realizował niżej wymienione inwestycje, modernizacje i remonty:

- remont pokoju pielęgniarek środowiskowo-rodzinnych w Przychodni Zdrowia Nr 2;
- rozpoczęcie remontu piwnic wraz z osuszaniem w Przychodni Nr 2;
- remont gabinetu lekarskiego w Przychodni Nr 2;
- remont i modernizacja toalety dla niepełnosprawnych w Zespole Gabinetów Lekarskich;
- remont pomieszczeń socjalnych w Zespole Gabinetów Lekarskich;
- remont gabinetu lekarskiego i pokoju pielęgniarki przełożonej w Zespole Gabinetów Lekarskich;
- remont gabinetu lekarskiego i pracowni USG w Przychodni Zdrowia Nr 2.

Wszystkie remonty i inwestycje poprawiają warunki pracy personelu oraz znacznie podnoszą komfort korzystania z usług medycznych przez pacjentów.

W 2021r. SPMZPOZ realizował program profilaktyki 40+, uruchomiono punkt szczepień przeciwko grypie i COVID.

14.2. Działania realizowane przez MOPS w ramach ustawy o pomocy społecznej.

Realizując zadania w zakresie Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. w 2021 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sanoku objął pomocą 953 osoby zamieszkujące w 759 rodzinach. Klientami Ośrodka były głównie osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, osoby wykluczone i zagrożone wykluczeniem społecznym. Szczegółowe dane o ilości osób objętych wsparciem Ośrodka za lata 2020 – 2021 przedstawiono poniżej:

1. Liczba osób objętych pomocą przez MOPS: **953** (2021 r.), 1075 (2020 r.).
2. Liczba rodzin z dziećmi, którym MOPS udzielił pomocy: **364** (2021 r.), 200 (2020 r.).
3. Liczba rodzin niepełnych, którym MOPS udzielił pomocy: **44** (2021 r.), 91 (2020 r.).
4. Liczba rodzin emerytów i rencistów, którym MOPS udzielił pomocy: **304** (2021 r.), 335 (2020 r.).
5. Liczba rodzin objętych pracą socjalną: **759** (2021 r.), 604 (2020 r.).
6. Liczba kontraktów socjalnych: **31** (2021 r.), 33 (2020 r.).

7. Liczba udzielonych porad prawnych: **50** (2021 r.), 80 (2020 r.).
8. Liczba udzielonych porad psychologicznych: **25** (2021 r.), 21 (2020 r.).
9. Liczba osób, którym udzielono porad prawno-psychologicznych: **75** (2021 r.), 89 (2020 r.).
10. Liczba asystentów rodziny: **2** (2021 r.), 2 (2020 r.).
11. Liczba rodzin objętych pomocą asystenta: **52** (2021 r.), 29 (2020 r.).
12. Liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny: **88** (2021 r.), 63 (2020 r.).

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej w 2021 roku przysługiwało osobom lub rodzinom, w których dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał netto miesięcznie dla osoby samotnie gospodarującej 701,00 zł oraz dla osoby w rodzinie 529,00 zł. Głównymi powodami przyznania świadczeń z pomocy społecznej była: długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie oraz ubóstwo. Zaznaczyć należy, że w większości przypadków podstawą do udzielenia pomocy było równoczesne występowanie kilku z ww. przesłanek i z tego względu liczby rodzin i osób nie sumuje się.

Liczba rodzin oraz osób w rodzinach pobierających świadczenia z pomocy społecznej w latach 2020-2021 z uwagi na okoliczności przyznania pomocy

Lp.	Przesłanki przyznania pomocy	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach	
		2020 rok	2021 rok	2020 rok	2021 rok
1.	Ubóstwo	321	362	494	621
2.	Sieroctwo	1	1	4	4
3.	Bezdomność	42	40	42	40
4.	Potrzeba ochrony macierzyństwa,	28	31	137	156
	w tym: wielodzietność	19	23	103	123
5.	Bezrobocie	347	367	756	859
6.	Niepelnosprawność	210	240	310	370
7.	Długotrwała lub ciężka choroba	465	523	662	766
8.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (ogółem),	75	86	202	232
	w tym: rodziny niepełne	44	45	117	119
	rodziny wielodzietne	8	11	44	61
9.	Przemoc w rodzinie	8	12	21	33
10.	Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0
11.	Alkoholizm	48	55	56	67
12.	Narkomania	5	6	6	8
13.	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	3	3	3

14.	Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	0	0	0
15.	Zdarzenie losowe	0	3	0	12
16.	Sytuacja kryzysowa	1	3	1	12
17.	Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, przy czym pomoc ta może być świadczona w formie pieniężnej lub niepieniężnej, a podstawą przyznania pomocy jest środowiskowy wywiad rodzinny przeprowadzony przez pracownika socjalnego i wydana na tej podstawie decyzja.

W roku 2021 pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sanoku przeprowadzili 2 372 środowiskowe wywiady rodzinne z czego:

- 1 981 wywiadów dla potrzeb pomocy społecznej
- 85 wywiadów dla potrzeb dodatków mieszkaniowych
- 100 wywiadów dla potrzeb świadczeń rodzinnych
- 141 wywiadów na wniosek innych ośrodków pomocy społecznej
- 65 wywiadów na wniosek Urzędu Miasta Sanoka w celu wydania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Liczba świadczeniobiorców, którym w latach 2020 - 2021 przyznano wsparcie w ramach zadań zleconych i zadań własnych ogółem (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)

Wyszczególnienie		Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia		Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach	
		2020 rok	2021 rok	2021 rok	2020 rok	2021 rok	2020 rok
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych ogółem (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	1	1 075	953	839	759	1 511	1 318
w tym (z wiersza 1): świadczenia pieniężne	2	513	458	494	449	982	863
świadczenia niepieniężne	3	641	578	521	474	1 005	905

Wyszczególnienie		Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia		Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach	
		2020 rok	2021 rok	2021 rok	2020 rok	2021 rok	2020 rok
w tym (z wiersza 1): świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	4	85	80	83	79	185	185
świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	5	1 022	898	789	706	1 360	1 173

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Z analizy przedstawionych danych wynika, iż liczba świadczeniobiorców Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sanoku w roku 2021 w odniesieniu do roku 2020 zmalała, zarówno w ramach przyznania świadczeń pieniężnych jak i niepieniężnych.

Realizacja świadczeń w latach 2020-2021

Forma wsparcia	Rok 2020		Rok 2021	
	Liczba osób	Kwota w zł	Liczba osób	Kwota w zł
Zasiłki stałe	151	855 868,82	148	797 223,53
Zasiłki okresowe	282	602 688,42	248	546 622,86
Zasiłki celowe i w naturze oraz specjalne zasiłki celowe	142	80 687,99	216	71 759,96
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	3	18 000,00	0	0
Świadczenie pieniężne w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”	331	386 760,00	292	343 752,00
Posiłek w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”	300	70 973,96	244	93 542,32
Sprawienie pogrzebu	1	2 400,00	3	5 675,06
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	154	80 473,52	154	76 672,15
Schronienie	33	340 171,23	24	339 744,90
Usługi opiekuńcze	267	2 180 716,45	252	2 217 800,50
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	85	591 301,00	79	528 810,00
Domy pomocy społecznej	61	1 608 181,33	58	1 652 181,33
Wynagrodzenie dla opiekuna prawnego z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd	8	45 439,85	7	34 777,16

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Zasilek stały

Zasilek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

W 2021 r. z zasiłków stałych skorzystało 148 osób. Wypłacono 1 437 świadczeń na łączną kwotę 797 223,53 zł.

Zasilek okresowy

Zasilek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego: osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

W roku 2021 w ramach zasiłków okresowych rozpatrzono 587 wniosków, przyznano 1 538 świadczeń dla 248 rodzin i wydatkowano kwotę 546 622,86 zł.

Zasilek celowy, specjalny zasilek celowy

Zasilek celowy jest świadczeniem fakultatywnym przyznawanym na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu.

Specjalny zasilek celowy może być przyznany w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium ustawowe w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny. Świadczenie to nie podlega zwrotowi.

W 2021 r. przyznano 209 zasiłków celowych oraz 7 zasiłków celowych specjalnych. Łącznie wydatkowano kwotę 71 759,96 zł.

Składka na ubezpieczenie zdrowotne

Składką na ubezpieczenie zdrowotne w ramach zadań własnych w 2021 r. objętych było 154 klientów pomocy społecznej w tym: 137 osób pobierających zasiłek stały i niepodlegających obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu oraz 17 osób biorących udział w zajęciach reintegracyjnych w Centrum Integracji Społecznej w Sanoku.

W 2021 r. opłacono 1 467 składek zdrowotnych na kwotę 76 672,15 zł.

Sprawienie pogrzebu

Sprawienie pogrzebu należy do obowiązkowych zadań własnych gminy. Forma pomocy świadczona jest dla osób nie posiadających rodziny i własnego źródła utrzymania. Sprawienie pogrzebu odbywa się w sposób ustalony przez gminę zgodnie z wyznaniem zmarłego.

W 2021 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sanoku sprawił 3 pogrzeby. Łączny koszt zadania wyniósł 5 675,06 zł.

Schronienie

Osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania, jeżeli jest tego pozbawiona. Udzielenie schronienia następuje poprzez przyznanie tymczasowego miejsca w noclegowni albo w schronisku dla osób bezdomnych. Schronisko dla osób bezdomnych zapewnia osobom bezdomnym, które podpisały kontrakt socjalny, całodobowe, tymczasowe schronienie oraz usługi ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej.

W roku 2021 Ośrodek opłacał pobyt w schroniskach dla osób bezdomnych 24 osobom bezdomnym z terenu miasta Sanoka. Łączny koszt zadania wyniósł 339 744,90 zł.

Usługi opiekuńcze

Osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

W roku 2021 udzielono pomocy w zakresie usług opiekuńczych 252 osobom chorym, w starszym wieku i niepełnosprawnym. Koszt jednej godziny usług opiekuńczych w 2021 r. wynosił 23,90 zł. Zrealizowano 92 795 godzin usług na łączną wartość 2 217 800,50 zł.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze

Specjalistyczne usługi opiekuńcze stanowią istotną formę wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (wykazujących zaburzenia psychotyczne), niepełnosprawnych intelektualnie oraz wykazujących inne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są również do zaburzeń psychicznych.

W roku 2021 specjalistyczne usługi opiekuńcze zostały przyznane 79 osobom, w tym dla 38 dzieci z zaburzeniami psychicznymi (w tym z autyzmem) oraz dla osób dorosłych ze schorzeniami psychicznymi. Koszt jednej godziny usługi dla osób dorosłych wynosił 25,00 zł. Zrealizowano 10 992 godzin na łączną kwotę 274 800,00 zł. Pomocą objęto 41 osób dorosłych. Koszt jednej godziny usługi dla dzieci wynosił 30,00 zł. Zrealizowano 8 467

godzin na kwotę 254 010,00 zł. Ogółem na to zadanie przekazano transze w łącznej wysokości 528 810,00 zł.

Domy pomocy społecznej

Umieszczenie w domu pomocy społecznej przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

W roku 2021 w domach pomocy społecznej umieszczono 7 nowych mieszkańców. Łącznie w domach pomocy społecznej przebywało 58 osób. Wydatki na to zadanie wyniosły 1 652 181,33 zł.

Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

Celem wieloletniego program „Posiłek w szkole i w domu” jest zapewnienie posiłku, świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych lub świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności wszystkim osobom jej potrzebującym. Pomoc w ramach Programu dedykowana jest do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych, spełniających warunki otrzymania pomocy, wskazane w ustawie o pomocy społecznej oraz kryterium dochodowe, tj. 150 % kryterium dochodowego, o którym mowa odpowiednio w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej.

W ramach Programu dożywianiem oraz wsparciem finansowym w roku 2021 objęto 870 beneficjentów w tym:

- 182 dzieci i młodzieży szkolnej dożywianych w stołówkach szkolnych, przedszkolach oraz żłobkach
- 62 osoby dorosłe dożywiane w Jadłodajnia im. św. Brata Alberta w Sanoku
- 12 dzieciom przyznano posiłek na wniosek dyrektora szkoły bez wydawania decyzji administracyjnej
- 626 osobom (w tym dzieciom i młodzieży w trakcie nauki zdalnej) wypłacono świadczenia pieniężne w formie zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności.

Łącznie przyznano 31 422 posiłków oraz wypłacono 2 271 świadczeń pieniężnych. Ogółem na realizację Programu w 2021 r. wydatkowano kwotę 542 028,32 zł.

Projekt socjalny „Wsparcie Swego od Swojego”

Projekt socjalny to zespół działań mających na celu poprawę sytuacji życiowej osób, rodzin, grup zagrożonych ubóstwem, marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Jest on ograniczonym w czasie i przestrzeni społecznej przedsięwzięciem o charakterze pomocowym, a jego głównym założeniem jest dążenie do pozytywnej zmiany.

W okresie od miesiąca listopada 2021 r. do stycznia 2022 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sanoku realizował projekt socjalny p.n. „Wsparcie Swego od Swojego”. Celem Projektu było wsparcie seniorów w środowisku lokalnym i wyrównanie dysproporcji statusu

społecznego. Akcja skierowana była do 90 podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sanoku, utrzymujących się z niskich emerytur, rent czy zasiłków, borykających się z problemami życia codziennego. Wsparcia potrzebującym udzielono w postaci paczek składających się z produktów żywnościowych, chemii gospodarczej oraz środków higienicznych. W ramach akcji Ośrodek współpracował z *Korso Sanok* oraz lokalnymi szkołami. W akcję zaangażowali się również przedsiębiorcy i indywidualni darczyńcy.

Praca socjalna i poradnictwo specjalistyczne

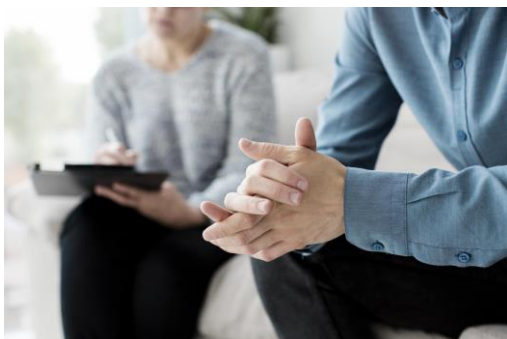
Świadczenie pracy socjalnej jest zadaniem własnym gminy o charakterze obligatoryjnym. Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sanoku prowadzili pracę socjalną z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej jak również ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności. W 2021 roku pracą socjalną objętych zostało 759 rodzin.

Kontrakt socjalny

Praca socjalna może być prowadzona, m.in. w oparciu o tzw. kontrakt socjalny, który jest sposobem określania zasad współdziałania osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej w celu wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej, w tym zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Kontrakt zawiera: diagnozę sytuacji, cele wspólnej pracy oraz działania, które mają w konsekwencji doprowadzić do osiągnięcia założonych wspólnie efektów. Ideą kontraktu socjalnego jest motywowanie obu stron umowy do podejmowania wspólnych, celowych, planowanych i usystematyzowanych działań na rzecz poprawy sytuacji życiowej klienta pomocy społecznej.

W 2021 roku kontynuowano pracę socjalną, wykorzystując tę metodę pracy socjalnej i zawarto 31 kontraktów socjalnych.

Poradnictwo specjalistyczne

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Sanoku poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych bez względu na posiadany dochód.

W roku 2021 poradnictwem specjalistycznym objętych zostało 75 rodzin, w których zamieszkiwało 99 osób.

14.2.1. Działania realizowane przez MOPS z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

Asystent rodziny

Zgodnie z Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, obowiązkiem gminy jest podejmowanie działań, które będą wspierały rodziny przeżywające trudności opiekuńczo – wychowawcze, i które umożliwią zatrzymanie w rodzinie dzieci zagrożone umieszczeniem w pieczy zastępczej oraz przyspieszą powrót do rodziny dzieci umieszczone wcześniej w tej pieczy. Wypełnienie obowiązków nałożonych na Gminę zgodnie z ww. ustawą odbywało się przez kierowanie do rodzin mających trudności w zapewnieniu prawidłowej opieki nad małoletnimi dziećmi asystenta rodziny.

Asystent rodziny podejmuje kompleksowe działania, których celem jest uzyskanie poprawy funkcjonowania rodziny i wyeliminowanie, lub znaczne ograniczenie dysfunkcji w sprawowaniu opieki nad dziećmi.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Sanoku w roku 2021 zatrudnionych było 2 asystentów, którzy pracowali z 52 rodzinami. Wsparciem asystentów rodziny objęto 88 dzieci.

Pieczka zastępcza

Zgodnie z Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina partycypuje w kosztach utrzymania dzieci będących w pieczy zastępczej.

W 2021 roku w pieczy zastępczej przebywało łącznie 36 dzieci z terenu Gminy Miasta Sanoka. W analizowanym roku w pieczy zastępczej umieszczono 8 nowych dzieci. W całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych przebywało 6 dzieci. Ośrodek poniósł wydatki z tytułu refundacji części kosztów pobytu dzieci w systemie pieczy zastępczej w wysokości 255 532,79 zł.

14.2.2. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Zarządzeniem Burmistrza Miasta Sanoka z dnia 14 kwietnia 2011 r. powołano na terenie Miasta Sanoka Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Zespół działa przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Sanoku i liczy 11 osób, w skład którego wchodzi przedstawiciele: Urzędu Miasta Sanoka, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sanoku, Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komendy Powiatowej Policji w Sanoku, Straży Miejskiej w Sanoku, Zespołu Opieki Zdrowotnej w Sanoku, Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Sanoku, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Sanoku, Prokuratury Rejonowej w Sanoku oraz organizacji pozarządowej. Spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych odbywają się w siedzibie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego ds. Problemów Alkoholowych w Sanoku przy ul. Sobieskiego 1.

W 2021 roku odbyło się 12 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 39 spotkań Grup Roboczych. Do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 80 *Niebieskich Kart*, z czego 73 karty założone zostały przez Policję, 5 kart założono przez pracowników socjalnych tut. Ośrodka i po 1 karcie założyła MKRPA oraz oświata. W roku 2021 dotkniętych przemocą było 190 mieszkańców miasta Sanoka.

Osoby dotknięte przemocą w rodzinie

Ogółem osoby dotknięte przemocą	Kobiety			Mężczyźni			Dzieci			
	Ogółem	z tego osoby:		Ogółem	z tego osoby:		Ogółem	z tego:		
		starsze*	niepełnosprawne		starsze*	niepełnosprawne		do 13 r. życia	od 14 do 18 lat	Niepełnosprawne**
190	105	10	1	14	2	0	71	60	11	3

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

* Kobiety i mężczyźni powyżej 65 roku życia.

**dzieci od 0 do 18 roku życia.

14.2.3. Karta Dużej Rodziny

Karta Dużej Rodziny to ogólnopolski system zniżek, stworzony z myślą o rodzinach wielodzietnych, które oferowane są zarówno przez instytucje publiczne, jak i firmy prywatne. Karta Dużej Rodziny wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług.

Uchwałą Nr VII/43/15 Rady Miasta Sanoka z dnia 7 maja 2015 r. przyjęto program działań zmierzających do polepszenia warunków życiowych rodzin wielodzietnych zamieszkałych na terenie Gminy Miasta Sanoka pn.: „Sanocki program przyznający uprawnienia członkom rodzin wielodzietnych”. Program stanowi ważny element wsparcia wielodzietnych rodzin z terenu miasta Sanoka i daje możliwości korzystania w szerszym zakresie z usług, z których dotychczas nie korzystali lub korzystali sporadycznie, z uwagi na ograniczone możliwości finansowe.

W 2021 roku rozpatrzono 137 wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny i przyznano 274 karty.

14.2.4. Działania realizowane przez MOPS w ramach: ustawy o dodatkach mieszkaniowych, Programu „Dopłaty do czynszu”, ustawy *Prawo energetyczne*

Dodatki mieszkaniowe

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sanoku realizuje zadania nałożone ustawą o dodatkach mieszkaniowych. Dodatki mieszkaniowe są formą pomocy wypłacaną przez gminę, skierowaną do osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, nie będących w stanie samodzielnie uiszczać opłat za lokal mieszkalny. Świadczenia te otrzymują rodziny i osoby spełniające kryteria określone w obowiązujących przepisach.

W 2021 r. rozpatrzono 822 wnioski, z czego 47 negatywnie. W ramach tego zadania wypłacono w ww. okresie 971 962,80 zł.

Dopłaty do czynszu

Na mocy ustawy z dnia 2 marca 2020r. o szczególnych rozwiązaniach i zapobieganiu, przeciwdziałaniu, zwalczaniu COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych wszedł w życie Program „Dopłaty do czynszu”.

W 2021r. złożone zostały 3 wnioski o dopłatę do czynszu, z czego 2 rozpatrzono negatywnie. W ramach tego zadania wypłacono 2 629,80 zł.

Zryczałtowany dodatek energetyczny

Od 1 stycznia 2014 r. Ośrodek wypłaca zryczałtowane dodatki energetyczne regulowane ustawą *Prawo energetyczne*.

Zryczałtowany dodatek energetyczny przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej. Odbiorca wrażliwy energii elektrycznej to osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych, która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej. Dodatek energetyczny wypłacają gminy po otrzymaniu dotacji celowej z budżetu państwa na finansowanie wypłat dodatku energetycznego.

W 2021 r. wydatkowano na wypłatę ww. świadczeń kwotę 4 047,04 zł. Miejski ośrodek Pomocy Społecznej w Sanoku wypłacił świadczenia dla 38 odbiorców wrażliwych.

14.2.5. Działania realizowane przez MOPS w ramach: ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „za życiem”, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Świadczenia rodzinne

System świadczeń rodzinnych oparty jest o zasadę pomocniczości, uwzględniającą regułę, że osobami w pierwszej kolejności zobowiązanymi do łożenia na utrzymanie dzieci są ich rodzice. W przypadku, gdy ich środki i uprawnienia są niewystarczające do wychowania i utrzymania dzieci, przysługuje pomoc państwa w postaci świadczeń rodzinnych.

Zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych świadczeniami rodzinnymi są:

1. Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego.
2. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.
3. Świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy.
4. Zasiłek dla opiekuna jako świadczenie będące realizacją wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013 r., sygn. akt TK akt K 27/13.
5. Świadczenie rodzicielskie.

Przyznanie prawa do zasiłku rodzinnego uzależnione jest m.in. od spełnienia kryterium dochodowego, które wynosi 674,00 zł na osobę w rodzinie lub 764,00 zł na osobę w rodzinie w przypadku, gdy dziecko legitymuje się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

Osoba posiadająca prawo do zasiłku rodzinnego może ubiegać się o następujące dodatki:

- ✓ Dodatek z tytułu urodzenia dziecka
- ✓ Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego
- ✓ Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka
- ✓ Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej
- ✓ Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego
- ✓ Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania
- ✓ Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego.

Realizacja świadczeń rodzinnych wraz z dodatkami w latach 2020-2021

Lp.	Wyszczególnienie	Rok 2020		Rok 2021	
		Liczba świadczeń	Wydatkowana kwota w zł	Liczba świadczeń	Wydatkowana kwota w zł
1.	Zasiłek rodzinny	15 073	1 717 751,52	12 626	1 447 266,62

	Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:	7 111	841 256,11	5 667	724 173,24
2.	<ul style="list-style-type: none"> • wychowania dziecka, • kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, • rozpoczęcia roku szkolnego, • podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania, • wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej 				
3.	Świadczenia pielęgnacyjne	3 228	5 880 357,00	3661	7 183 404,00
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	13 835	2 986 173,00	13 675	2 951 613,00
5.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	164	101 180,00	128	78 660,00
6.	Składki z ubezpieczenia społecznego	2 513	1 165 578,10	2 627	1 361 645,01
7.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka finansowana z budżetu gminy	8	8 000,00	4	4 000,00
8.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka finansowana z budżetu państwa	177	177 000,00	145	145 000,00
9.	Zasiłek dla opiekuna	137	84 940,00	71	43 421,00
10.	Świadczenia rodzicielskie	721	664 018,00	566	513 603,80
11.	„Za życiem”	2	8 000,00	3	12 000,00
12.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	2 725	1 158 120,00	2 452	1 078 857,95
13.	Świadczenia wychowawcze	62 198	31 083 065,98	60 072	30 160 176,58
14.	Program „Dobry start”	3 570	1 106 417,16	2	600,00

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Program „Dobry start”

Program „Dobry start” to jednorazowe wsparcie w wysokości 300,00 zł, które przysługuje na uczące się w szkole dziecko w wieku od 7 do 20 roku życia, a w przypadku dzieci z niepełnosprawnościami do 24 roku życia. Od roku szkolnego 2021/2022 świadczenie „Dobry start” przyznaje i wypłaca Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

W omawianym okresie wypłacono świadczenia dla 2 dzieci na podstawie wniosku

z 2020 roku.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka finansowana z budżetu gminy

Na podstawie Uchwały nr LIII/408/09 Rady Miasta Sanoka z dnia 17 grudnia 2009 r. w sprawie przyznania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka w roku 2021 r. Ośrodek wypłacił 4 świadczenia na łączną kwotę 4 000 zł.

Fundusz alimentacyjny

Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów określa zasady pomocy materialnej udzielanej przez państwo polskie osobom mającym trudności w egzekucji wierzytelności alimentacyjnych od rodziców. Ustawa określa również zakres prowadzenia przez gminy postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie więcej niż 500,00 zł. W roku 2021 kryterium dochodowe na osobę w rodzinie wynosiło 900,00 zł. Dodatkowo ustawodawca wprowadził możliwość wypłaty świadczeń w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego pomniejszonego o kwotę przekroczenia tzw. mechanizm „złotówka za złotówkę”.

W okresie roku 2021 zostały podjęte następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych:

- Liczba dłużników alimentacyjnych, których wezwano do zgłoszenia się w celu przeprowadzenia wywiadu – 160
- Liczba dłużników alimentacyjnych, którzy zgłosili się na wezwanie w celu przeprowadzenia wywiadu – 32
- Przekazanie informacji gospodarczej do biura informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy – 31
- Liczba wydanych decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych – 6.

W celu zwiększenia skuteczności egzekucji wobec dłużników alimentacyjnych Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sanoku prowadzi działania mające na celu odzyskanie należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W ramach tych działań prowadzona jest współpraca z Komornikami sądowymi, Policją, Prokuraturami na terenie całego kraju oraz pięcioma biurami BIG. Realizowano również wnioski o wszczęcie lub przyłączenie się do komorniczego postępowania egzekucyjnego.

W wyniku prowadzonych postępowań w 2021 roku od dłużników alimentacyjnych wyegzekwowano kwotę 245 356,44 zł, w tym na zaliczkę alimentacyjną 9 015,32 zł oraz na świadczenia z funduszu alimentacyjnego 236 341,12 zł.

14.2.6. Działania realizowane przez MOPS w ramach ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Program „Rodzina 500 +” to systemowe wsparcie polskich rodzin, realizowane przez gminę jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej. Program ma za zadanie pomóc w wychowaniu dzieci poprzez przyznawanie świadczeń wychowawczych.

W roku 2021 r. wydano 3 798 informacji i decyzji w sprawie świadczenia wychowawczego. Liczba rodzin, którym przyznano prawo do świadczenia wychowawczego wyniosła 3 580. Ośrodek wypłacił 30 160 176,58 zł. Wsparciem objęto 5 460 dzieci.

14.2.7. Działania realizowane przez MOPS w ramach programu „Czyste powietrze”

Program „Czyste powietrze” jest pierwszą ogólnokrajową inicjatywą walki ze smogiem, który realizowany jest poprzez Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W dniu 1.10.2020 r. w życie weszły zmiany w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r.

Prawo ochrony środowiska, które nałożyły na gminy obowiązek wydawania zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego dla potrzeb uczestnictwa w programie „Czyste powietrze”. Do ustalania wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu stosuje się przepisy ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

W 2021 roku Ośrodek wydał 38 zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego.

14.2.8. Program „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej”

Głównym celem zadania jest wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla osób z niepełnosprawnością. Realizacja zadania ma umożliwić osobom z niepełnosprawnością skorzystanie z pomocy asystenta przy wykonywaniu codziennych czynności i funkcjonowaniu w życiu społecznym, ograniczyć skutki niepełnosprawności, stymulować osoby z niepełnosprawnością do podejmowania aktywności, umożliwić realizowanie prawa do niezależnego

życia oraz przeciwdziałać dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność i wykluczenie społeczne osób niepełnosprawnych. Usługa asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej dedykowana jest osobom z niepełnosprawnością, posiadającym orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz do dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innych osób w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji.

W roku 2021 Ośrodek zatrudniał 10 asystentów dla 17 osób niepełnosprawnych. Wsparciem objęto 13 osób o stopniu znacznym oraz 4 osoby o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Program sfinansowany został z środków pochodzących z Funduszu Solidarnościowego. Gmina Miasta Sanoka otrzymała dotację w wysokości 375 691,50 zł na realizację Programu.

14.3. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sanoku pracowała w 2021 roku w stałym, 7-osobowym składzie. Każdy z członków Komisji wykonywał swoje czynności zgodnie z przydzielonymi zadaniami, czyli w zespołach motywacyjnych, grupach roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego, w Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz w zespołach kontrolnych sprawdzających przestrzeganie przez przedsiębiorców (sklepy, punkty gastronomiczne) ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W okresie sprawozdawczym odbyło się 18 posiedzeń plenarnych poświęconych sprawom bieżącym, ściśle związanym z zadaniami i regulaminem Komisji. Członkowie Komisji pracowali w zespołach motywacyjnych, które zajmowały się motywowaniem i rozpatrywaniem spraw osób nadużywających alkohol. W 2021 roku członkowie MKRPA pracowali w 66 zespołach motywacyjnych, podczas których przeprowadzono 240 rozmów. Na posiedzenia zespołów wezwano łącznie 453 osoby. Oprócz tego w każdy roboczy poniedziałek miesiąca przewodnicząca MKRPA pełniła dyżury w PIK, na które zgłaszali się mieszkańcy w celu zasięgnięcia informacji dotyczących leczenia odwykowego, a także osoby, które nie mogły wziąć udziału w posiedzeniach zespołów motywacyjnych. Biegli sądowi (psychiatra i psycholog) przeprowadzili 39 specjalistycznych badań w kierunku uzależnienia od alkoholu. W okresie sprawozdawczym skierowano do sądu 34 wnioski o zastosowanie leczenia w zakładzie leczenia odwykowego.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2021 r. wydała łącznie 163 postanowień odnośnie wydania opinii w zakresie przepisów uchwały Rady Miasta Sanoka nr XLIX/449/21 z dnia 25 listopada 2021r. w sprawie zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie miasta Sanoka oraz uchwały Rady Miasta Sanoka nr LV/460/18 z dnia 26 czerwca 2018r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Wspólnie z policją MKRPA przeprowadziła 4

kontrole punktów gastronomicznych i 41 sklepów. W 2021r. przeprowadzono 3 rozmowy ostrzegawcze ze sprzedawcami w sprawie przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W 2021 r. MKRPA przyjęła do rozpatrzenia 59 nowych wniosków.

14.4. Punkt Informacyjno-Konsultacyjny ds. Problemów Alkoholowych

Zadaniem Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego ds. Problemów Alkoholowych jest między innymi:

- ✓ przyjmowanie osób zgłaszających się z problemami alkoholowymi lub stykających się z przemocą w rodzinie;
- ✓ rozpoznawanie potrzeb indywidualnych i środowiskowych osób i rodzin, wskazywanie możliwości rozwiązań oraz rodzajów pomocy udzielanej na terenie miasta;
- ✓ udzielanie informacji dotyczących trybu postępowania w rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- ✓ przyjmowanie wniosków o podjęcie czynności zmierzających do objęcia leczeniem odwykowym osób uzależnionych;
- ✓ motywowanie i udzielanie informacji o możliwości podjęcia leczenia odwykowego;
- ✓ udzielanie wsparcia i informacji o współuzależnieniu;
- ✓ rozwiązywanie problemów związanych z nadmiernym spożywaniem napojów alkoholowych;
- ✓ prowadzenie psychoedukacji „*Program Ograniczania Picia*”;
- ✓ prowadzenie działalności informacyjno-konsultacyjnej dotyczącej spraw związanych ze zmniejszeniem poziomu bezradności osób uzależnionych od alkoholu;
- ✓ udzielania wsparcia po zakończonym leczeniu odwykowym;
- ✓ udostępnianie publikacji, czasopism z zakresu psychologii, uzależnień, profilaktyki i terapii uzależnień;
- ✓ współpraca z instytucjami świadczącymi działalność profilaktyczną, terapeutyczną i interwencyjną;
- ✓ pomoc psychologiczna;
- ✓ pomoc terapeutyczna w zakresie: uzależnień, współuzależnienia;
- ✓ pomoc terapeutyczna dotyczącego problemów wychowawczych z dziećmi i młodzieżą;
- ✓ doradztwo prawne w zakresie: uzależnień, współuzależnienia, przemocy;
- ✓ prowadzenie alkoholowego telefonu zaufania.

Tabela. Liczba osób, które skorzystały z bezpłatnej pomocy w PIK:

Rok	Ogółem	Poradnictwo prawne	Poradnictwo psychologiczne	Poradnictwo terapeutyczne
2020	416	156	54	126
2021	927	116	34	95

14.5. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W wyniku realizacji GPPiRPA w 2021r. osiągnięto następujące mierniki liczbowe:

- ✓ **8** szkół było objętych programem (w roku 2020 – 8);
- ✓ zrealizowano **3** programy profilaktyczne (w roku 2020 – 5);
- ✓ **3014** osób uczestniczyło w programach, konferencjach, szkoleniach (w roku 2020 – 1120);
- ✓ **245** rodzin objęto pomocą i interwencją (w roku 2020 –195);
- ✓ zrealizowano **1087** godzin zajęć socjoterapeutycznych (w roku 2020 –725);
- ✓ w zajęciach socjoterapeutycznych uczestniczyło **210** osób (w roku 2020 – 408);
- ✓ dofinansowano **1370** godziny zajęć pozalekcyjnych (w roku 2020 – 1734);
- ✓ odbyło się **1498** godzin zajęć alternatyw przez sport i innych niż sport (w roku 2020 – 1333);
- ✓ w zajęciach podczas wakacji uczestniczyło **640** osób (w roku 2020 –400) ;
- ✓ **286** spraw wpłynęło za pośrednictwem Alkoholowego Telefonu Zaufania (w roku 2020 – 104);
- ✓ **1350** osób uczestniczyło w szkoleniach i warsztatach z rodzicami i wychowawcami (w roku 2020 –550);
- ✓ **1488** osób skorzystało z konsultacji psychologicznych, wychowawczych i terapeutycznych (w roku 2020 –416);
- ✓ **126** osób uczestniczyło w zajęciach terapeutycznych i rozwojowych dla osób wychodzących z uzależnienia (w roku 2020 –198).

14.6. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i podmiotami uprawnionymi do działalności pożytku publicznego oraz klubami sportowymi

W 2021 roku ogółem udzielono **51** dotacji na łączną kwotę **834 536,38** zł, w tym:

- z pomocy społecznej – **5** dotacji na kwotę **124 696,38** zł;
- z zakresu działań na rzecz kombatantów i osób represjonowanych – **4** dotacje na kwotę **6 000,00** zł;
- z zakresu działań na rzecz osób niepełnosprawnych – **6** dotacji na kwotę **20 000,00** zł;
- z zakresu wspierania organizacji pozarządowych i wolontariatu – **1** dotacji na kwotę **6 100,00** zł;
- za zakresu ochrony i promocji zdrowia – **3** dotacje na kwotę **8 900,00** zł;
- z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego – **3** dotacje na kwotę **18 000,00** zł;
- z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – **8** dotacji na kwotę **248 000,00** zł;
- z Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii – **2** dotacje na kwotę **5 600,00** zł;
- z kultury fizycznej – **19** dotacji na kwotę **397 240,00** zł;
- przyznano stypendia sportowe dla **22** osób na kwotę **38 900,00** zł;
- **7** osób otrzymało nagrody sportowe na kwotę **15 000,00** zł.

14.7. Koncesje wydawane przez Burmistrza Miasta Sanoka

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydawane są na podstawie ustawy z dnia 26.10.1982r. *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (j. t. Dz. U. z 2021r. poz. 1119 z późn. zm.) oraz przepisów prawa miejscowego tj. uchwały Rady Miasta Sanoka Nr XLIX/449/21 z dnia 26 czerwca 2018r. *w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Sanoka*. Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży została

ustalona na **80** zezwoleń (na wszystkie rodzaje alkoholu), a do spożycia w miejscu sprzedaży na **56** zezwoleń.

Koncesje i zezwolenia na sprzedaż alkoholu wydane w latach 2020–2021:

LP.	Rodzaj zezwolenia/Liczba	2020	2021
1.	Sklepy	108	119
2.	Lokale gastronomiczne	31	44
3.	Zezwolenia cateringowe	0	0
4.	Zezwolenia jednorazowe	9	37
	OGÓŁEM:	148	200

Źródło: Opracowanie własne

Funkcjonujące zezwolenia na sprzedaż alkoholu na koniec 2021r.:

LP.	Rodzaj zezwolenia	Liczba
1.	Sklepy	221
2.	Lokale gastronomiczne	116
3.	Zezwolenia cateringowe	0
	OGÓŁEM:	337

Źródło: Opracowanie własne

15. Liczba punktów sprzedaży alkoholu na koniec 2021r.:

LP.	Rodzaj zezwolenia	Liczba
1.	Sklepy	78
2.	Lokale gastronomiczne	52
	OGÓŁEM:	130

Źródło: Opracowanie własne

Sprawy związane z usytuowaniem miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie miasta Sanoka reguluje uchwała Nr XLIX/449/21 Rady Miasta Sanoka z dnia 25 listopada 2021r.

W 2021 roku do budżetu miasta Sanoka z tytułu wydania i korzystania z funkcjonujących koncesji na sprzedaż alkoholu wpłynęło 1 161 344,19 zł.

15.1. Sanocka Rada Seniorów

Sanocka Rada Seniorów została powołana 30 października 2019 r. (uchwała Nr XIV/95/19 Rady Miasta Sanoka z dnia 29 lipca 2019 r.). Członkowie Sanockiej Rady Seniorów to przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz przedstawiciele osób starszych.

W 2021 roku. Sanocka Rada Seniorów odbyła 2 posiedzenia podczas, których zostały podjęte uchwały dotyczące:

- przystąpienia do Porozumienia Polskiego Forum Seniorów;
- zarezerwowania środków finansowych w uchwale budżetowej na rok 2022;
- zwrotu środków finansowych dla Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

W 2021r. członkowie Sanockiej Rady Seniorów (2 osoby) wzięli udział w szkoleniu „Akademia Lidera Organizacji Seniorskiej” organizowanym przez Ogólnopolską Federację Stowarzyszeń Uniwersytetów Trzeciego Wieku.

W roku 2021 Sanocka Rada Seniorów była współorganizatorem wydarzenia kulturalnego mającego na celu integrację środowiska sanockich seniorów pn. „Wieczór Andrzejkowy”.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Sanoku funkcjonuje Telefon Zaufania Dla Seniorów, który jest dostępny w godzinach urzędowania jednostki pod nr 13 46 080 060.

16. MIEJSKIE INSTYTUCJE KULTURY W SANOKU

W Sanoku działają dwie samorządowe instytucje kultury wpisane do rejestru Gminy Miasta Sanoka:

- Sanocki Dom Kultury,
- Miejska Biblioteka Publiczna (filie, BWA, Tygodnik Sanocki).

16.1. Działalność Sanockiego Domu Kultury w 2021 roku

Pomimo panującej pandemii Sanocki Dom Kultury, wzorem lat wcześniejszych, starał się prowadzić wszechstronną działalność w dziedzinie upowszechniania kultury, edukacji i popularyzacji amatorskiego ruchu artystycznego. Organizowano koncerty, wystawy plastyczne, projekcje filmowe, spektakle teatralne i kabaretowe.

Grupy artystyczne i zespoły zrzeszające działające przy Sanockim Domu Kultury tworzy **285** osób, w tym:

1. Formacja Tańca Towarzyskiego „Flamenco” (3 grupy wiekowe)
2. Zespół Tańca Ludowego „Sanok” (2 grupy wiekowe)
3. Grupa Tańca Współczesnego „Progres” (2 grupy wiekowe)
4. Grupa tańca Hip-hop (2 grupy wiekowe)
5. Grupa taneczna – dziecięcy zespół tańca ludowego (2 grupy wiekowe)
6. Zespół bębniarski (1 grupa)
7. Zespół smyczkowy „Con Amore” (2 grupy wiekowe)
8. Koła plastyczne (2 grupy wiekowe)
9. Koło „Zabawy plastyczne” (1 grupa)
10. Grupa teatralna DeKonstrukcje (2 grupy wiekowe)

Zespoły SDK	liczba grup 2021r.	liczba osób 2021r.
Zespoły taneczne	11	190
Koła plastyczne	3	30
Zespół smyczkowy	2	25
Zespół bębniarski	1	10

Grupa teatralna	2	30
Razem	19	285

W ich ramach pracy zespołów organizowane są systematycznie próby i koncerty.

W 2021 roku na funkcjonowanie zespołów artystycznych Sanocki Dom Kultury wydatkował 141 504,04 zł.

Pozycje	Kwota
Przychody:	2 391 510,37
Dotacje z budżetu	1 546 000,00
Przychody własne	492 792,21
Pozostałe dotacje i darowizny	96 000,00
Inne przychody	256 718,16

➤ **Finansowanie Sanockiego Domu Kultury w 2021 roku**

Ogółem budżet SDK w roku 2021 wynosił: **2 391 510,37**

Ogółem zatrudnienie w Sanocki Dom Kultury – wynosiło **18** etatów, w tym: **12** pracowników merytorycznych, **14** pracowników administracyjnych i pracowników obsługi.

W ciągu roku sprawozdawczego struktura zatrudnienia pozostała bez zmian.

Koszty:	2 499 054,48
Wynagrodzenia	929 682,15
- osobowe	91 937,57
- bezosobowe	6 000,00
- nagrody obce – konkurs kompozytorski	
Składki na ubezpieczenie społ. i Fundusz Pracy	166 474,54
Materiały, usługi i energia	856 344,15
Amortyzacja	276 362,96
Świadczenia na rzecz pracy	40 498,16
Pozostałe koszty	131 754,95

Wielkim przedsięwzięciem organizacyjnym w 2021 roku był jubileuszowy XXX Festiwal im. Adama Didura, który odbył się we wrześniu. Festiwal im. Adama Didura to festiwal muzyczny z wieloletnią tradycją o zasięgu ogólnopolskim, z udziałem gości z zagranicy. Prezentuje spektakle operowe, dzieła muzyki wokalne, wokально-instrumentalnej oraz przedstawienia baletowe w wykonaniu wybitnych artystów. Festiwal obejmuje również Konkurs Kompozytorski im. Adama Didura dla młodych kompozytorów, oraz Obóz Humanistyczno-Artystyczny dla dzieci i młodzieży, przygotowujący do odbioru sztuki.

Na stałe w kalendarz imprez wpisał się również Festiwal Gwiazdy Jazzu w Sanockim Domu Kultury. To cykliczne wydarzenie, zorganizowano po raz jedenasty. Te dwa wymienione wyżej festiwale, stworzone i realizowane w SDK, nie tylko zaspokajają wysublimowane potrzeby słuchaczy, ale stanowią także świetną promocję Sanoka. Ciekawą, kontynuowano propozycją był cykl koncertów „Siesta w drodze”. Koncerty realizowane są tylko w kilku miastach Polski więc ich obecność w Sanoku jest sporym wyróżnieniem.

Imprezy – Sanocki Dom Kultury 2021	zestawienie kosztów bezpośrednich
Kino – seanse filmowe	132 981,21
Wystawy	10 222,56
Spektakle teatralne	5 225,93
Jazz	69 147,66

Festiwal im. A. Didura	472 033,08
Koncerty	54 318,88
Warsztaty artystyczne SDK	15 712,49
Zespoły własne	141 504,04
Razem	901 145,85

Imprezy – Sanocki Dom Kultury 2021	Ilość	Ilość widzów/ uczestników
Kino – seanse filmowe	670	18 564
Wystawy	4	750
Spektakle teatralne	4	729
Inne wydarzenia	14	1 784
Koncerty	20	3 871
Koncerty zespołów artystycznych SDK	4	681
Warsztaty artystyczne organizowane przez SDK	49	163
Razem	765	28342

16.2. Działalność Miejskiej Biblioteki Publicznej w Sanoku

W Sanoku funkcjonuje Miejska Biblioteka Publiczna prowadząca cztery filie w dzielnicach Olchowce, Posada, Wójtostwo i Dąbrówka. Do potrzeb osób z niepełnosprawnościami są dostosowane dwa budynki bibliotek, znajdujące się przy ulicach Lenartowicza 2 oraz Przemyskiej 58.

16.2.1. Czytelnictwo

Miejska Biblioteka Publiczna w Sanoku (Biblioteka Główna oraz Filie)

- Odwiedziny: 66 695 osób
- Czytelnicy zarejestrowani: 5 965
- Wypożyczenia: 117 541 vol.
- Księgozbiór: 121 620 osób

Biblioteka Główna (ul. Lenartowicza 2)

- Wypożyczalnia Główna dla dorosłych (beletrystyka, literatura fachowa, audiobooki), czytelnicy – 1870; odwiedziny – 33 228; wypożyczenia – 34 139 vol.; księgozbiór – 32 718 vol.,
- Czytelnia Główna z działem informacyjno-bibliograficznym (wypożyczalnia literatury fachowej, czytelnia, regionalia, Sanocka Biblioteka Cyfrowa), odwiedziny – 286; udostępnienia na miejscu – 722; wypożyczenia – 683 vol., działalność Czytelni ograniczona restrykcjami sanitarnymi,
- Strefa dla Dzieci, czytelnicy – 1292; odwiedziny – 7 461; wypożyczenia – 17 332 vol.; księgozbiór – 16 769 vol.,
- Dział Gromadzenia i Opracowania Zbiorów; zakupy, ewidencja, katalogowanie księgozbioru, ogółem księgozbiór całej Biblioteki – 121 620 vol; zakupiono – 3 696 vol, w tym ze środków własnych – 2 275 vol.,
- Galeria „20”

Filie biblioteczne

- Filia nr 1 Dąbrówka, czytelnicy – 328; odwiedziny – 2959; wypożyczenia – 7650 vol.; księgozbiór – 9057 vol.,

- Filia nr 2 Posada (czytelnicy – 670; odwiedziny – 5371; wypożyczenia – 14 069 vol.; księgozbiór – 13 292 vol.,
- Filia nr 3 Wójtowstwo, czytelnicy – 1441; odwiedziny – 15 244; wypożyczenia – 38 134 vol.; księgozbiór – 15 253 vol.,
- Filia nr 4 Olchowce, czytelnicy – 234; odwiedziny – 2033; wypożyczenia – 5534 vol.; księgozbiór – 8167 vol.

16.3. Imprezy i wydarzenia

➤ Spotkania autorskie, prezentacje, promocje

„Janusz Szuber in memoriam”, projekt dofinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego kwotą 22 050 zł. W pierwszą rocznicę śmierci wybitnego sanockiego poety Janusza Szubera zorganizowaliśmy spotkanie z jego twórczością, prezentowaną przez Andrzeja Mastalerza – aktora teatralnego i filmowego. W dyskusji na temat znaczenia poezji Szubera we współczesnej literaturze polskiej udział wzięli zaproszeni goście: Antoni

Libera – dr literaturoznawstwa, reżyser, pisarz i tłumacz, Bronisław Maj – poeta, dr literaturoznawstwa, krytyk, wykładowca UJ oraz o. Janusz Pyda OP – dr filozofii, pisarz i wykładowca. Dopełnieniem wieczoru literacko-artystycznego był koncert fortepianowy w wykonaniu Tomasza Maruta – pianisty, absolwenta Akademii Muzycznej we Wrocławiu, laureata wielu

koncertów pianistycznych, uczestnika Konkursu Szopenowskiego 2021. Impreza odbyła się 30 listopada w Sali koncertowej Państwowej Szkoły Muzycznej I i II st. w Sanoku. W ramach projektu zorganizowano również konkurs recytatorski dla młodzieży szkół ponadpodstawowych pt. „Jeden wiersz Janusza Szubera”. Udział w nim wzięła młodzież ze szkół średnich z Sanoka, Krosna i Ustrzyk Dolnych.

„EtnoWakacje - smaki pogranicza”, projekt dofinansowany ze środków Narodowego Centrum Kultury z programu „EtnoPolska 2021” - wartość dofinansowania 11 000 zł. W ramach projektu, w dniach 19-24 lipca, odbyły się zajęcia, przybliżające tradycyjną kulturę naszego regionu dla dzieci i młodzieży w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Sanoku oraz w sanockim skansenie. Podczas zajęć uczestnicy odbyli cykl spotkań warsztatowych, przeprowadzonych w Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku.

Tematy zajęć zrealizowanych na terenie parku etnograficznego, to: „Nalewajki jak z bajki”, „Przy szabasowych świecach”, „Proziaki”, „Bieszczadzkie hreczanyki”, „Łemkowskie fuczki”, „Książka kucharska mojej babci”. W ogrodzie Biblioteki odbył się plenerowy koncert Zespołu „Wernyhora” z Sanoka. Podczas muzealnych warsztatów uczestnicy zapoznali się z wiejskim i małomiasteczkowym budownictwem, a także ze sprzętami i narzędziami codziennego użytku. Na zakończenie każdego z zajęć odbyły się warsztaty kulinarne, podczas których uczestnicy wykonali jedną z tradycyjnych potraw danej grupy etnograficznej.

„Plecak pełen książek – podróżnik w bibliotece”, projekt dofinansowany ze środków Ministerstwa Kultury Dziedzictwa Narodowego i Sportu, wartość dofinansowania 21 600 zł. Projekt zrealizowany we wrześniu i październiku, skierowany był do dzieci w wieku 10-15 lat, do uczestnictwa w spotkaniach zaprosiliśmy uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 8 w Sanoku. Podczas imprez odbywających się we wrześniu i październiku młodzież wzięła udział w sześciu różnych spotkaniach autorskich, spektaklu teatralnym oraz warsztatach filmu animowanego. Do Sanoka przyjechali pisarze: Łukasz Wierzbicki – biografista, podróżnik, autor książek dla dzieci, członek Związku Literatów Polskich; Katarzyna Ryrych – malarką, autorką książek dla dzieci czterokrotnie nagradzaną w Konkursie im. Astrid Lindgren, a także Nagrodą Literacką im. Kornela Makuszyńskiego oraz w konkursie Książka Roku Polskiej Sekcji IBBY.

Podróżnicy: Urszula i Jakub Wałachowscy – podróżnicy, mieszkającymi w Bieszczadach, autorami bloga „Ulek w podróży”; Leszek Szczasny – politolog, filozofem, fotografem i globtroter, w 2018 roku uzyskał stypendium MKiDN na stworzenie multimedialnego projektu Polska na szóstkę – cudze chwalicie, swego nie znacie; Łukasz Łagożny – sanoczanin, himalaista, alpinista, zdobywca Korony Ziemi, autor książek podróżniczych.

Młodzież spotkała się też z Janem Melą – podróżnikiem, społecznikiem, mówcą motywacyjnym, założycielem Fundacji Jaśka Meli Poza Horyzonty, zdobywcą wielu nagród w dziedzinach prospołecznych oraz sporcie.

Ponadto w ogrodzie Miejskiej Biblioteki Publicznej w Sanoku odbył się spektakl teatralny pt. „Niezwykłe przygody Kapitana Guliwera” wystawiony przez „Teatr Gry i Ludzie” z Katowic. Zwieńczeniem projektu były warsztaty filmu animowanego poklatkowego prowadzone przez Joannę Szostak-Rogoz – malarstwa, związaną z BWA Galeria Sanocką. Premiera filmu odbyła się w BWA Galeria Sanocka.

➤ **Inne spotkania autorskie, konferencje**

Maria Latusek – autorka książki dla dzieci „Zaczarowana walizka”.

Borys Płonka - „Węgry. Tradycja i współczesność” .

„Mojość” Janusza Szubera – prezentacja twórczości Poety w Dzielnicy Zatorze. Impreza przygotowana we współpracy z Radą Dzielnicy Zatorze i Państwową Szkołą Muzyczną I i II st. w Sanoku, w ogrodzie przy Kaplicy św. Maksymiliana.

„Pankowski. Między Sanokiem a Brukselą”: prezentacja wydawnictw, poświęconych twórczości Mariana Pankowskiego.

Prof. Dorota Walczak-Delanois, laureatka Nagrody Miasta Sanoka w dziedzinie „Kultura”, profesorka Université Libre de Bruxelles, autorka opracowania „Poetyckie podwojenie: Marian Pankowski – polski poeta języka francuskiego” (Warszawa 2020).

Prof. Tomasz Chomiszczak, red. publikacji: „Między Sanokiem a Brukselą: wspomnienie o Marianie Pankowskim w setną rocznicę urodzin” (Sanok-Bruksela 2019).

➤ **Wystawy**

- **„Wokół luster”** – 22. prezentacja dorobku artystycznego wychowanków Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Sanoku. Podsumowanie projektu Katarzyny Bryt i Stanisława Makarczaka realizowanego z uczniami Szkoły Przysposabiającej do Pracy w czasie ze sztuki użytkowej i rękodzieła.

- **„Poszukiwania”**, wystawa prac Klubu Fotografików Sanockich

- **„Wyrwane korzenie”** wystawa grafiki Gabrieli Gorączko – młodej artystki pochodzącej z Sanoka

- **„Prymas Tysiąclecia i ziemia sanocka”** – wystawa w związku z beatyfikacją Kardynała Stefana Wyszyńskiego.

- **„Janusz Szuber in memoriam”** – wystawa biograficzna w 1. rocznicę śmierci Poety.

- **„Wanda Wiktor – dzielna ziemianka z Bystrego”** – wystawa prezentowana w Gminnym Ośrodku Kultury w Baligrodzie.

- **„Powieści z Bieszczadem w tle”** – powieści z akcją, toczącą się w Bieszczadach.

- **„Magiczny Czas Świąt”** – wystawa kolekcji kartek pocztowych o tematyce świątecznej z Archiwum Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku.

➤ **Sieciowe programy ministerialne**

„Mała książka wielki człowiek”. „Z książką na start” – celem programu jest propagowanie czytelnictwa wśród najmłodszych. Mogą wziąć w nim udział dzieci urodzone w latach 2015 – 2018.

„Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” Priorytet 1 – Zakup nowości wydawniczych dla bibliotek publicznych Miejska Biblioteka Publiczna w Sanoku otrzymała dotację w wysokości **29 600 zł**. Środki finansowe pozyskane w ramach projektu zostały przeznaczone na zakup nowości wydawniczych, do wszystkich agend Biblioteki.

➤ **Kino letnie**

Filmowe lato w Sanoku, plenerowe pokazy filmów odbywające się w lipcu i sierpniu 2021 r. w ogrodzie Miejskiej Biblioteki Publicznej w Sanoku oraz na dziedzińcu Zamku w Sanoku. Impreza realizowana we współpracy z Urzędem Miasta Sanoka i Muzeum Historycznym w Sanoku.

„Kino w ogrodzie” – Zielona Czytelnia Miejskiej Biblioteki Publicznej w Sanoku, filmy dokumentalne z 19. objazdowego WATCH DOCS - prawa człowieka w filmie.

- „Czysta sztuka”, 51 min, reż.: Maksim Szwed (Polska), „Jeszcze będzie normalnie”, 10 min, reż.: Andrej Kuciła (Białoruś)
- „Zielone kłamstwa”, 93 min, reż.: Werner Boote (Austria)

Plenerowe Pokazy Filmowe – „W starym kinie”, zrealizowane we współpracy z Filmoteką Narodową – Instytut Audiowizualny.

„Ogród Biblioteki” - 24 – 25 lipca:

- „Zapomniana Melodia”, 87 min., reż. Konrad Tom, Jan Fethke
- „Pani Minister Tańczy”, 86 min., reż. Juliusz Gardan

„Kino Letnie na Zamku” – plenerowe pokazy filmów, których projekcje odbywały się na dziedzińcu zamkowym Muzeum Historycznego w Sanoku w wybrane piątki sierpnia. Impreza zrealizowana we współpracy z Urzędem Miasta Sanoka i Muzeum Historycznym w Sanoku.

- „Tajemnica Raoula Taburina”, reż. Pierre Godeau
- „Wielka Gilly”, reż. Stephen Herek
- „Niezwykła podróż Fakira, który utknął w szafie”, reż. Ken Scott
- Filmowy wehikuł – pokazy filmowe zorganizowane przez BWA Galeria Sanocka, we współpracy - Urzędem Miasta Sanoka.

➤ **Zajęcia dla najmłodszych**

- „**Spotkania biblioteczne**” – w ciągu roku odbyło się 28 warsztatów z książkami.

- Szkoła Podstawowa nr 2, comiesięczna wymiana książek przez uczniów klas 1-3.

- Niepubliczne Przedszkole „Pomysłowy Przedszkolak” w Sanoku – comiesięczna wymiana książek przez nauczyciela.

- **Czytanie na przedszkolnym dywanie**, cykl zajęć prowadzonych w Samorządowym Przedszkolu Publicznym nr 4 w Sanoku, od stycznia do czerwca 2021 r. Każde zajęcia zakończone pracą plastyczną – prezentacja w holu Biblioteki.

- Przedszkole nr 1, zajęcia literackie w oparciu o bajki „Pucio zostaje kucharzem” i zagadki „Chcę spać”.
- „**Pokaż innym, co czytasz**” – konkurs fotograficzny.
- „**Tradycyjna kartka wielkanocna**” – konkurs na najciekawszą kartkę świąteczną z grafiką i tekstem literackim nawiązującym do tradycji obchodów świąt Wielkiej Nocy.
- **Dzień dziecka w Ogrodzie MBP** - impreza plenerowa zorganizowana w Zielonej Czytelni, z udziałem burmistrza Sanoka Tomasza Matuszewskiego. W programie zabawy plenerowe oraz koncert i zabawa muzyczną prowadzoną przez Sanocką Młodzieżową Orkiestrę Dętą – „AVANTI” pod kierunkiem Grzegorza Maliwieckiego.
- **Wakacyjne piątki w Ogrodzie Biblioteki** – cykliczne, otwarte zajęcia, odbywające się w każdy piątek lipca. Tematy poszczególnych spotkań:
  - Wakacyjna walizka
  - Zostań projektantem mody
  - Architekt wnętrz
  - Rozgrywki na świeżym powietrzu
  - Zakończenie wakacji w ogrodzie
- „**Piątkowe polecajki**” - recenzje książek dla dzieci i młodzieży zamieszczane cyklicznie na stronie www.biblioteka.sanok.pl oraz na profilu FB.
- „**Grzegorz z Pomnika zaprasza na Chińczyka**” – zaproszenie do gry plenerowej na placu obok pomnika, przy Bibliotece. Gra dostępna dla każdego.
- **Szkolenie** dla młodzieży w wieku 11-16 lat prowadzone we współpracy z Fundacją Wspierania Zrównoważonego Rozwoju, kurs obejmował 31 godzin zajęć „Kompetencje medialne”.

16.4. Sprawozdanie finansowe Miejskiej Biblioteki Publicznej

W związku z prowadzoną działalnością w okresie 01.01.2021 do 31.12.2021 osiągnęła łącznie z Tygodnikiem Sanockim przychody w wysokości 2 599 112,74 zł. Kwota 2 329 867 zł to środki otrzymane z budżetu miasta – dotacja na działalność bieżącą i dotacja ze Starostwa Powiatowego. Ponadto otrzymaliśmy dotacje celowe na realizację projektów z MKDNIŚ :

- "ETNO Polska" - kwota 11 000 zł,
- "Partnerstwo dla książki" - kwota 21 600zł,
- "Promocja czytelnictwa" - kwota 22 050zł,
- "Zakup nowości wydawniczych" - kwota 29 600zł.

Biblioteka osiągnęła przychody własne w wysokości 184 995,74zł - w Tygodniku Sanockim ze sprzedaży gazety, reklam i ogłoszeń oraz w bibliotece z kar pieniężnych, najmu, sprzedaży książek, kart czytelniczych, odbitek ksero. Ponadto uzyskano przychody z działalności BWA, z tytułu prowadzonych tam zajęć warsztatowych i edukacyjnych. W informacji ujęte są również pozostałe przychody operacyjne obejmujące darowizny, umorzenie środków trwałych sfinansowanych z innych źródeł oraz przychody finansowe - odsetki za nieterminowe wpłaty.

16.5. Działalność BWA

Wystawy:

08.01. - 05.02.21 - / remont /

Luty: **Barbara Porczyńska** (Łańcut)

Marzec/kwiecień: **Zbyszek Sikora** (Warszawa)

Maj/czerwiec: **Daniel i Anna Białowąg** (Sanok)

Czerwiec/sierpień: **Jan Szczepkowski** (Sanok)

Wrzesień/październik: **Sabina Twardowska & c.o.**

Październik/listopad: **Witold Krassowski** - LOWE KROWE (fotografia) (Warszawa)

Listopad/grudzień: **Andrzej Fydrych, Łukasz Huculak, Karol Kędziński** (Wrocław, Łódź)

Grudzień/styczeń: **Kamila Bednarska** (Rzeszów)

Stale zajęcia edukacyjne:

- Koła plastyczne dla dzieci – wtorek godzina 16.00 i 17.00 (dwie grupy)

- Zajęcia plastyczne dla dorosłych – poniedziałek i środa (dwie grupy)

- Zajęcia teatralne dla dorosłych (wtorek i czwartek)

Imprezy edukacyjne dla dzieci i młodzieży:

Styczeń/luty/marzec/kwiecień remont i lockdown

Maj: warsztaty filmowe dla dzieci
 Czerwiec: warsztaty plenerowe dla dzieci
 Lipiec/wrzesień: warsztaty filmowe dla dzieci (wspólnie z Egofilm)
 Lipiec: warsztaty teatralno – plastyczne dla dzieci
 Lipiec: warsztaty ekspresji twórczej
 Lipiec: plenerowe warsztaty plastyczne dla dzieci
 Sierpień: warsztaty filmu animowanego dla dzieci (dwie grupy wiekowe)
 Wrzesień: warsztaty filmowe dla dzieci
 Październik: warsztaty plastyczne i teatralne dla dzieci
 Listopad: warsztaty teatralne dla dzieci, towarzyszące imprezie „Teatr Fajna Sprawa”

Imprezy artystyczne (film, teatr, muzyka):

Czerwiec: premiera spektaklu teatru BWA „STSD”
 Lipiec: pokaz spektaklu „STSD”
 Lipiec: plenerowe projekcje WATCH DOCS (współorganizacja)
 Październik/ listopad/grudzień: Klub Muzyczny BWA
 20.10–22.10 – Festiwal WATCH DOCS
 28.10 – Konkurs Recytatorski „Jeden wiersz Janusza Szubera”
 Listopad: występ teatru BWA w ODK „Puchatek”
 16.11–18.11 – Teatr Fajna Sprawa (pokazy spektakli teatru „Lalki i Ludzie” z Supraśla – 4 spektakle i teatru „NEMNO” z Rzeszowa – 2 spektakle)
 List opad: Filmowy Wehikuł (Japonia)
 26.11 – Noc z Teatrem (spektakle w wykonaniu Jerzego Łazewskiego z Warszawy i Teatru NN z Lublina)
 Listopad: Prezentacja spektaklu „STSD” w Cisnej

16.6. Działalność Sanockiej Młodzieżowej Orkiestry Dętej Avanti

Kierownik orkiestry – Grzegorz Maliwiecki

Orkiestra liczy 60 młodych muzyków oraz 12 dziewcząt, ćwiczących w zespole mażorettek. Naukę gry rozpoczęło dodatkowo 26 uczniów.

Występy i koncerty:

- 1.06 – Dzień Dziecka w Ogrodzie Biblioteki
- 25.06 – „Muzyczny Weekend na sanockim Rynku”
- 27.06 – XVI Święto Fajki w Przemyślu
- 17.07 – uroczystość w OSP Bukowsko
- 30.07–1. 08 – Festiwal Orkiestr Dętych Szczecin

2021 – I miejsce w kategorii orkiestr

- 7.08 – parafia Bażanówka
- 11.08 – sanocki Rynek – Tour de Pologne
- 15.08 – parafia Jaćmierz
- 28.08 – Pożegnanie Lata w Rudawce Rymanowskiej
- 5.09 – XXII Rykowsko Galicyjskie w Zagórze
- 21.09 – otwarcie Centrum Symulacji Medycznej w UP w Sanoku
- 9.10 – wycieczka w Pieniny, połączona z koncertowaniem ulicznym
- 21.10 – II Sanockie Forum Gospodarcze
- 27.11 – udział w warsztatach dla instruktorów i choreografów w Czechowicach Dziedzicach
- 22.12 – koncert w Domu Seniora CARITAS w Sanoku

16.7. Prace modernizacyjne

„Czytelnia – książka i prasa” - przygotowanie nowego pomieszczenia na parterze Biblioteki, z przeznaczeniem na czytelnię prasy bieżącej. Po wykonaniu prac adaptacyjnych (nowe oświetlenie, meble, wykładzina), czytelnicy uzyskali klimatyczny lokal do lektury prasy i skorzystania z Internetu. Będzie w nim również możliwość zakupu kawy.

Instalacja 3 kamer 2.0 Mpx, dla poprawy bezpieczeństwa zakupiono nowe kamery oraz rejestrator IP do budynku biblioteki i monitoringu zewnętrznego.

BWA - zakupiono kamerę z osprzętem do realizacji filmów poklatkowych do realizacji zajęć edukacyjnych, prowadzonych z dziećmi i młodzieżą.

16.8. Współpraca z instytucjami i organizacjami społecznymi

- **Urząd Miasta Sanoka** – bieżąca współpraca z Biurem Burmistrza Miasta Sanoka
- **Muzeum Historyczne w Sanoku:** przygotowanie i przeprowadzenie projekcji filmowych, w ramach cyklicznej imprezy „Kino Letnie na Zamku
- **Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku:** realizacja projektu w ramach programu „Etno Polska”
- **Koło Polskiego Towarzystwa Stwardnienia Rozsianego w Sanoku:** przygotowanie comiesięcznych spotkań
- **Polskie Towarzystwo Historyczne Oddział w Sanoku:** organizacja spotkań autorских i przygotowanie do druku XIII tomu „Rocznika Sanockiego”

Nagłośnienie imprez zewnętrznych (sprzęt oraz obsługa)

1. Orszak Trzech Króli w Sanoku - styczeń
2. Opłatek Rady Dzielnicy Dąbrówka - styczeń
3. Jubileusz Klubu Hokejowego KH Sanok - styczeń
4. Dzień Dziecka na Rynku w Sanoku - czerwiec
5. "Bohater w drodze" pokazy na dziedzińcu zamkowym - lipiec
6. Opłatek i Jasełka w Caritas "Centrum Usług Senioralnych w Sanoku" - grudzień

Użyczenie sprzętu nagłośnieniowego

Jarmark Ikon, Jarmark Adwentowy, Święto Ziemniaka, Sesje Rady Miasta w Szkole Podstawowej nr 8, Otwarcie Synagogi - MBL Sanok, Wystawy plenerowe na dziedzińcu zamkowym.

17. Imprezy współorganizowane przez Urząd Miasta Sanoka

Do ważniejszych imprez współorganizowanych przez Urząd Miasta należały:

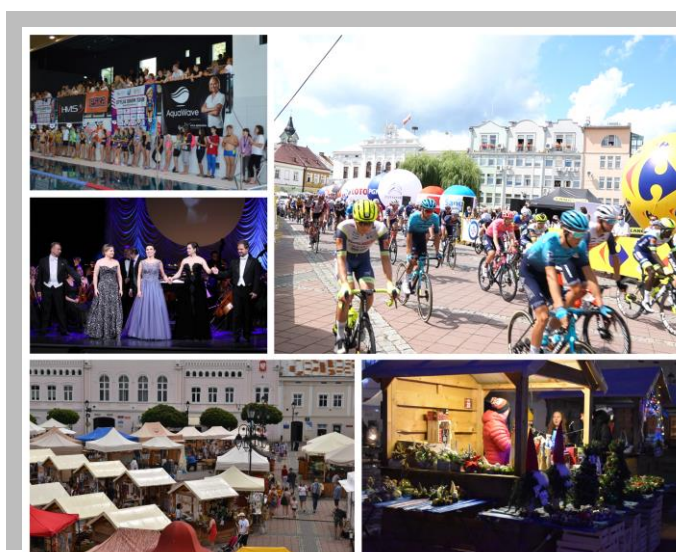
- W dniach 21 i 22 października odbyło się II Sanockie Forum Gospodarcze w Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku współorganizowane przez Urząd Miasta i sanocką uczelnię. W pierwszym dniu zaplanowano obrady, prezentacje i dyskusje. **Patronat nad wydarzeniem objął Marszałek Województwa Podkarpackiego, Minister Infrastruktury i Sejmowa Komisja Spraw Zagranicznych.** Udział w nich wzięli m.in. wiceminister funduszy i polityki regionalnej Małgorzata Jarosińska-Jedynak, wicewojewoda Jolanta Sawicka, przedstawiciel zarządu województwa podkarpackiego Stanisław Kruczek, prodziekan ds. rozwoju Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza dr. hab. Piotr Bogusz. Wykładom panelowym towarzyszyły dyskusje, międzynarodowa wymiana opinii i doświadczeń, a także rozszerzanie biznesowych relacji. Skupione one były wokół zagadnień: „Perspektywa finansowa szansą dla miasta Sanoka” „Ekotransport szansą na rozwój firm branży motoryzacyjnej w Sanoku”, „Miasto Sanok a Podkarpacka Dolina Wodnorodna – szanse i wyzwania dla Sanoka”, „Jak rozwinąć biznes – inspiracje dla młodych przedsiębiorców”. W drugim dniu II Sanockiego Forum Gospodarczego, 22 października br. w hali sportowej Uczelni Państwowej im. Jana Grodka odbyła się prezentacja podmiotów gospodarczych na przygotowanych stoiskach wystawienniczych.

- 11 sierpnia ulicami Sanoka przejechał peloton kolarski 78. Tour de Pologne. Sanok znalazł się na mapie 3. etapu wyścigu, który liczy 226 km. O godz. 13.00 odbył się honorowy start na Rynku, skąd kolarze ruszyli ulicami: Zamkową, Żwirki i Wigury, Mickiewicza, Królowej Bony, Lwowską, Kolejową, Lipińskiego, rondem obwodnicy południowej w kierunku Zahutynia, gdzie rozpoczął się start ostry. Dodatkową atrakcją i okazją do promocji miasta był koncert Sanockiej Młodzieżowej Orkiestry Avanti, która przyciągnęła turystów. Nie brakowało dopingujących również wzdłuż trasy wyścigu. Kierowcy musieli uzbroić się w cierpliwość, ponieważ część ulic na czas trwania wyścigu była wyłączona z ruchu. Przy Arenie Sanok z transparentami pojawili się najmłodsi hokeiści STS.
- 31 lipca i 1 sierpnia 2021 r. odbyła się XVIII już edycja Jarmarku, która zgromadziła na sanockim Rynku licznie przybyłych turystów oraz mieszkańców. Było w czym wybierać, wśród wytworów rękodzielniczych. Wystawcy pojawili się też z ofertą obrazów w stylu współczesnym, wyrobów drewnianych oraz ceramicznych – ozdobnych i użytkowych, ozdób i biżuterii wytworzonych metodą metaloplastyczną, ceramicznymi zegarami, kilimami z Huculszczyzny, rzeźbą, makramami, wykonanymi na szydełku zabawkami i torebkami, odzieżą ręcznie szytą z jedwabiu i lnu, książkami, w tym nawiązującymi do tematyki bieszczadzkiej, zielarskimi i przewodnikami, biżuterią i wieloma innymi. Jarmarkowi towarzyszyły wydarzenia, które dopełniały jego kolorytu oraz podkreślały wielokulturowy charakter i zakorzenienie w tradycji. Preludium do Jarmarku był wieczór z zespołem Wernyhora w Sanockim Domu Kultury Przez dwa dni na Rynku występował zespół doskonale znany sanockiej publiczności Trio Familijne Myszkal. W cerkwi pw. św. Trójcy przy ul. Zamkowej wystąpił zespół Widymo. O albumie Cichy Memoriał Arkadiusza Andrejkowa, wydanym przez wydawnictwo Libra w Sali Gobelinowej zebrani gawędzili z Andrzejem Potockim. Jarmark uświetniły występy uczniów szkół muzycz-

nych II stopnia w Sanoku. W finale muzycznym Jarmarku wystąpił klezmerski zespół „Kaschauer Klezmer Band” z Koszyc.

W lutym odbyło się XVI Forum Pianistyczne „Bieszczady bez Granic”. W maju miał miejsce II Międzynarodowy Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej. 1 czerwca miejskie i powiatowe instytucje włączyły się w organizację Dnia Dziecka. Dwukrotnie na sanockim Rynku w maju i we wrześniu odbył się Street Food Festival, 15 sierpnia Uroczystości z okazji Święta Wojska Polskiego podobnie jak w wielu miastach Polski odbyły się w Sanoku, a uświetniła je obecność 21 Batalionu Strzelców Podhalańskich. 28 sierpnia kolejny raz mistrzyni olimpijska Otylia Jędrzejczak odwiedziła Sanok, by zrealizować projekt swojej Fundacji przy wsparciu Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, pn. „Otylia Swim Tour”. W tym jednodniowym warsztacie dla dzieci, młodzieży ich rodziców, trenerów i opiekunów z zakresu pływania, a także motywacji, diety czy radzenia sobie ze stresem wzięło udział 120 dzieci. 28 sierpnia odbyły się też XII Mistrzostwa Polski w Dogtrekkingu. XXI Międzynarodowe Spotkania Akordeonowe „Sanok 2021” odbyły się w październiku. W przeddzień pierwszej rocznicy śmierci Janusza Szubera – 30 października w Państwowej Szkole Muzycznej I i II st. odbyło się spotkanie z twórczością wybitnego sanoczanina. 3 grudnia odbyła się uroczysta sesja Rady Miasta, podczas której przyznano Jerzemu Ginalskiemu – dyrektorowi Muzeum Budownictwa Ludowego tytuł Honorowego Obywatela Miasta Sanoka w auli Uczelni Państwowej im. Jana Grodka w Sanoku. 8 grudnia w 103. rocznicę przybycia II Pułku Strzelców Podhalańskich odbyły się uroczystości upamiętniające te wydarzenia. Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej. W rocznicę urodzin Janusza Szubera 10 grudnia w PSM odbył się wieczór poetycko-muzyczny. 11 i 12 grudnia odbył się Jarmark Adwentowy na sanockim Rynku.

18. DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEGO OŚRODKA SPORTU I REKREACJI W 2020 R.

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sanoku wykonuje zadania własne samorządu w zakresie kultury fizycznej poprzez utrzymywanie i udostępnianie bazy sportowo-rekreacyjnej, jak również poprzez organizowanie zajęć, zawodów i imprez sportowo – rekreacyjnych.

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sanoku w 2021 r. administrował następującymi obiektami:

1. Arena Sanok
2. Dom Sportowca „Błonie”
3. Tor Lodowy
4. Stadion piłkarsko - lekkoatletyczny „Wierchy”
5. Centrum Rehabilitacji i Sportu
6. Korty tenisowe

18.1. Hala Widowiskowo-Sportowa „Arena Sanok”.

W 2021r. w obiekcie „Arena Sanok” odbyło się szereg wydarzeń sportowych.

W okresie pandemii z lodowiska korzystały grupy hokejowe z Czech, przebywające w Domu Sportowca. W głównej jednak mierze z obiektu korzystały grupy hokejowe, gdzie odbywały się treningi, turnieje oraz mecze hokejowe.

Najważniejsze imprezy w roku 2021:

- W lutym odbyła się Ogólnopolska Olimpiada Młodzieży w short-tracku
- W marcu odbył się turniej finałowy Mistrzostw Polski Juniorów w hokeju na lodzie w którym startowało 8 drużyn.

Ze względu na epidemię koronawirusa 6 marca zakończono mrożenie lodowiska.

- W sierpniu i grudniu z lodowiska korzystali zawodnicy short-tracku z Juwenii Białostok oraz kadry Polski.
- W październiku odbył się turniej Karpackiej Młodzieżowej Ligi Hokejowej U14, w którym wzięły udział drużyny ze Słowacji, Węgier, Ukrainy, Łotwy oraz Niedźwiadki MOSiR Sanok.
- W październiku odbyły się Międzynarodowe zawody z cyklu Danubia Open Series w short-tracku. Na starcie stanęło około 150 zawodniczek i zawodników z 12 krajów, reprezentujących: Austrię, Rumunię, Słowenię, Węgry, Ukrainę, Rosję, Białoruś, Litwę, Łotwę, Czechy, Słowację, oraz Polskę.
- W grudniu odbyły się między innymi
  - turnieje Karpackiej Młodzieżowej Ligi Hokejowej w kat. U18 i U12, w którym wzięły udział drużyny ze Słowacji, Węgier, Ukrainy, Rumuni oraz gospodarze turnieju Niedźwiadki MOSiR Sanok;
  - ogólnopolskie zawody w short-tracku.

W okresie sprawozdawczym odbywały się rozgrywki ligowe młodych hokeistów UKS Niedźwiadki (w tym mecze międzypaństwowe w poszczególnych grupach wiekowych)

oraz ślizgawki szkolne i ogólnodostępne, treningi hokeistów, short-trakowców, łyżwiarzy szybkich, zajęcia szkółek sportowych i grup rekreacyjnych.

Mecze hokejowe w ramach rozgrywek Polskiej Ligi Hokejowej oraz I ligi Polskiej rozgrywali hokeiści klubu Ciarko STS Sanok oraz UKS Niedźwiadki Sanok.

W okresie mrożenia lodowiska ze względu na koronawirusa wiele szkół zrezygnowało z wcześniejszych rezerwacji. W związku z powyższym hala miała około 40% obłożenia a tym samym spadły dochody ze ślizgawek.

W 2021 r. zorganizowano 32 ślizgawki, z których skorzystało ok. 5 tys. osób.

Ogółem z obiektu skorzystało około 15.000 osób.

Przychody w 2021r. wyniosły: 259.895,65 zł tj. 69,47% planu rocznego 374.100,00 zł.

18.2. Dom Sportowca „Błonie”

Rok 2021 był kolejnym rokiem działalności obiektów w czasie pandemii COVID-19.

W okresie sprawozdawczym obiekt funkcjonował w ograniczonym zakresie, stosując się do rozporządzeń i wytycznych Rady Ministrów w sprawie obostrzeń i nakazów w okresie trwania pandemii.

W 2021 roku z usług Domu Sportowca „BŁONIE” skorzystało 9841 osób. Byli to przede wszystkim uczestnicy zawodów łyżwiarskich, zgrupowań sportowych z Warszawy, Tomaszowa Mazowieckiego, Kielc, Gdańska, Białegostoku, Zakopanego, Lubina i Elbląga oraz uczestników rozgrywek w hokeju na lodzie, turniejów i szkoleń sportowych. Uzupełnieniem działalności obiektu byli klienci indywidualni.

18.3. Tor Lodowy

W 2021 roku tor lodowy czynny był od 1 stycznia do 28 lutego oraz od 05 grudnia do 31 grudnia okresu sprawozdawczego.

W tym okresie z obiektu korzystali przede wszystkim zawodnicy sanockiego klubu GÓRNIK w ramach treningów sekcji łyżwiarstwa szybkiego. Obiekt był również wykorzystywany przez uczestników zawodów sportowych z Lubina, Warszawy, Milanówka, i Tomaszowa Mazowieckiego.

Ponadto z toru lodowego korzystała młodzież sanockich szkół w ramach zajęć wychowania fizycznego. Uzupełnieniem działalności sportowej były organizowane ogólnodostępne ślizgawki, dla których potrzeb dodatkowo pracowała wypożyczalnia butów z łyżwami oraz ostrzalnia łyżew. Ogółem zorganizowano 75 ślizgawek.

W okresie letnim tor służył również jako wrotowisko, z którego korzystali zawodnicy SKŁ „Górnik”, MKS Sprint oraz UKS „Niedźwiadki”. Druga połowa roku to również wykorzystanie obiektu dla sportowców w/w klubów oraz organizacja zawodów łyżwiarskich.

W okresie sprawozdawczym wspólnie z PZŁS, SKŁ „Górnik” i jako MOSiR zorganizowaliśmy cztery imprezy łyżwiarskie:

- W styczniu odbyły się Ogólnopolskie Zawody Dzieci,
- W lutym odbyły się Mistrzostwa Polski w Wieloboju oraz Puchar Polski,
- W grudniu odbyła się tradycyjna „Barbórka” w ramach Pucharu Polski,

Inne imprezy:

- W sierpniu odbyły się Sanockie Dni Sportu na MOSiRze, w tym m.in. Festiwal Piłkarski, Amatorski Turniej Piłki Nożnej, Sanocka Motoriada. Podczas Sanockich Dni Sportu możliwość prezentacji miały wszystkie sanockie kluby sportowe w tym klub strzelecki, tenisowy, rolkarski, i siatkarki.
- W lipcu odbył się start ogólnopolskich zawodów Polish Bike Tour a także rowerowy rajd dla dzieci Polish Bike Tour Kids.

W 2021r. zorganizowano 75 ślizgawek, z których skorzystało ok. 25 tys. osób.

Przychody w 2021r. wyniosły: 95 613,29 zł tj. 81,30% planu rocznego 117 600,00 zł.

18.4. Stadion Sportowy Wierchy

W 2021r. na Stadionie „Wierchy” odbyło się szereg wydarzeń sportowych m.in.:

- 08.07.2021 - 15.07.2021 – organizacja tzw. „pit stopu” dla kolarzy uczestniczących w ogólnopolskim ultra maratonie Polish Bike Tour,
- 08.07.2021 - 20.07.2021 - Obóz sportowy młodzieżowej kadry woj. Małopolskiego Lekkiej Atletyki

- 22.07.2021 - Dzień Sportu Osób Niepełnosprawnych, w których wzięło udział ok. 200 osób - podopiecznych Warsztatów Terapii Zajęciowej Stowarzyszenia „PROGRES” oraz „Świetliki”. Rywalizacja odbywała się w kilku konkurencjach: rzut do celu, slalom – prowadzenie piłeczki między pachołkami, skok w dal, strzelanie rzutów karnych, wyciskanie sztangi na ławeczce poziomej, sztafeta biegowa oraz przeciąganie liny.
- 13.09.2021 – odbył się pierwszy Charytatywny Bieg w Piżamach, w ramach solidarności z chorymi na nowotwory dziećmi na Oddziałach Onkologicznych. Organizator: Przedszkole Niepubliczne Akademia Małego Geniusza we współpracy z Fundacją "Gdy liczy się czas" oraz MOSIR Sanok.
- 18.09.2021 - Mistrzostwa okręgu w podnoszeniu ciężarów od 15 do 23 lat, organizatorem imprezy był Klub Sportowy GRYF SANOK. W roku 2021 Klub Sportowy GRYF SANOK odbywał systematyczne treningi na siłowni min. 4 x w tygodniu.
- 21.09.2021 - Otwarte Mistrzostwa Szkół Podstawowych w Lekkiej Atletyce w kategorii dziewcząt i chłopców – klasy 6 i młodsze. Około 300 uczestników.
- 23.09.2021 - Otwarte Mistrzostwa Szkół Podstawowych w Lekkiej Atletyce w kategorii dziewcząt i chłopców - klasy 7 i 8, które były eliminacjami do finału wojewódzkiego w Rzeszowie. Około 500 uczestników.
- 25.09.2021 - Bieszczadzka Zadyma Bokserska. Organizator: Stowarzyszenie San Boxing (12 walk bokserskich na ringu usytuowanym na bieżni stadionu)
- 29.09.2021 - Rejonowa Liga Lekkoatletyczna w ramach licealiady dziewcząt i chłopców. Około 500 uczestników.
- Od 27 marca do 14 listopada odbyło się ok. 28 meczów ligowych w dyscyplinie piłka nożna (10 spotkań seniorów oraz 18 meczów młodzieżowych) oraz przeprowadzono ok. 20 treningów.

Inne imprezy:

- 12.07.2021-02.08.2021 - Półkolonia organizowana przez MOSiR, zajęcia sportowe – 4 turnusy ok. 105 osób w wieku 6 – 12 lat.
- 19.07.2021-19.08.2021 - Sanockie Aktywne Lato, zajęcia odbywały się od poniedziałku do czwartku w godzinach 17:00-19:00 udział wzięło ok. 100 osób
- W miesiącach maj, czerwiec, wrzesień oraz październik na obiektach sportowych odbywały się lekcje w-fu sanockich szkół (m.in.: II LO, SP-1, SP-2, SP-9, ZS nr 1, ZS nr 5) łącznie odbyło się ok. 100 godzin zajęć. Z obiektu skorzystało ok. 2 tys. uczniów.
- W okresie wakacyjnym na parkingu stadionu „rozłożono” i udostępniono dla dzieci „miasteczko rowerowe”.
- 4-6 x w tygodniu odbywały się treningi Klubu Sportowego KOMUNALNI Sanok
- W miesiącach lipiec – sierpień, 3-4 x w tygodniu odbywały się treningi Klubu

Sportowego STS Sanok (bieżnia + siłownia)

- Codziennie w godzinach popołudniowych z bieżni korzystało kilkadziesiąt osób a w okresie wakacyjnym nawet do kilkuset osób.

Na kwotę przychodu złożyły się następujące pozycje:

- wynajem pomieszczeń biurowych dla sanockich klubów i stowarzyszeń sportowych;
- sprzedaż reklamy na telebimie oraz ogrodzeniu;
- wynajem obiektów dla klubów sportowych i federacji sportowych przebywających na obozach/zgrupowaniach;
- usługa pielęgnacji boisk piłkarskich;
- organizacja „Lata podwórkowego na Wierchach” oraz półkolonii;
- sprzedaż indywidualna na siłowni.

Przychody w 2021r. wynosiły: 67 553,66 zł tj. 274,61% planu rocznego 24 600,00 zł.

Mimo pandemii COVID-19 oraz ograniczeń z nią związanych przychód został wykonany w niemal 300%.

18.5. Centrum Rehabilitacji i Sportu w Sanoku

W styczniu Obiekt CRiS w związku z wprowadzonymi obostrzeniami był zamknięty. Miesiąc ten był czasem przeznaczonym na szczegółowe prace porządkowe związane z codzienną eksploatacją całego obiektu.

Od 12 lutego zgodnie z Rozporządzeniem Ministra baseny zostały otwarte warunkowo na 2 tygodnie bez możliwości skorzystania z wanien do hydromasażu i strefy saun. Od 22 lutego otwarto ponownie wszystkie niecki basenowe. 27 lutego zostały zorganizowane zawody Podkarpackiej Ligi Pływackiej Dzieci.

- W lutym z basenu skorzystało ok. 9000 osób.
- Od 20 marca baseny zostały ponownie zamknięte w związku z wprowadzeniem kolejnych restrykcji związanych z pandemią.

Czas, w którym basen był zamknięty z powodu

wprowadzonych obostrzeń został wykorzystany na prace technologiczne. Została wymieniona woda, wyczyściliśmy wszystkie filtry, przeprowadziliśmy konserwację urządzeń.

- Od 26 kwietnia basen został otwarty, ale wyłącznie dla członków Kadry Narodowej. W tym czasie z basenu skorzystało 146 osób kadry narodowej

W czasie „Majówki” zorganizowano wejścia grupowe dla dzieci i młodzieży w wyznaczonych blokach godzinowych: 14:00, 16:00, 18:00.

W związku z ograniczeniami, jakie wprowadził polski rząd, z basenu mogły korzystać tylko dzieci i młodzież w grupach zorganizowanych - szkółki i nauka pływania.

- W maju z basenu skorzystało ok. 6,5 tys. osób.
- Od 28.05.2021 basen został ponownie otwarty dla wszystkich z wyłączeniem saun.
- Od 28 maja do 30 czerwca z basenu skorzystało ok. 18 tys. osób.
- 19 czerwca zorganizowano zawody pływackie dla dzieci.
- Od dnia 20 czerwca otwarty został basen letni. Do końca czerwca z basenu letniego skorzystało ok. 6 tys. osób.

W miesiącach wakacyjnych obiekty CRiS pękały w szwach i były główną atrakcją letnią dla sanoczan oraz turystów.

- W lipcu z basenu zewnętrznego skorzystało 11600 osób, natomiast z wewnętrznego 25200 osób. Analogicznie – w miesiącu sierpniu z basenu zewnętrznego skorzystało 6200, z wewnętrznego 20000 osób.
- W sierpniu w ramach zajęć „Sanockie aktywne lato podwórkowe” z basenu zewnętrznego skorzystało ok. 500 dzieci.
- 17 sierpnia basen zewnętrzny został zamknięty ze względu na niesprzyjające warunki atmosferyczne, które nie uległy poprawie aż do końca wakacji.
- 28 sierpnia na basenie wewnętrznym zostały zorganizowane warsztaty z Otylią Jędrzejczak pod nazwą Otylia Swim Tour – OST, w których wzięło udział ok. 300 dzieci.

Sezon letni na basenie wewnętrznym został oficjalnie zakończony w dniu 31.08.2021 (a praktycznie w dniu 16.08.2021)

W pierwszym półroczu przeprowadzono przetargi i zapytania ofertowe dotyczące:

1. Przetarg na umieszczenie automatów zabawkowych w głównym holu CRiS oraz na terenie basenów zewnętrznych.
2. Przetarg na pomieszczenie o powierzchni 16,5 m² na działalność handlową, administracyjną (nierozstrzygnięty ze względu na brak ofert).
3. Przetarg na działalność w zakresie rehabilitacji (strefa rehabilitacji) – parter CRiS (nierozstrzygnięty ze względu na brak ofert).

4. Przetarg na usługi doczyszczania i dezynfekcji basenów wewnętrznych i zewnętrznych.
5. Przetarg na zabezpieczenie i patrolowanie basenów zewnętrznych - obsługa ratownicza.

Na sezon letni zawarto umowy cywilno-prawne z osobami niezbędnymi do wykonywania pracy w charakterze ratowników wodnych oraz obsługi kasowej - baseny zewnętrzne

- Od 29 września sauny zostały ponownie otwarte z zachowaniem restrykcji covidowych.
- W dniu 27.11.2021 zorganizowano zawody pływackie dla dzieci współorganizowane przez UKS Rekiny, w których wzięło udział ok. 500 osób.
- W dniu 11.12.2021r. Odbyły się XXX zawody pływackie dla szkół podstawowych o „PUCHAR SOLIDARNOŚCI” - XI Memoriał im. Janusza Skubińskiego.
- 5 grudnia na basenie odbyły się Mikołajki. W ramach tego dzieciom do lat 15 przysługiwał bilet za 1 zł.

Podsumowując - z basenu zewnętrznego w 2021r. skorzystało ponad 20 tys. osób, z wewnętrznego ok. 133 tys., a z sauny 7,5 tys.

Przychody w 2021r. wynosiły: 1 416 826,84 zł tj. 56,45% planu rocznego 2 509 700,00 zł.

18.6. Kort Tenisowy w Hali Pneumatycznej

W 2021r. z kortu tenisowego w hali pneumatycznej skorzystało około 1200 osób. Były to zarówno osoby prywatne jak i zawodnicy klubu SKT Sanok.

W okresie od 6 marca do 24 kwietnia hala z kortem była nieczynna ze względu na epidemię Covid-19.

Przychody ze sprzedanych biletów i karnetów za 2021r. wyniosły: 13.228,38 zł, tj. 72,68% planu rocznego 18.200,00 zł.

18.7. Realizacja zadań inwestycyjnych MOSiR w 2021 r.

Wydatki inwestycyjne

Lp.	Przedmiot zamówienia	Wartość
1.	Modernizacja Domu Sportowca – I etap przebudowy (p-poż)	135 948,02
2.	Modernizacja Areny – pomieszczenie trenera	26 699,99
3.	Modernizacja Areny – szatnia gospodarzy	161 846,67
4.	Modernizacja Toru - projekt	97 844,76
	Ogółem	422 339,44

Wydatki na zakupy inwestycyjne

Lp.	Przedmiot zamówienia	Wartość
1.	Zakup neonu świetlnego „BASENY” - CRiS	18 568,87
2.	Zakup samochodu dostawczego - Tor	53 660,32
3.	Zakup wycinarki do darni - Wierchy	32 260,41
	Ogółem	104 489,60

19.1. Zarządzanie kryzysowe

- W 2021 roku w ramach zapobiegania i reagowania w sytuacjach nadzwyczajnych i kryzysowych zbierane były informacje o występowaniu oraz natężeniu opadów deszczu o stanie wysokości wód w rzekach. W tym zakresie – Urząd Miasta w Sanoku korzystał z systemu monitoringu powodziowego prowadzonego przez firmę RWD PROSPECT Sp. z o.o. z Tarnowa oraz z Instytutem Meteorologii i Gospodarki Wodnej – biuro prognoz meteorologicznych w Krakowie, gdzie na bieżąco otrzymywaliśmy informację o stanie zagrożeń jakie mogłyby występować na terenie miasta Sanoka.
- W ramach ochrony ludności przed powodzią na terenie Sanoka, funkcjonuje przy ul. Jana Pawła II - magazyn sprzętu przeciwpowodziowego, w którym znajdują się niezbędne materiały służące do zabezpieczenia brzegów rzeki San w czasie powodziowym. Podpisano umowę z SPGK Sp. z o.o. na sprzedaż piasku na wypadek konieczności usypania wałów przeciwpowodziowych.
- W zakresie zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom Sanoka oraz zapewnienia schronienia i opieki osobom bezdomnym, a także potrzebującym pomocy w okresie zimowym - Biuro Zarządzania Kryzysowego i Obronności opracowało procedurę postępowania z osobami wymagającymi pomocy w okresie zimowym. W tym zakresie Urząd Miasta Sanoka prowadził wspólne przedsięwzięcia ze Strażą Miejską i jednostkami organizacyjnymi, w tym: Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sanoku, Samodzielnym Publicznym Miejskim Zespołem Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Sanoku oraz Towarzystwem Pomocy im św. Brata Alberta koło w Sanoku.
- W okresie sprawozdawczym, w związku z epidemią koronawirusa SARS-Cov-2, Biuro Zarządzania Kryzysowego i Obronności na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów oraz rekomendacji Sanepidu zorganizowało miejsce kwarantanny indywidualnej na obiekcie MOSiR-u w Sanoku, przekazano środki ochrony osobistej, środki higieniczne, kombinezony OP1, oraz zestawy odzieży ochronnej.
- Na potrzeby obywateli Miasta Sanoka oraz jednostek podległych dokonano zakupu, a następnie rozdzielenia maseczek, środków ochrony osobistej. Ponadto w tym samym okresie Biuro Zarządzania Kryzysowego i Obronności było koordynatorem dystrybucji płynów, maseczek, termometrów przekazanych przez Wojewódzki Magazyn Sprzętu Obrony Cywilnej w Rzeszowie. Środki te rozdysponowano do żłobków, przedszkoli, szkół, podległych jednostek, domów opieki i schronisk - środki były niezbędne

do wznowienia pracy oraz ochrony pracowników, pacjentów, wychowanków, interesantów.

- W ramach zwalczania i zapobiegania rozprzestrzeniania się epidemii dokonano również zakupu rękawiczek, płynów do dezynfekcji, kombinezony, zestawy odzieży ochronnej, dozowników do mydła, przyłbic, ozonator, urządzenie do pomiaru i dezynfekcji rąk.
- W ramach Planowania i Organizowania Systemów Ostrzegania Ludności Biuro Zarządzania Kryzysowego i Obronności na bieżąco informowało jednostki podległe Urzędowi Miasta Sanoka o zagrożeniach związanych z negatywnymi skutkami zjawisk meteorologicznych występujących na naszym obszarze oraz o aktualnych stopniach alarmowych wprowadzanych na Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Informowano również kierowników i Dyrektorów podległych jednostek o konieczności wprowadzenia adekwatnego do wprowadzonego stopnia alarmowego modułu zadaniowego w danej jednostce.

19.2. Obrona cywilna

- W 2021 roku Biuro Zarządzania Kryzysowego i Obronności zgodnie z zarządzeniem Wojewody Podkarpackiego – szefa Obrony Cywilnej Województwa opracowało kalendarzowy „Plan działania w zakresie ochrony ludności, obrony cywilnej i bezpieczeństwa gminy Miasta Sanoka. Zarządzenie Nr 10/01/2022 z dnia 17 stycznia 2022r Burmistrza Miasta Sanoka – Szefa Obrony Cywilnej Miasta Sanoka – określa podstawowe założenia i kierunki działania w zakresie obrony ludności. Kalendarzowy plan działania zakłada systematyczne i ciągłe przygotowanie na wypadek zagrożenia Urzędu Miasta, jednostek podległych Burmistrzowi oraz ludności cywilnej. Plan uwzględnia wszystkie zadania, które obejmują przygotowanie obiektów infrastruktury ochronnej i ich utrzymania, na potrzeby związane z ochroną ludności w sytuacjach kryzysowych. W Planie znajdują się zagadnienia dotyczące edukacji społeczeństwa z zakresu obrony cywilnej, samoewakuacji, systemów ostrzegania i alarmowania ludności.

- Zgodnie z zarządzenia Szefa Obrony Kraju i Wojewody Podkarpackiego na terenie Gminy Miasta Sanoka funkcjonują: jedno schronienie i dwa ukrycia dla ludności typu 1-ego w stanie gotowości:

- a/ Ukrycie dla ludności na ulicy Kościuszki 6 - przeznaczone jest do pracy Samodzielnej Drużyny Wykrywania i Alarmowania – jest to formacja specjalistyczna o wyższym stopniu gotowości do reagowania.

- b/ Ukrycie dla ludności przy ul. Kościuszki 10.

- c/ Schronienie przy ul. Wałowej 1 jest nie używane z powodu braku wykonania remontu w tym obiekcie - obiekt w chwili obecnej nie nadaje się do użytku. W 2019 roku Burmistrz

Miasta Sanoka podjął działania związane z likwidacją wspomnianego schronienia i przekazania obiektu na rzecz mieszkańców Wspólnoty Mieszkaniowej Wałowa 1.

W 2021 dokonano kontroli stanu technicznego obiektów oraz zlecono w zakresie niezbędnym wykonanie doraźnych prac remontowych.

- Oprócz funkcjonujących dwóch formacji OC, tj. Drużyny Wykrywania i Alarmowania Drużyny do Zadań Ogólnych powołana została nowa Drużyna Ratownictwa Wodnego, utworzona na bazie Ochotniczej Straży Pożarnej Sanok – Olchowce. Ponadto dokonano reorganizacji składu osobowego w/w Formacji OC.

- Zgodnie z zarządzeniem Burmistrza Miasta Sanoka 16/2020 z 31.01.2020 wszystkie jednostki podległe urzędowi miasta oraz szkoły podstawowe i przedszkola opracowywały coroczny „Plan działania w zakresie ochrony załogi, obrony cywilnej i bezpieczeństwa na terenie zakładów pracy”. Przedmiotowe Plany działania uzgadniane i zatwierdzane są przez Biuro Zarządzania Kryzysowego i Obronności Urzędu Miasta Sanoka.

19.3. Działania w zakresie przygotowań obronnych Miasta Sanoka w 2021r.

- W 2021 roku zaktualizowano główną dokumentację dotyczącą: Dokumentacji Stałego Dyżuru Burmistrza Miasta Sanoka. Przeprowadzono szkolenie obsady stałego dyżuru ze szczególnym uwzględnieniem posługiwania się tabelami szyfrującymi i posługiwaniem się „Planem operacyjnym funkcjonowania gminy na wypadek zagrożenia i w czasie wojny”.

Utworzono główne i zapasowe stanowisko kierowania Burmistrza Miasta Sanoka na wypadek zagrożenia funkcjonowania Urzędu Miasta Sanoka w czasie stanu zagrożenia i wojny. Wykonano plany dotyczące jego zaopatrzenia w niezbędne środki łączności, obsady stanowisk pracy oraz sposobu ewakuacji Urzędu do zapasowego stanowiska kierowania Burmistrza.

Dokumentacji Akcji Kurierskiej na terenie Gminy Miasta Sanoka. Zaktualizowano trasy kurierskie na terenie gminy Miasta Sanoka oraz obsadę kurierów dostarczających pakiety mobilizacyjne do odbiorców – na potrzeby Wojskowej Komendy Uzupełnień w Sanoku.

- W zakresie przygotowań obronnych Miasta Sanoka:
Sporządzono Plan Szkolenia Obronnego Burmistrza Miasta Sanoka na 2021 rok,

Zgodnie z przyjętym planem przeprowadzono jedno szkolenie członków Akcji Kurierskiej Administracji Publicznej i członków Stałego Dyżuru Burmistrza Miasta Sanoka. W ramach szkolenia członkowie akcji kurierskiej.

- Organizacja Kwalifikacji Wojskowej.

1. W okresie od 30 sierpnia 2021 do 9 września 2021 r. przeprowadzona była Kwalifikacja Wojskowa,

2. Do Kwalifikacji Wojskowej wezwano:
    - 154 mężczyzn z rocznika podstawowego,
    - 110 mężczyzn z rocznika starszego,
    - 6 kobiet
  3. Przeprowadzono procedurę zabezpieczenia – świadczeń rzeczowych i osobistych na uzupełnienie doraźnych i etatowych potrzeb – na wypadek mobilizacji i w czasie wojny.
  4. W 2021 roku wszczęto 11 postępowań administracyjnych w zakresie świadczeń rzeczowych i osobistych.
  5. Wydano 11 decyzji administracyjnych o nałożeniu świadczeń rzeczowych i osobistych na zaspokojenie doraźnych i etatowych potrzeb jednostek wojskowych i administracji.
  6. Anulowano 5 decyzji administracyjnych na wniosek Komendanta Wojskowej Komendy Uzupelnień w Sanoku i Burmistrza Miasta Sanoka..
- Zrealizowano 1 wniosek żołnierza rezerwy o wypłacenie świadczenia rekompensacyjnego za utracone zarobki ze względu na jego udział w ćwiczeniach wojskowych.

19.4. Ochotnicza Straż Pożarna Gminy Miasta Sanoka

- W 2021 roku Biuro Zarządzania Kryzysowego i Obronności prowadziło nadzór nad Ochotniczą Strażą Pożarną w Sanoku – Olchowcach.
- W 2020 roku OSP w Sanoku – Olchowcach liczyła 37 strażaków ochotników, w tym:
  - 25 strażaków biorących aktywny udział w zdarzeniach,
  - 12 strażaków zasłużonych i będących na zwolnieniach lekarskich,

- W roku sprawozdawczym Burmistrz Miasta Sanoka i samorząd miejski udzielił pomocy organizacyjnej i wsparcia finansowego, w kwocie ogółem 28.326 zł, z przeznaczeniem na:
  1. Kierowanie i finansowanie strażakom-ochotnikom badań okresowych i konsultacje psychologiczne.
  2. Pokrycie wydatków ubezpieczenia i różne opłat.
  3. Pokrycie wydatków wynagrodzeń osobowych i bezosobowych związanych z utrzymaniem samochodu bojowego i sprzętu ratowniczego.
  4. Zakup paliwa

20. DZIAŁALNOŚĆ STRAŻY MIEJSKIEJ GMINY MIASTA SANOKA

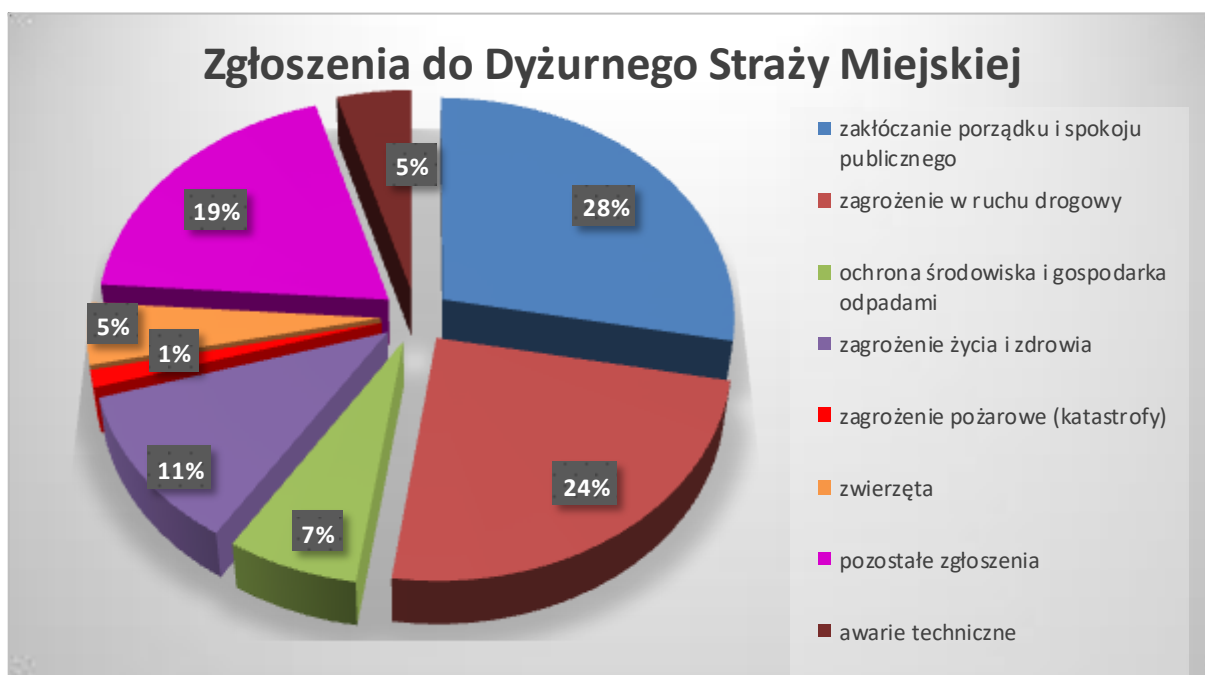
Rok 2021 to dwanaście miesięcy nowych wyzwań, miesięcy które przyniosły nową rzeczywistość. Straż Miejska w Sanoku w roku 2021 wystawiła **884** patrole pełniące służbę na terenie Miasta Sanoka w tym: **118** patroli pieszych, **528** patroli zmotoryzowane oraz **238** patroli łączonych realizowanych wspólnie z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji w Sanoku.

Funkcjonariusze Straży Miejskiej przeprowadzili łącznie **4318** interwencji: **3036** interwencji własnych oraz **1282** interwencje podejmowane we wspólnych patrolach z funkcjonariuszami Policji.

Na ogólną liczbę interwencji przeprowadzonych przez patrole straży miejskiej, **2288** co stanowi **75%** to zgłoszenia od mieszkańców naszego miasta.

Zgłoszenia które wpływały do Dyżurnego Straży Miejskiej w 2021 roku dotyczyły:

- zakłócania spokoju i porządku publicznego: **637**
- zagrożeń w ruchu drogowym: **553**
- ochrony środowiska i gospodarki odpadami: **153**
- zagrożeń życia i zdrowia: **257**
- zagrożeń pożarowych (katastrofy): **29**
- awarii technicznych: **102**
- zwierząt: **116**
- pozostałe: **441**

Lp	Rodzaj wykroczeń zawartych w:	Środki oddziaływania wychowawczego (art. 41 kw)	Grzywna nałożona w drodze mandatu karnego		Wnioski do sądu	Inny sposób zakończenia czynności (np. odstąpienie od skierowania wniosku o ukaranie, przekazanie sprawy innym organom)	Razem
			liczba	kwota			
1	Ustawie – Kodeks wykroczeń:						
a)	wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu	239	4	1700	1	0	244
b)	wykroczenia przeciwko instytucjom państwowym, samorządowym i społecznym	46	1	200	3	1	51
c)	wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia	61	4	300	0	1	66
d)	wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji	832	49	5400	30	1	912
e)	wykroczenia przeciwko osobie	0	0	0	0	0	0
f)	wykroczenia przeciwko zdrowiu	220	63	7080	2	0	285
g)	wykroczenia przeciwko mieniu	0	0	0	0	0	0
h)	wykroczenia przeciwko interesom konsumentów	0	0	0	0	0	0
i)	wykroczenia przeciwko obyczajności publicznej	360	12	1750	17	0	389
j)	wykroczenia przeciwko urządzeniom użytku publicznego	113	7	1550	3	0	123
k)	szkodnictwo leśne, polne i ogrodowe	0	0	0	0	0	0
2.	przepisach wprowadzających Kodeks pracy	0	0	0	0	0	0
3.	ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	346	41	3850	46	2	435
4.	ustawie o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych	94	2	550	2	0	98
5.	ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	42	4	750	0	1	47
6.	ustawie o ochronie zwierząt	2	0	0	0	0	2

7.	ustawie o odpadach	3	3	650	0	0	6
8.	ustawie - Prawo ochrony środowiska	0	0	0	0	0	0
9.	ustawie - Prawo o miarach	0	0	0	0	0	0
10.	ustawie - Prawo wodne	1	0	0	0	3	4
11.	ustawie o publicznym transporcie drogowym	0	0	0	0	0	0
12.	ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami	0	0	0	0	0	0
13.	ustawa o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczania chorób zakaźnych zwierząt	0	0	0	0	0	0
14.	ustawie o ochronie przyrody	0	0	0	0	0	0
15.	ustawie o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji	0	0	0	0	0	0
16.	ustawie o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych	0	0	0	0	0	0
17.	ustawie o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym	0	0	0	0	0	0
18.	ustawie o bateriach i akumulatorach	0	0	0	0	0	0
19.	ustawie - Kodeks wyborczy	0	0	0	0	0	0
20.	akty prawa miejscowego (przepisy porządkowe)	52	2	100	4	0	58
21.	innych	0	0	0	0	2	2
OGÓLEM		2411	192	23880	108	11	2722

Funkcjonariusze Straży Miejskiej w Sanoku przeprowadzili kontrole:

- kontrole pod kątem spalania substancji niedozwolonych: **19** (23-2020 rok),
- kontrole posesji pod kątem utrzymania porządku (porządek na posesji, składowanie odpadów komunalnych, odprowadzenia nieczystości ciekłych): **135** (52-2020 rok),
- kontroli z zakresu ruchu drogowego: **911** (713-2020 rok).

W trakcie pełnienia służby na terenie miasta Sanoka ujawniono:

- wykroczenia z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi: **433**
  - osoby doprowadzone do miejsca zamieszkania: **57**
  - osoby doprowadzone do PdOZ: **31**
- osoby bezdomne przewiezione do Domu Inwalidy Bezdomnego im. św. Brata Alberta: **4**
- bezpańskie psy: **56**
- odłowione dzikie zwierzęta: **28**
- małe i ranne wolno żyjące koty: **73**
- usunięte z drogi pojazdu na podstawie art. 50a prd: **7**

Drugi rok z rzędu działania Straży Miejskiej w Sanoku odbywały się w trakcie trwania stanu epidemii. Od 12 października 2020r. do dnia 8 grudnia 2021r. w związku z poleceniem Wojewody Podkarpackiego z dnia 12.10.2020r., a następnie od dnia 9 grudnia 2021 r. do końca roku sprawozdawczego na podstawie Zarządzenia nr 265/21 Wojewody Podkarpackiego z dnia 9 grudnia 2021r Straż Miejska została użyta do wspólnych działań w celu realizacji zadań wymienionych w art. 11 ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy o straży gminnych, w szczególności:

- dokonywania dyslokacji patroli Straży Miejskiej w Sanoku zgodnie ze wskazaniami Komendanta Powiatowego Policji w Sanoku,
- organizacji wspólnych patroli z Policją zgodnie ze wskazaniami Komendanta Powiatowego Policji w Sanoku,
- prowadzenie innych form współpracy Straży Miejskiej w Sanoku z Komendą Powiatową Policji w Sanoku, w tym odnośnie weryfikacji realizacji nakazów, zakazów i obowiązków wynikających z przepisów prawa powszechnie obowiązującego, w zakresie zapobiegania rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2, zgodnie ze wskazaniami Komendanta Powiatowego Policji w Sanoku.

W związku ze stwierdzonymi wykroczeniami pouczone **220** osób, nałożono **64** mandaty karne, skierowano **6** wniosków o ukaranie do Sądu Rejonowego w Sanoku

21. ZAKOŃCZENIE

Raport o stanie Gminy Miasta Sanoka zawiera najważniejsze informacje dotyczące wszystkich zadań nałożonych na gminę miasta Sanoka, które wynikają z realizacji ustawy o samorządzie gminnym, w tym: działalności uchwałodawczej i wykonawczej, demografii, zagospodarowania przestrzennego miasta, stanu środowiska naturalnego i gospodarki komunalnej, działań gospodarczych i inwestycyjnych, a także działalność sanockiej - miejskiej, służby zdrowia, pomocy społecznej i bezpieczeństwa mieszkańców.

W niniejszym opracowaniu przedstawiona została również działalność miejskich instytucji kultury, sportu i rekreacji wraz z wykazem przedsięwzięć realizowanych przez te instytucje. Raport prezentuje również sytuację sanockiej oświaty. Przekazane w nim informacje dotyczą sprawozdania z realizacji budżetu, w tym: wykonanie planów rzeczowo-finansowych jednoosobowych spółek Gminy Miasta Sanoka oraz miejskich instytucji kultury.

W raporcie zebrano materiały, informacje i dane statystyczne opracowane przez pracowników Urzędu Miasta Sanoka oraz miejskich instytucji publicznych. Korzystano również z informacji publikowanych przez Wojewódzki Urząd Statystyczny w Rzeszowie i Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

